

Úřední věstník

Evropské unie

L 14

České vydání

Právní předpisy

Svazek 55

17. ledna 2012

Obsah

II *Nelegislativní akty*

ROZHODNUTÍ

2012/26/EU:

- ★ **Rozhodnutí Komise ze dne 29. června 2011 o státní podpoře C 35/08 (ex NN 11/08), kterou Francie poskytla veřejné instituci Institut Français du Pétrole (oznámeno pod číslem K(2011) 4483) ⁽¹⁾**..... 1

Cena: 4 EUR

⁽¹⁾ Text s významem pro EHP

CS

Akty, jejichž název není vytištěn tučně, se vztahují ke každodennímu řízení záležitostí v zemědělství a obecně platí po omezenou dobu. Názvy všech ostatních aktů jsou vytištěny tučně a předchází jim hvězdička.

II

(Nelegislativní akty)

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 29. června 2011

o státní podpoře C 35/08 (ex NN 11/08), kterou Francie poskytla veřejné instituci Institut Français du Pétrole

(oznámeno pod číslem K(2011) 4483)

(Pouze francouzské znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(2012/26/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie ⁽¹⁾,
a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru ⁽²⁾,
a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek
v souladu s uvedenými články ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

Institut Français du Pétrole ⁽⁴⁾ (dále jen „IFP“), francouzské orgány informovaly útvary Komise dopisem ze dne 18. července 2006, zaevidovaným dne 19. července 2006, že veřejná instituce IFP byla dne 7. července 2006 přeměněna z profesní instituce ve smyslu zákona č. 43-612 ze dne 17. listopadu 1943 o správě odborných zájmů na veřejnou instituci průmyslové a obchodní povahy (dále jen „EPIC“). K této změně došlo na základě dvou dokumentů, které francouzské orgány přiložily ke svému dopisu: i) na základě nařízení č. 2006-797 ze dne 6. července 2006 o nových stanovách veřejné instituce IFP a ii) na základě článku 95 zákona č. 2005-781 ze dne 13. července 2005 o programu orientace energetické politiky (k jehož provedení bylo výše uvedené nařízení přijato).

- (2) Dopisy ze dne 3. srpna 2007 a 7. května 2008 požádala Komise francouzské orgány o informace a obdržela jejich odpověď v dopisech ze dne 28. září 2007 a ze dne 26. června 2008.

1 POSTUP

- (1) V rámci formálního vyšetřovacího řízení ve věci státní podpory č. C 51/05, kterou Francie poskytla podniku

- (3) Dne 16. července 2008 přijala Komise v rámci dříve zahájené věci rozhodnutí (dále jen „rozhodnutí C 51/2005“) ohledně první podpory, kterou Francie

⁽¹⁾ Úř. věst. L 83, 30.3.2010, p. 47. S účinností ode dne 1. prosince 2009 se články 87 a 88 Smlouvy o ES staly články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“). Oba soubory ustanovení jsou v podstatě totožné. Pro účely tohoto rozhodnutí se případné odkazy na články 107 a 108 SFEU vykládají jako odkazy na články 87 a 88 Smlouvy o ES. SFEU přinesla rovněž určité terminologické změny, například náhradu výrazu „Společenství“ výrazem „Unie“ a výrazu „společný trh“ výrazem „vnitřní trh“

⁽²⁾ Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. L 259, 11.10.2008, p. 12.

⁽⁴⁾ Dne 13. července 2010 byl Institut Français du Pétrole přejmenován na Institut Français du Pétrole Énergies Nouvelles. Změna názvu proběhla na základě článku 81 zákona č. 2010-788 ze dne 12. července 2010 o státním závazku pro životní prostředí (tzv. zákon Grenelle 2). (Tisková zpráva veřejné instituce IFP ze dne 13. července 2010, k dispozici na internetové stránce <http://www.ifpenergiesnouvelles.fr/actualites/communiqués-de-presse/> ze dne 28. června 2011).

poskytla skupině IFP⁽⁵⁾. Zdůraznila v něm, že prostřednictvím odděleného řízení zvláště posoudí otázku existence dodatečné státní podpory ve formě případné neomezené státní záruky vyplývající z toho, že veřejná instituce IPF má postavení veřejné instituce průmyslové a obchodní povahy (EPIC).

- (4) Toto druhé řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU bylo zahájeno rozhodnutím Komise ze dne 16. července 2008⁽⁶⁾ (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení“), které bylo přijato na základě čl. 4 odst. 4 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES⁽⁷⁾ (dále jen „procesní nařízení“), ohledně neomezené státní záruky, jíž mohla skupina IFP případně požívat.
- (5) Zveřejněním výše uvedeného rozhodnutí o zahájení řízení dne 11. října 2008 v *Úředním věstníku Evropské unie* Komise vyzvala zúčastněné třetí strany k předložení připomínek k projednávanému opatření.
- (6) Komise obdržela připomínky Francie dopisem ze dne 14. října 2008.
- (7) Dopisem ze dne 6. listopadu 2008, který Komise zaevidovala téhož dne, poradci ze společnosti *UOP Limited* informovali Komisi, že jejich klientka si přeje vyjádřit připomínky k projednávanému opatření. S ohledem na čas nezbytný pro překlad požádali o prodloužení termínu k předložení svých připomínek až do 30. listopadu 2008. Komise v dopise ze dne 7. listopadu 2008 uvedla, že souhlasí s odůvodněním této žádosti a že prodlužuje lhůtu pro odpověď společnosti *UOP Limited* do 30. listopadu 2008. Dopisem ze dne 28. listopadu 2008, který Komise zaevidovala téhož dne, poradci ze společnosti *UOP Limited* zaslali připomínky své klientky k rozhodnutí o zahájení řízení.
- (8) V téže dopise ze dne 28. listopadu 2008 poradci společnosti *UOP Limited* požádali o povolení, aby jejich klientka mohla vyjadřovat další připomínky během řízení. Komise dopisem ze dne 17. prosince 2008 odpověděla na tuto žádost a souhlasila s prodloužením lhůty pro odpověď společnosti *UOP Limited* až do 23. ledna 2009, aby jí umožnila předložit případné další připomínky. V dopise ze dne 23. ledna 2009 zaslali poradci společnosti *UOP Limited* další připomínky své klientky.

- (9) V dopise ze dne 6. května 2009 Komise informovala francouzské orgány o všech připomínkách, které k rozhodnutí o zahájení řízení vznesla společnost *UOP Limited*, a to v případě potřeby bez důvěrných údajů. Vyzvala francouzské orgány, aby se k těmto připomínkám vyjádřily nejpozději do dne 8. června 2009. Francouzské orgány dopisem ze dne 2. června 2009 požádaly o prodloužení této lhůty do 22. června 2009, protože připomínky předložené třetí stranou podle nich vyžadovaly podrobnou a hloubkovou analýzu a konzultaci několika ministerských odborů. Komise v dopise ze dne 9. června 2009 schválila prodloužení lhůty do 22. června 2009. Francouzské orgány se vyjádřily k připomínkám společnosti *UOP Limited* dopisem ze dne 22. června 2009.
- (10) Komise v dopise ze dne 29. července 2009 požádala francouzské orgány o dodatečné informace a vyzvala je, aby je poskytly do 24. srpna 2009. Francouzské orgány dopisem ze dne 19. srpna 2009 požádaly o prodloužení lhůty na odpověď do 7. září 2009, Komise tuto žádost schválila dopisem ze dne 20. srpna 2009. Francouzské orgány nakonec zaslaly požadované informace v dopise ze dne 8. září 2009.
- (11) Komise v dopise ze dne 20. listopadu 2009 požádala francouzské orgány o dodatečné informace a vyzvala je, aby je poskytly do dvaceti dnů. Francouzské orgány dopisem ze dne 14. prosince 2009 požádaly o prodloužení lhůty na odpověď do 22. ledna 2010, Komise tuto žádost schválila dopisem ze dne 18. prosince 2009. Francouzské orgány nakonec zaslaly požadované informace v dopise ze dne 13. ledna 2010.
- (12) Dne 20. května 2010 uspořádaly útvary Komise v Bruselu schůzi, na které s francouzskými orgány projednaly, jaké důsledky má pro posuzovanou podporu rozhodnutí Komise ze dne 26. ledna 2010 ve věci státní podpory č. C 56/07 (ex E 15/05) poskytnuté společnosti *La Poste*⁽⁸⁾ (dále jen „rozhodnutí C 56/2007“). Společnost *La Poste* byla veřejným subjektem, který měl až do té doby postavení rovnocenné veřejné instituci průmyslové a obchodní povahy⁽⁹⁾, věc, která se jí týkala (dále jen „věc *La Poste*“ nebo „věc týkající se pošty“), měla řadu společných znaků s projednávaným opatřením, a proto francouzské orgány předložily v připomínkách k oběma

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 274, 19.10.2010, s. 1.

⁽⁹⁾ K této otázce viz zejména 19. bod odůvodnění výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007. Před tím, než byla společnost *La Poste* přeměněna v roce 2010 na akciovou společnost, vyplývalo její postavení EPIC z jurisdikce, protože Kasační soud ve svém rozsudku ze dne 18. ledna 2001 (druhý senát pro občanskoprávní věci) vycházel ze zásady, že postavení společnosti *La Poste* je rovnocenné postavení veřejné instituce průmyslové a obchodní povahy. Tento rozsudek tak potvrdil zásadu, která již byla zavedena rozsudkem odvolacího soudu v Douai ze dne 22. října 1998. Mimo jiné lze uvést, že výbor pro hospodářské věci ve zprávě francouzskému senátu v roce 2003 zdůraznil, že „každému je známo, že mateřská *La Poste* zaujímá od reformy z roku 1990 postavení rovnocenné veřejné instituce průmyslové a obchodní povahy“.

⁽⁵⁾ Rozhodnutí Komise 2009/157/ES ze dne 16. července 2008 o opatření podpory, které provedla Francie ve prospěch skupiny IFP [C 51/05 (ex NN 84/05)], (Úř. věst. L 53, 26.2.2009, s. 13).

⁽⁶⁾ Rozhodnutí Komise ze dne 16. července 2008 o opatření podpory C 35/08 (ex NN 11/08) – Neomezená státní záruka ve prospěch společnosti IFP — Výzva k podání připomínek podle čl. 108 odst. 2 SFEU, Úř. věst. C 259, 11.10.2008, s. 12.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 83, 27.3.1999, s. 1.

věcem *mutatis mutandis* tytéž argumenty. Dne 4. června 2010 zaslaly útvary Komise Francii mailem seznam dodatečných otázek, protože si přály mít k dispozici písemné vyjádření francouzských orgánů k několika bodům, které se projednávaly na výše uvedené schůzi. Francouzské orgány poskytly požadovaná vyjádření v dopise ze dne 16. července 2010.

- (13) V dopise ze dne 29. září 2009 požádala Komise francouzské orgány o dodatečné informace a vyzvala je, aby jí je zaslaly do dvaceti dnů. Francouzské orgány dopisem ze dne 7. října 2010 požádaly o prodloužení lhůty na odpověď do 26. listopadu 2010 a Komise tuto žádost schválila dopisem ze dne 8. října 2010. Francouzské orgány nakonec zaslaly požadované informace v dopise ze dne 26. listopadu 2010.

2 SKUPINA IFP

- (14) Jak Komise uvedla v rozhodnutí o zahájení řízení a ve výše uvedeném rozhodnutí C 51/2005 ⁽¹⁰⁾, veřejná instituce IFP plní tyto tři úkoly:

— výzkum a vývoj v oblasti vyhledávání ložisek ropy a plynu a v oblasti technologií rafinace a petrochemie,

— vzdělávání inženýrů a techniků a

— poskytování informací a dokumentace souvisejících s těmito odvětvími.

Uzavírá se státem smlouvu o cílech, v níž jsou pokaždé vymezeny hlavní směry její činnosti na období pěti let.

- (15) Veřejná instituce IFP rovněž přímo či nepřímo ovládá obchodní společnosti, s nimiž uzavřela výhradní výzkumné a licenční dohody. Komise na základě souboru souvisejících prvků, jejichž podrobný popis je uveden ve 137. bodě odůvodnění, dospěla v rozhodnutí C 51/2005 k závěru, že celek, který tvoří akciové společnosti Axens, Beicip-Franlab a Prosernat a jejich mateřská společnost,

veřejná instituce IFP, představuje ve smyslu práva hospodářské soutěže hospodářskou skupinu (dále jen „skupinu IFP“).

- (16) Společnost Axens působí na trhu katalyzátorů a technologií pro rafinerie a petrochemický průmysl. V roce 2006, v době změny postavení mateřské společnosti, dosáhla konsolidovaného obrátu 308,45 milionů EUR. IFP a Axens jsou propojeny dvěma výhradními dohodami o rámcové licenci a o licenci na výrobky a smlouvou o aplikovaném výzkumu ⁽¹¹⁾. Protihodnotou za tyto dohody platí dceřiná společnost mateřské společnosti jednak poplatky na základě licenčních smluv a jednak odměnu [...] (*) za přístup k výzkumným kapacitám veřejné instituce IFP.
- (17) Společnost Beicip-Franlab se specializuje na vydávání a distribuci programového vybavení v oblasti „Průzkum – Ložiska“ a na provádění studií a poradenské činnosti. V roce 2006 činil její obrát 42 milionů EUR. Výhradní smlouva o vývoji, uvádění na trh a užití, která byla podepsána v roce 2003 na dobu deseti let, stanoví, že [IFP nabízí] společnosti Beicip-Franlab [výsledky svých výzkumů] (**) o algoritmech, modelech nebo metodikách [vyvinutých] (**) IFP v oblasti „Průzkum – Ložiska“ a že Beicip-Franlab může IFP požádat o realizaci produktů na tomto základě. Beicip-Franlab hradí veškeré náklady veřejné instituce IFP na vývoj produktů. Beicip-Franlab kromě toho hradí různé doplňkové odměny [...] (*) k pokrytí nákladů na údržbu a užívací práva. V roce 2005 byl podepsán dodatek smlouvy, který upravuje podmínky odměňování, ale zachovává přitom zásadu, že Beicip-Franlab hradí veškeré náklady na vývoj.

⁽¹¹⁾ Jedná se o:

- a) výhradní smlouvu o rámcové licenci na dobu deseti let, podle níž může dceřiná společnost využívat současné i budoucí duševní vlastnictví veřejné instituce IFP, a to hlavně v oblasti technologických postupů ve svém oboru činnosti s cílem poskytovat zákazníkům inženýrské služby související s těmito postupy a předávat zákazníkům právo k využívání souvisejících technologií formou udělování sublicencí na patenty;
- b) výhradní smlouvu o licenci na výrobky na dobu deseti let, podle níž může dceřiná společnost využívat současnou i budoucí technologii veřejné instituce IFP ve svém oboru činnosti za účelem výroby a prodeje katalyzátorů, adsorbentů, absorpčních hmot, vybavení, ostatních výrobků a programového vybavení vyvinutého veřejnou institucí IFP svým zákazníkům; a
- c) smlouvu o aplikovaném výzkumu na dobu deseti let, podle níž [IFP nabízí své dceřiné společnosti výsledky svých výzkumů v oblasti rafinace a petrochemie, aby mohla, pokud si to přeje, pokračovat ve výzkumu v rámci společného projektu s IFP a poté využít uvedené výsledky.] (**) V opačném případě může veřejná instituce IFP nabídnout tyto výsledky jiné společnosti. Každý partner nese náklady na svoji účast na projektu a po skončení výzkumného projektu se veřejná instituce IFP stane držitelem vlastnických práv k výrobkům a postupům, zatímco její dceřiná společnost se stane držitelem vlastnických práv vztahujících se k etapám zavádění výrobků a postupů do průmyslové výroby.

(*) Části tohoto textu byly vynechány, aby se zamezilo zveřejnění důvěrných informací. Tyto části jsou nahrazeny třemi tečkami s hvězdičkou.

(**) Části tohoto textu byly vynechány, aby se zamezilo zveřejnění důvěrných informací. V textu je uveden jejich opis, aby se zajistila srozumitelnost a soudržnost rozhodnutí. Opisy jsou uvedeny v hranatých závorkách, za nimiž následují dvě hvězdičky.

⁽¹⁰⁾ Viz části 2.1 („skupina IFP“) výše uvedeného rozhodnutí o zahájení řízení a rozhodnutí C 51/2005.

(18) Společnost Prosernat dodává studie a služby, jakož i průmyslové celky v oblasti zpracování plynu a rekuperace síry. V roce 2006 činil její obrat 49,9 milionů EUR. Dohoda o rámcové licenci a smlouva o aplikovaném výzkumu mezi veřejnou institucí IFP a společností Prosernat byly podepsány dne 18. srpna 2003 na dobu deseti let, se zpětným účinkem k 1. lednu 2002, a udělují společnosti Prosernat výhradní licenci na patenty veřejné instituce IFP a [IFP této společnosti nabízí výsledky svých] (**) výzkumů [...] (*) v oblasti technologií zpracování plynu a rekuperace síry. Společnost Prosernat platí mateřské společnosti poplatek z ročního obratu jako odměnu za licenci na postupy a také poplatek, který je stanoven podle konkrétního vybavení. Odměna veřejné instituce IFP za přístup společnosti Prosernat k výsledkům výzkumných prací činí [...] (*) % z celkového ročního obratu společnosti Prosernat.

(19) V souladu s článkem 6 rozhodnutí C 51/2005 byla v roce 2009 ⁽¹²⁾ vložena do výhradních dohod, které upravují odměňování veřejné instituce IFP jejími dceřinými společnostmi Axens a Prosernat, doložka, která zajišťuje, aby se mateřské společnosti vyplácela minimální nepausální odměna pokrývající alespoň 25 % nákladů na studie proveditelnosti před aplikovaným výzkumem, 50 % nákladů na aplikovaný výzkum a případně 75 % nákladů na předvýrobní vývojové činnosti ⁽¹³⁾ ve smyslu Pokynů Společenství pro státní podpory na výzkum a vývoj ze dne 17. února 1996 ⁽¹⁴⁾ (dále jen „pokyny pro výzkum a vývoj z roku 1996“), které IFP provádí v oblastech činnosti svých dceřiných společností.

(20) V souladu s rozhodnutím o zahájení řízení by se v rámci vyšetřování projednávané podpory mělo přihlídnout k potenciálnímu dopadu státní záruky, která vyplývá z toho, že veřejná instituce IFP má postavení EPIC, na všechny subjekty skupiny IFP (tedy na veřejnou instituci IFP a její tři soukromoprávní dceřiné společnosti) ⁽¹⁵⁾.

⁽¹²⁾ Francouzské orgány předaly Komisi dopisem ze dne 18. června 2009 kopii dodatků, které byly ke smlouvám mezi veřejnou institucí IFP a jejími dceřinými společnostmi Axens a Prosernat doplněny na základě článku 6 výše uvedeného rozhodnutí C 51/2005. V případě společnosti Axens byl [...] (*) dodatek podepsán [v] (**) 2009 [...] (*) IFP a [...] (*) Axens. V případě společnosti Prosernat byl [...] (*) dodatek podepsán [v] (**) 2009 [...] (*) IFP a [...] (*) Prosernat.

⁽¹³⁾ Sdělení Komise – Pokyny Společenství pro podporu na výzkum a vývoj, Úř. věst. C 45, 17.2.1996, s. 5.

⁽¹⁴⁾ Tyto minimální odměny omezují podpory každé dceřiné společnosti na maximálně 75 % nákladů na studie proveditelnosti před aplikovaným výzkumem, 50 % nákladů na aplikovaný výzkum a 25 % nákladů na předvýrobní vývojové činnosti.

⁽¹⁵⁾ Z 18. bodu odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení vyplývá, že Komise hodlá posoudit, jaké důsledky měla přeměna IFP na EPIC pro veřejnou instituci IFP a její dceřiné společnosti jakožto jednoho hospodářského subjektu na trhu. Ve 36. bodu odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení je upřesněno, že za potenciálního příjemce neomezené státní záruky se považuje celý tento subjekt.

3 POPIS OPATŘENÍ

(21) Až do roku 2006 měla veřejná instituce IFP formu právnické osoby soukromého práva, profesní instituce ve smyslu zákona č. 43-612 ze dne 17. listopadu 1943 o správě odborných zájmů, a byla pod hospodářskou a finanční kontrolou francouzské vlády.

(22) Článek 95 zákona č. 2005-781 ze dne 13. července 2005 o programu orientace energetické politiky stanovil, že se IFP stane veřejnou institucí průmyslové a obchodní povahy (EPIC). Tato přeměna nabyla účinnosti od data zveřejnění nařízení č. 2006-797 ze dne 6. července 2006 o stanovách veřejné instituce IFP v Úředním věstníku Francouzské republiky.

(23) K datu změny postavení na EPIC se z veřejné instituce IFP stala právnická osoba veřejného práva ⁽¹⁶⁾.

(24) Právní důsledky postavení EPIC jsou podrobně vysvětleny v části 2 (Popis opatření) rozhodnutí C 56/2007 a v části 3.2.1 (Právní důsledky postavení EPIC pro IFP) rozhodnutí o zahájení řízení, na něž Komise odkazuje *mutatis mutandis*.

4 DŮVODY, KTERÉ VEDLY K ZAHÁJENÍ FORMÁLNÍHO VYŠETŘOVACÍHO ŘÍZENÍ

(25) V rozhodnutí o zahájení řízení Komise uvedla, že pochybnosti související s podporou se týkaly zejména skutečnosti, že nepřiměřený režim obecného práva, který byl zaveden ve prospěch veřejných institucí průmyslové a obchodní povahy (EPIC) v případě konkurzu, je obdobný mechanismu neomezené státní záruky využívajícímu veřejné prostředky:

— Na veřejné instituce EPIC jakožto právnické osoby veřejného práva se z důvodu obecné zásady nezabavitelnosti majetku právnických osob veřejného práva, kterou francouzské soudy, zejména Kasační soud, uznávají již od konce 19. století ⁽¹⁷⁾, nepoužije insolvenční a konkurzní řízení. Podrobnější informace jsou uvedeny v části 3.2.1.1 rozhodnutí o zahájení řízení, konkrétně ve 38. až 40. bodě odůvodnění ⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁶⁾ Ve Francii existují kromě samotných orgánů veřejné moci, jako jsou stát a správní celky, dvě hlavní kategorie veřejnoprávních právnických osob: veřejné instituce a sdružení veřejného zájmu, zavedené zákonem ze dne 15. července 1982. U „veřejných institucí“ je možno činit zásadní rozdíl mezi veřejnými institucemi správní povahy (EPA), které plní tradiční úkoly správy, a veřejnými institucemi průmyslové a obchodní povahy (EPIC), které provozují činnosti hospodářské povahy.

⁽¹⁷⁾ Viz zejména rozsudek ze dne 21. prosince 1987 (první senát pro občanskoprávní věci).

⁽¹⁸⁾ Tytéž skutečnosti jsou podrobněji rozvedeny v části 2.1 výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, konkrétně v bodech odůvodnění 20 až 22.

- Na druhou stranu pro veřejné instituce EPIC platí zákon ze dne 16. července 1980 a související prováděcí předpisy. Tyto předpisy výslovně stanoví, že stát je orgánem způsobilým k vymáhání dluhů veřejných institucí, udělují mu významné pravomoci, například pravomoc provedení úhrady z moci úřední a pravomoc vytvoření dostatečných zdrojů, a upravují zásadu konečné odpovědnosti státu za dluhy právnických osob veřejného práva. Komise uvedla podrobnější informace v části 3.2.1.2 rozhodnutí o zahájení řízení, konkrétně ve 41. až 45. bodě odůvodnění ⁽¹⁹⁾.
- V případě zániku EPIC se použije zásada převodu dluhů na stát nebo na jiný veřejnoprávní subjekt ⁽²⁰⁾, takže všichni věřitelé EPIC mají jistotu, že nikdy nepřijdou o svou pohledávku vůči veřejné instituci. Komise uvedla podrobnější informace v části 3.2.1.3 rozhodnutí o zahájení řízení, konkrétně v 46. až 51. bodě odůvodnění ⁽²¹⁾.
- EPIC by mohly využít přednostního přístupu k účtům záloh státní pokladny. Komise uvedla podrobnější informace v části 3.2.1.4 rozhodnutí o zahájení řízení, konkrétně v 52. bodě odůvodnění ⁽²²⁾.
- (26) Kromě toho, jak Komise podrobněji uvedla v 65 až 74. bodě rozhodnutí o zahájení řízení, měla Komise za to, že vysvětlení, které francouzské orgány podaly k právním předpisům, *a priori* nestačilo k odstranění pochybností.
- (27) Komise dále uvedla, že nelze vyloučit, že z této situace vyplývá selektivní hospodářská výhoda, zejména kvůli podmínkám financování, které se zdají být příznivější, a to i v přesto, že veřejná instituce IFP a její dceřiné společnosti nejsou oceňovány externí ratingovou agenturou. Skupina IFP by mohla být rovněž zvýhodněna ve svých vztazích se zákazníky a dodavateli, pokud se tyto zákazníci a dodavatelé domnívají, že jejich pohledávky jsou zaručené státem. Ve fázi předběžného šetření proto nemohlo být vyloučeno, že při dodávce nebo
- nákupu zboží či služeb spojených s pohledávkou poskytují tito dodavatelé nebo zákazníci veřejné instituci IFP lepší podmínky, než by poskytli podniku, který nedisponuje státní zárukou.
- (28) Komise rovněž na základě informací, které měla k dispozici po předběžném šetření, dospěla k závěru, že neomezená povaha záruky, zejména pokud jde o její trvání, její výši a její rozsah, velice ztěžuje výpočet tržního poplatku, který by veřejná instituce IFP měla státu platit za poskytnutí této ochrany.
- (29) Komise rovněž uvedla, že pochybuje o slučitelnosti státní podpory s vnitřním trhem, protože se *prima facie* nezdá, že by tato podpora usnadňovala rozvoj některých hospodářských činností nebo regionů.
- ## 5 PŘIPOMÍNKY A NÁVRHY FRANCOUZSKÝCH ORGÁNŮ
- ### 5.1 PŮVODNÍ PŘIPOMÍNKY FRANCOUZSKÝCH ORGÁNŮ
- (30) V návaznosti na výše uvedené rozhodnutí o zahájení řízení sdělily francouzské orgány Komisi své připomínky a návrhy dopisem ze dne 14. října 2008. Tento dopis doplnil připomínky a návrhy uvedené v předchozích dopisech francouzských orgánů ⁽²³⁾ a shrnuté v rozhodnutí o zahájení řízení.
- (31) Ve svých připomínkách ze dne 14. října 2008 francouzské orgány na úvod připomněly, že řízení ve věci skupiny IFP bylo zahájeno souběžně s výše uvedeným řízením ve věci pošty, a uvedly, že proto *mutatis mutandis* využijí stejné argumenty jako ty, které předložily při vyšetřování uvedené věci ⁽²⁴⁾. Francouzské orgány rovněž upozornily, že i přes výše uvedené obdobné prvky je veřejná instituce IFP jedinečná v tom, že se jedná o výzkumnou instituci pověřenou třemi posláními obecného zájmu (výzkum, vzdělávání a dokumentace), jejíž činnosti jsou z velké části nehmotné povahy, což je důvodem k financování z veřejných zdrojů. Dále odůvodnily změnu postavení na EPIC: údajným účelem změny postavení bylo dosažení souladu mezi povahou činnosti a způsobem financování IFP na jedné straně s jeho právním postavením na straně druhé, aby se instituce IFP přiblížila k veřejné sféře zrušením postavení profesní instituce soukromého práva.
- ⁽¹⁹⁾ Viz rovněž část 2.2 výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, konkrétně body odůvodnění 23 až 30.
- ⁽²⁰⁾ Podle článku 21 nařízení ze dne 6. července 2006 je „V oblasti finančního a účetního řízení se na veřejnou instituci IFP vztahují pravidla, která platí pro průmyslové a obchodní podniky“. Přestože u veřejné instituce IFP nepůsobí veřejný účetní, některé prvky poukazují na to, že i u veřejných institucí EPIC, u nichž tento účetní nepůsobí, by v případě ukončení činnosti byly dluhy převedeny na stát nebo jinou veřejnou instituci. Komise odkazuje na příklady institucí Charbonnages de France a ERAP uvedené ve 49. a 50. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení, které ukazují, že v případě zrušení veřejné instituce EPIC, a to i bez veřejného účetního, je případný převod práv a povinností na jiný veřejnoprávní subjekt nebo na stát nejen možný, ale i jasně očekávaný ze strany trhu.
- ⁽²¹⁾ Viz rovněž část 2.3 výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, konkrétně 31. až 36. bod odůvodnění.
- ⁽²²⁾ Viz rovněž část 2.4 výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, konkrétně 37. bod odůvodnění.
- ⁽²³⁾ Viz zejména dopisy francouzských orgánů ze dne 18. července 2006, 30. ledna 2008 a 26. června 2008.
- ⁽²⁴⁾ Komise připomíná, že tyto argumenty již byly uvedeny v části 3 (Stanovisko a návrhy francouzských orgánů) výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007. Aby Komise co nejvíce usnadnila orientaci v textu, bude na ně co nejčastěji odkazovat.

- (32) Francouzské orgány nesouhlasily s tím, že by se jednalo o státní podporu, protože podle nich nejsou splněny dvě podmínky čl. 107 odst. 1 SFEU, projednávané opatření nezahrnuje převod státních zdrojů (5.1.1) a neposkytuje veřejné instituci IFP žádnou výhodu (5.1.2).

5.1.1 NEEEXISTENCE ZÁRUKY, KTEROU BY POSKYTOVAL STÁT A KTERÁ BY ZAHRNOVALA PŘEVOD STÁTNÍCH PROSTŘEDKŮ

- (33) Podle francouzských orgánů a) není veřejným institucím poskytována záruka v důsledku jejich postavení a b) odůvodnění Komise v rozhodnutí o zahájení řízení je chybné.

A. Neexistence neomezené státní záruky

- (34) Jak bylo uvedeno v 41. až 45. bodě odůvodnění výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na něž Komise odkazuje *mutatis mutandis*, francouzské orgány uvedly na podporu svého tvrzení pět argumentů.

- (35) Za prvé, žádný právní předpis ani žádné rozhodnutí nezavádí zásadu, podle které by stát za dluhy EPIC ručil ze zásady a neomezeně.

- (36) Za druhé, z jurisdikce Státní rady, zejména z rozsudku ve věci *Société de l'hôtel d'Albe* ⁽²⁵⁾ a ze dvou rozhodnutí ve věci *Campoloro* ⁽²⁶⁾, vyplývá, že záruky neexistují.

- (37) Za třetí, ústavní zákon ze dne 1. srpna 2001 o rozpočtovém zákoně stanoví, že záruka může vzniknout pouze na základě ustanovení rozpočtového zákona ⁽²⁷⁾, což Státní rada výslovně potvrdila ve své výroční zprávě za rok 2006 ⁽²⁸⁾. Podle znalce, kterého francouzské orgány pověřily ve věci pošty ⁽²⁹⁾, proto od úplného nabytí účinnosti rozpočtového zákona ke dni 1. ledna 2005 nemohla být podle práva poskytnuta žádná implicitní záruka. Na dluhy sjednané po dni 1. ledna 2005 se tudíž nevztahuje žádná implicitní záruka. V případě dluhů sjednaných před dnem 1. ledna 2005 má znalec za to, že vzhledem k tomu, že v této věci neexistuje žádné soudní rozhodnutí, nelze stanovit, zda z důvodu dodržování ústavou chráněných

práv věřitele lze nebo nelze vyloučit neplatnost implicitních záruk, které byly poskytnuty před dnem 1. ledna 2005, aniž by byly výslovně povoleny rozpočtovým zákonem.

- (38) Za čtvrté se Francie domnívá, že kdyby měly EPIC nárok na státní záruku, změna jejich postavení by vyžadovala zavedení opatření k ochraně práv věřitelů. Vzhledem k tomu, že takový mechanismus nebyl nikdy zaveden ⁽³⁰⁾, docházejí k závěru, že EPIC naopak nepožívají žádné státní záruky.

- (39) Za páté, francouzské orgány citují článek ⁽³¹⁾ pana Labetoulle, bývalého předsedy právní sekce Státní rady, podle něhož „z právních předpisů nevyplývá žádné automatické poskytování, využívání a rozsah této záruky [státní záruky, která by se plnoprávně vztahovala na státní veřejné instituce].“

B. Chybné odůvodnění Komise ⁽³²⁾

- (40) Francouzské orgány se domnívají, že v případě EPIC a) není zaručena úhrada individuálních pohledávek, b) není zaručeno zachování existence veřejné instituce nebo jejich závazků.

a) Neexistence záruky za úhradu individuálních pohledávek

- (41) Jak bylo uvedeno v 46. až 49. bodě odůvodnění rozhodnutí C 56/2007, na něž Komise odkazuje *mutatis mutandis*, francouzské orgány se domnívají, že zákon ze dne 16. července 1980 nezakládá záruku. Francie se dovolává dokumentů a jednání při přípravě zákona, výkladu rozhodnutí ve věci *Campoloro* ze dne 10. listopadu 1999 ⁽³³⁾ a dne 18. listopadu 2005 ⁽³⁴⁾ a zásadních článků ⁽³⁵⁾ a tvrdí, že podle ní není v zákoně ze dne 16. července 1980 stanovena povinnost

⁽³⁰⁾ Francouzské orgány naopak zdůrazňují, že při přeměně správy pošt a telekomunikací na samostatnou právnickou osobu v roce 1991 bylo nutno poskytnout výslovnou záruku, což by nebylo nutné, kdyby La Poste, jakožto instituce obdobná veřejné instituci EPIC měla zákonný nárok na státní záruku. Stejně tak byly poskytnuty výslovné záruky institucím ERAP a Agence Française du Développement, přičemž obě tyto instituce mají postavení EPIC.

⁽³¹⁾ La responsabilité des AAI dotées de la personnalité morale: coup d'arrêt à l'idée de „garantie de l'État“ (Odpovědnost nezávislých správních orgánů s právní subjektivitou: skoncování s myšlenkou „státní záruky“), D. Labetoulle, RJE/CJEG č. 635, říjen 2006.

⁽³²⁾ Viz připomínky, které francouzské orgány předložily dne 23. ledna 2008 ve věci pošty.

⁽³³⁾ Rozhodnutí Státní rady ze dne 10. listopadu 1999, *Société de gestion du port de Campoloro*, Sbírka s. 3409.

⁽³⁴⁾ Rozhodnutí Státní rady ze dne 18. listopadu 2005, *Société de gestion du port de Campoloro*.

⁽³⁵⁾ Le Préfet face à l'inexécution par une collectivité territoriale d'un jugement la condamnant pécuniairement (Jednání prefekta v situaci, kdy územní celek neplní rozsudek s finančními důsledky); P. Bon, RFDA – března duben 2006, s. 341. Le pouvoir de substitution du préfet en cas d'inexécution de la chose jugée par les collectivités territoriales (Pravomoc prefekta zastupovat územní celek, který nevykonával rozsudek); C. Landais a F. Lenica, AJDA, 23. ledna 2006, s. 137.

⁽²⁵⁾ Rozhodnutí Státní rady ze dne 1. dubna 1938, *Société de l'hôtel d'Albe*, Sbírka rozhodnutí Státní rady, s. 341.

⁽²⁶⁾ Rozsudek Státní rady ve věci *Campoloro* (10. listopadu 1999 a 18. listopadu 2005). Viz 59. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽²⁷⁾ Viz připomínky, které francouzské orgány předložily ve dnech 23. ledna 2008 a 27. října 2009 ve věci pošty, na něž *mutatis mutandis* odkazují v tomto řízení ve věci veřejné instituce IFP.

⁽²⁸⁾ Viz Zpráva Státní rady za rok 2006, s. 69.

⁽²⁹⁾ Viz připomínky, které francouzské orgány předložily 27. října 2009 ve věci rozhodnutí C 56/2007.

státu vynaložit své vlastní zdroje: výraz „tak učiní“ uvedený v článku 1 prý dává státu pouze pravomoc „zastoupit“ výkonný orgán právnické osoby, kterou zastupuje, na základě „zásady, podle níž má zástupce stejné pravomoci jako zastupovaný“. V rámci tohoto zastoupení může stát pouze vykonávat pravomoci daného výkonného orgánu, do nichž nepatří možnost nakládat státním rozpočtem, protože přidělení výjimečné dotace „nespadá do oblasti výkonu pravomoci zastupovat“.

- (42) Mimo jiné, jak je uvedeno v 50. až 53. bodě odůvodnění rozhodnutí C 56/2007, na něž Komise odkazuje *mutatis mutandis*, francouzské orgány tvrdí, že objektivní odpovědnosti státu se nelze dovolávat jen kvůli nedostatku aktiv. Podle francouzských orgánů je předpokladem jakékoli záruky to, že ručitel souhlasí s ručením. Jestliže se odpovědnost vztahuje k pochybení nebo, v případě objektivní odpovědnosti, na převzetí následků vlastního činu, nemůže se jednat o záruku. Francie zastává názor, že není možno uplatnit odpovědnost státu pouze z důvodu, že prefekt nebo dozorcí orgán nemohl z důvodu finanční a majetkové situace veřejné instituce přijmout žádná opatření, která by umožnila úhradu pohledávky. Je třeba mít za to, že k žádnému provinění nedošlo, protože skutečnost, že prefekt nebo dozorcí orgán nepřijali opatření, není sama o sobě chybou. Francouzské orgány nicméně uznávají, že představitelé státu musí při postupu podle zákona ze dne 16. července 1980 zohledňovat požadavek na kontinuitu veřejné služby, ale domnívají se, že i kdyby soud nařídil odškodnění věřitele, věřitel by se nacházel ve stejné situaci jako v právu obecném, protože při uplatnění obecného práva by byl daný majetek prodán a věřitelé by obdrželi odpovídající částku. Pro věřitele tudíž podle jejich názoru nevyplývá žádná výhoda.

b) Neexistence záruky za zachování veřejné instituce IFP nebo za její závazky

- (43) Jak bylo uvedeno v 54. až 56. bodě odůvodnění rozhodnutí C 56/2007, na něž Komise odkazuje *mutatis mutandis*, francouzské orgány se domnívají, že skutečnost, že se na veřejnoprávní subjekty nepoužijí řízení obecného práva v oblasti soudního vyrovnání a likvidace, nevylučuje možnost konkurzu EPIC nebo konkurzního řízení s tímto subjektem. Francouzské orgány nesouhlasí s analýzou Komise, která vychází ze sdělení o státních podporách ve formě záruk⁽³⁶⁾ (dále jen sdělení

o zárukách), a domnívají se, že v tomto konkrétním případě Komise neprokázala existenci „příznivějších úvěrových podmínek“, které by souvisely s vyloučením možnosti konkurzního řízení, a neposkytla důkazy o tom, že veřejná instituce IFP nemůže upadnout do konkurzu a že insolvenční řízení není možné, protože zákon z roku 1985 je pouze procesní zákon a skutečnost, že EPIC nespádají do jeho oblasti působnosti neznamená, že se v jejich případě nemůže použít *ad hoc* postup soudního vyrovnání, likvidace nebo „úpadku“.

- (44) Jak je mimo jiné vysvětleno ve 25. až 67. bodě odůvodnění výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na něž Komise odkazuje *mutatis mutandis*, francouzské orgány tvrdí, že použití „řízení“ zavedeného zákonem ze dne 16. července 1980 místo hromadného řízení obecného práva by věřitelům neposkytlo žádnou výhodu. Nesouhlasí s tím, že pro vyhodnocení, zda uplatnění určitého řízení v případě platební neschopnosti poskytuje subjektu, který takovému řízení podléhá, výhodu oproti podnikům podléhajícím obchodnímu právu⁽³⁷⁾, je nutné dodržovat kritéria zveřejnění⁽³⁸⁾ a rovnocennosti⁽³⁹⁾, jak Komise požaduje v 81. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení, ovšem samy používají tatáž kritéria pro analýzu řízení zavedeného zákonem ze dne 16. července 1980. Francouzské orgány tvrdí, že pokud jde o kritérium zveřejnění, je řízení řádně vymezeno ratingovými agenturami jako použitelné v případě platební neschopnosti EPIC, zatímco pokud jde o kritérium rovnocennosti, rozlišují případ, kdy lze použít požadavek kontinuity veřejné služby, od případu, kdy takový požadavek uplatnit nelze, a upozorňují, že veřejná instituce IFP a její dceřiné společnosti se nacházejí v takové finanční situaci, že je nepravděpodobné, že by skupina IFP neměla dostatek aktiv, její dostupné prostředky a investice (150,3 milionů EUR) totiž v roce 2007 dosahovaly přibližně pětinašobku jejich úvěrů a finančních dluhů (25,2 milionů EUR):

- a) za předpokladu, že by se nepoužil žádný požadavek veřejné služby, by v případě nedostatku aktiv veřejné instituce řízení zavedené zákonem z roku 1980 neposkytlo věřitelům výhodnější podmínky než řízení podle obecného práva: získali by stejné částky jako věřitelé subjektu, který se řídí obchodním právem, tedy částky vyplývající z realizace aktiv, a po ukončení

⁽³⁶⁾ Sdělení Komise o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory ve formě záruk, Úř. věst. C 71, 11.3.2000, s. 14.

⁽³⁷⁾ Podle francouzských orgánů je dodržování těchto kritérií postačující, nikoli však nezbytné, k zamezení zvýhodnění. Podle jejich názoru by bylo nelogické domnívat se, že by se údajné pochybnosti o tom, jaké řízení by se použilo v případě platební neschopnosti, mohly projevit lepšími finančními podmínkami.

⁽³⁸⁾ Postup, který by se použil v případě platební neschopnosti veřejné instituce IFP by měl být vymezen a zveřejněn.

⁽³⁹⁾ Postupem by mělo být řízení podle soukromého práva, nebo řízení, které poskytuje věřitelům veřejné instituce IFP práva, která nejsou rozsáhlejší než práva, která by věřitelé měli při použití obchodního práva.

řízení by již neměli nárok na odvolání⁽⁴⁰⁾, protože podle názoru francouzských orgánů se odpovědnosti státu nelze dovolávat na základě pouhého nedostatku aktiv. Lišily by se pouze dva aspekty:

- pohledávky věřitelů by se nevyřizovaly hromadně: na rozdíl od soukromoprávního řízení, v němž se pohledávky vyřizují hromadně a věřitelé jsou uspokojováni podle přednostního pořadí sestupně a v poměru k disponibilním částkám, řízení zavedené zákonem ze dne 16. července 1980 se vyznačuje tím, že věřitel si zachová svá práva, pouze pokud o to sám požádá. Logika zákona ze dne 16. července 1980 je taková, že „kdo dřív přijde, ten dřív bere“;
- představitel státu pod dohledem správního soudu (dohled nad závažným proviněním, jak jej ustanovila Státní rada ve výše uvedeném rozhodnutí *Campoloro*) zastává funkci rovnocennou funkci likvidátora a správce konkurzní podstaty.

- b) za předpokladu, že by musela být zajištěna kontinuita veřejné služby, francouzské orgány připouštějí, že by představitel státu při výkonu svých pravomocí svěřených zákonem ze dne 16. července 1980 mohl rozhodnout, že určitá aktiva nezbytná k plnění poslání veřejné služby nebudou prodána. Pokud by určitý majetek nebyl postoupen a stát by za něj neposkytl náhradu, projevila by se tato skutečnost sníženým prodejem aktiv a odpovídajícím snížením částek, které by mohli obdržet věřitelé. Podle francouzských orgánů toto řízení neuděluje věřitelům veřejné instituce IFP větší práva, než která by měli při použití obchodního práva. Francouzské orgány však připouštějí, že za tohoto předpokladu by bylo možné dovolávat se objektivní odpovědnosti státu, která by se projevila odškodněním věřitelů ve výši újmy, kterou utrpěli (maximálně do výše prodejní hodnoty aktiv, která si stát zachoval z důvodu kontinuity veřejné služby). Věřitelé by tedy případně byli ve stejné situaci, jako kdyby se použilo obecné právo.

⁽⁴⁰⁾ Podle francouzských orgánů by podnik za podobných okolností nejprve zahájil jednání s věřiteli, aby zavedl plán ozdravení pasív. Ve druhé etapě, pokud by plán nebyl posouzen jako dostatečný, nebo kdyby neumožňoval odstranit finanční potíže a pokud by nebyla uzavřena nová dohoda s věřiteli, přinejmenším někteří z nich by mohli předat věc příslušnému soudu, aby dosáhli odsouzení dlužníka, a tudíž uznání své pohledávky. V tom případě by bylo uplatněno řízení zavedené zákonem ze dne 16. července 1980. Mohlo by vést k tomu, že by výkonný orgán veřejné instituce IFP byl nahrazen dozorčím orgánem, který by přijal nezbytná rozhodnutí k zaplacení dluhů ze zdrojů instituce. Francouzské orgány tvrdí, že kdyby řízení zavedené zákonem ze dne 16. července 1980 narazilo na nedostatek aktiv veřejné instituce IFP, a kdyby tedy dozorčí orgán neměl věcnou možnost vytvořit zdroje nezbytné k zaplacení dlužné částky, neboť by neměl již žádná aktiva k prodeji, bylo by řízení podle zákona ze dne 16. července 1980 ukončeno.

Francouzské orgány z toho vyvozují, že řízení zavedené zákonem ze dne 16. července 1980 neposkytuje žádnou výhodu oproti řízení podle obecného práva, a že tedy není důvod k tomu, aby veřejná instituce IFP musela podléhat řízení podle obecného práva.

- (45) Jak bylo vysvětleno v 68. bodě odůvodnění rozhodnutí C 56/2007, na něž Komise odkazuje *mutatis mutandis*, francouzské orgány zdůrazňují, že předpisy, které Komise uvádí v rozhodnutí o zahájení řízení, zejména v 82. bodě odůvodnění, tedy kodifikační předpis č. 02-060-M95 ze dne 18. července 2002 o úpravě financování a účetnictví státních veřejných institucí výrobní a obchodní povahy a Příručka k finanční organizaci založení, přeměně a zrušení státních veřejných institucí a sdružení veřejného zájmu ze dne 14. listopadu 2006, nelze ani použít ani přenést na veřejnou instituci IFP.

- (46) Francouzské orgány se domnívají, že v případě rekapitalizace dceřiných společností veřejné instituce IFP by se neměla otázka uvedená v 80. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení posuzovat proto, aby se prokázala existence případné státní záruky, ale spíše proto, aby se změřily případné účinky takové záruky, která by případně vytvářela pro veřejnou instituci IFP a její dceřiné společnosti lepší situaci tím, že by usnadnila podmínky jejich rekapitalizace. Domnívají se rovněž, že tvrzení Komise vychází ze dvou nesprávných názorů:

- Komise se podle nich mylí, když tvrdí, že by veřejná instituce mohla eventuálně podporovat své dceřiné společnosti prostřednictvím převodů uvnitř skupiny, protože podmínky, za nichž mateřská společnost skupiny, i kdyby to byla veřejnoprávní společnost, může podporovat svou dceřinou společnost v obtížích, jsou podrobně upraveny právem obchodních společností⁽⁴¹⁾ a nijak nesouvisí s pojmem podniku ve smyslu soutěžního práva.

⁽⁴¹⁾ Článek L 225-258 obchodního zákoníku stanoví, že jakmile vlastní jmění společnosti klesne pod polovinu jejího kapitálu, musí to valná hromada konstatovat a musí rozhodnout, zda je třeba přistoupit k předčasnému zrušení společnosti. Jestliže rozhodne, že společnost bude pokračovat v činnosti, musí společnost nejpozději při uzavěře druhého finančního roku, který následuje po roce, v němž byly konstatovány ztráty, dosáhnout takové hodnoty kapitálu, která se rovná nejméně polovině kapitálu společnosti, přičemž musí kapitál společnosti snížit, pokud se jí ho nepodařilo obnovit jinak.

— francouzské orgány rovněž nesouhlasí s tvrzením, že by veřejné instituci IFP její postavení EPIC a státní záruka, která by z takového postavení případně vyplývala, umožňovalo rekapitalizovat dceřiné společnosti snadněji, než by tomu bylo v případě soukromoprávní mateřské společnosti skupiny. Francouzské orgány tvrdí, že skutečnost, že určitá společnost dočasně nese ztráty jedné ze svých dceřiných společností, je běžnou součástí fungování skupiny společností, jak již podle jejich názoru uznal i soud Evropské unie ⁽⁴²⁾, a že zásah veřejnoprávního investora, který jedná podle stejných pravidel jako soukromoprávní investor, neobsahuje prvky státní podpory ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU ⁽⁴³⁾. Podle jejich názoru je tomu tak zejména v případě veřejné instituce IFP, která má právní možnost (nikoli povinnost) rekapitalizovat svou dceřinou společnost v obtížích podle stejných hodnotících kritérií jako každý dobrý investor. Francouzské orgány rovněž nesouhlasí s tvrzením, že veřejné instituce s postavením EPIC mají možnost „příмого přístupu“ k „účtům státní pokladny“. Upřesňují, že rozpočtový mechanismus „úctu finanční pomoci“, který je upraven článkem 24 rozpočtového zákona, se týká zřízení účtů pro omezené úvěry (jejich výše je omezena rozpočtovým zákonem), které státu umožňují, aby v případě, že si to přeje a může tak učinit (zejména s ohledem na právo Evropské unie), poskytl zálohy různým subjektům. Podle francouzských orgánů nemají veřejné instituce EPIC k těmto účtům „přímý přístup“.

5.1.2 NEEEXISTENCE VÝHOD NA ÚROVNI VEŘEJNÉ INSTITUCE IFP A JEJÍCH DCEŘINÝCH SPOLEČNOSTÍ

(47) Francouzské orgány se především domnívají, že v tomto konkrétním případě nelze na základě výše uvedeného sdělení o zárukách vyvodit existenci výhody, dále že rozšíření výhod, kterých veřejná instituce IFP údajně požívá z důvodu svého postavení EPIC, na její dceřiné společnosti, akciové společnosti veřejného práva, je v rozporu s rozhodovacími postupy Komise a že v tomto konkrétním případě nebylo prokázáno poskytnutí skutečné hospodářské výhody veřejné instituci IFP a jejím dceřiným společnostem.

(48) Francouzské orgány se domnívají, že Komise mylně vykládá bod 1.2 výše uvedeného sdělení o zárukách, v němž je stanoveno, že „(...) podporu ve formě záruky představují rovněž výhodnější úvěrové podmínky získané podniky, jejichž právní forma vylučuje konkurzní řízení nebo jiná řízení v případě platební neschopnosti, nebo zajistí výslovnou státní záruku nebo pokrytí ztrát státem“:

— francouzské orgány za prvé nesouhlasí s tvrzením, že veřejná instituce IFP má kvůli svému postavení EPIC

právní formu, která vylučuje konkurzní řízení nebo insolvenční řízení; v každém případě to Komise podle jejich názoru neprokázala, pouze předložila důkaz, že toto postavení znemožňuje použít jeden konkrétní postup (v dané věci řízení zavedené zákonem ze dne 25. ledna 1985);

— francouzské orgány za druhé popírají, že existuje automatická vazba mezi právní a statutární nemožností stát se předmětem konkurzního nebo insolvenčního řízení a mezi využíváním příznivějších podmínek financování na trzích; podle jejich názoru má Komise při uplatňování bodu 1.2 výše uvedeného sdělení o zárukách povinnost předem prokázat existenci příznivějších úvěrových podmínek, aby bylo možné tvrdit, že podnik, jehož právní forma vylučuje konkurzní nebo insolvenční řízení, je příjemcem podpory ve formě záruk.

(49) Francouzské orgány dále uvádějí, že Komise v rozhodnutí o zahájení řízení nepřihlížela ke své rozhodovací praxi při hodnocení případných výhod, které na úrovni dceřiných společností veřejné instituce IFP vyplývají z existence neomezené záruky pro EPIC. Komise podle jejich názoru uvažovala opačně než při zřízení společnosti La Banque Postale ⁽⁴⁴⁾: tato společnost byla, stejně jako dceřiné společnosti veřejné instituce IFP, akciovou společností, kterou ze 100 % vlastnil subjekt srovnatelný s veřejnou institucí EPIC, ale Komise dospěla k závěru (a to bez ohledu na závazky, které Francie v této věci přijala), že právní forma veřejnoprávní akciové společnosti umožňuje sama o sobě vyloučit existenci neomezené záruky na úrovni dceřiné společnosti. Stejně uvažování by podle francouzských orgánů mělo vést k závěru, že dceřiné společnosti veřejné instituce IFP, které mají rovněž postavení veřejnoprávní akciové společnosti, rovněž nemají nárok na neomezenou záruku, která případně vyplývá z postavení EPIC.

(50) Komise rovněž údajně neprokázala existenci skutečné hospodářské výhody v případě veřejné instituce IFP a jejích dceřiných společností, pouze v rozhodnutí o zahájení řízení uvedla, že podmínky financování „se zdají být“ příznivější, aniž by předložila konkrétní důkaz. Z jurisdikce Evropské unie vyplývá, že Komise by měla v tomto konkrétním případě prokázat, že veřejné instituci IFP její postavení EPIC skutečně umožnilo získat příznivější podmínky financování ⁽⁴⁵⁾. Francouzské

⁽⁴²⁾ Rozsudek SDEU ze dne 21. března 1991, *Itálie v. Komise*, věc C-303/88, Sb. rozh. s. I-1433, bod 21.

⁽⁴³⁾ Viz zejména rozsudek SDEU ze dne 16. května 2002, *Francie v. Komise* (věc *Stardust Marine*), věc C-482/99, Sb. rozh. I-4397, body 68 až 83.

⁽⁴⁴⁾ Evropská komise, 21. prosince 2005, státní podpora N 531/2005 – Francie – Opatření související se zřízením a fungováním banky Banque Postale.

⁽⁴⁵⁾ Soud prvního stupně ES, 12. září 2007, *Olympiaki Aeroporia Ypiresies AE c. Commission*, věc. T-68/03, dosud nezveřejněno ve Sbírce rozhodnutí, viz rovněž Soud prvního stupně ES, 1. července 2008, *Deutsche Post AG c. Commission*, věc. T-266/02, dosud nezveřejněno ve Sbírce rozhodnutí, bod 92: „Komise je navíc povinna ověřit existenci skutečného zvýhodnění příjemce podpory“.

orgány tvrdí, že během řízení informovaly o určitých skutečnostech, které prokazovaly, že postavení EPIC veřejné instituce IFP ani jejím dceřiným společností neposkytlo a ani nemohlo poskytnout žádnou finanční výhodu, protože při přeměně veřejné instituce IFP byla dodržena obecná zásada kontinuity, zejména na úrovni její činnosti, organizace, účetního a finančního režimu (zdroje a účetní a finanční pravidla) a daňového režimu.

- (51) Francouzské orgány se domnívají, že výše uvedené skutečnosti prokazují, že

- finanční situace veřejné instituce IFP a jejích dceřiných společností je dobrá, čímž je bezpředmětná otázka jejího případného konkurzu, a tedy i zásahu státu jako konečného ručitele,
- krátkodobé podmínky financování veřejné instituce IFP a jejích dceřiných společností jsou v případě každého jednotlivého subjektu odlišné a jsou výsledkem konkrétních jednání, které proběhlo *intuitu personae* s bankami jednotlivých subjektů.
- ve vztazích veřejné instituce IFP a jejích dceřiných společností s dodavateli rovněž neexistují zvýhodněné podmínky, které by vyplývaly z toho, že uvedení dodavatelé a zákazníci počítají se zárukou státu.

- (52) Francouzské orgány proto dospěly k závěru, že:

- analýza provedená Komisí v jejím rozhodnutí o zahájení řízení je sporná: veřejná instituce IFP a její dceřiné společnosti nedisponují žádnou státní zárukou,
- Komise neprokázala existenci výhody, která by pro veřejnou instituci IFP a její dceřiné společnosti vyplývala z postavení EPIC veřejné instituce IFP,
- Komise proto neprokázala existenci státní podpory ve prospěch veřejné instituce IFP a jejích dceřiných společností.

5.2 NÁVRHY FRANCOUZSKÝCH ORGÁNŮ

- (53) Francouzské orgány však za účelem odstranění všech pochybností Komise uvedly, že kdyby Komise souhlasila s ukončením řízení rozhodnutím o neexistenci podpory podle čl. 7 odst. 2 výše uvedeného procesního řízení, jsou ochotny přijmout následující opatření:

- vyjasnit prováděcí nařízení k zákonu ze dne 16. července 1980,

- vložit ustanovení o neexistenci záruky do smluv veřejné instituce IFP, které zahrnují pohledávku,

- vložit ustanovení o neexistenci záruky do smluv o financování dceřiných společností veřejné instituce IFP.

5.2.1 VYJASNĚNÍ PROVÁDĚCÍHO NARIŽENÍ K ZÁKONU ZE DNE 16. ČERVENCE 1980

- (54) Jak je upřesněno v 94. až 96. bodě odůvodnění rozhodnutí C 56/2007, na něž Komise odkazuje *mutatis mutandis*, francouzské orgány navrhuji vyjasnit výklad zákona ze dne 16. července 1980 úpravou čl. 3 odst. 1 čtvrtého pododstavce jeho prováděcího nařízení⁽⁴⁶⁾. Navrhovaná změna by podle nich odstranila veškeré pochybnosti o významu výrazu „tak učiní“ při organizaci dozorcích pravomocí svěřených prefektovi nebo dozorcímu orgánu, kteří by po provedení změny museli uvolnit prostředky z rozpočtu daného územního celku nebo dané instituce⁽⁴⁷⁾. Podle francouzských orgánů by tento návrh vyloučil, že by v budoucnosti mohl zástupce státu při výkonu své dozorcí pravomoci zvýšit prostředky územního celku nebo dotčené instituce státní dotací nebo vkladem veřejných zdrojů. Vložení zmínky upřesňující absenci záruky do smluv veřejné instituce IFP, které by zahrnovaly pohledávku

5.2.2 VLOŽENÍ ZMÍNKY UPŘESŇUJÍCÍ ABSENCI ZÁRUKY DO SMLUV VEŘEJNÉ INSTITUCE IFP, KTERÉ BY ZAHRNOVALY POHLEDÁVKU

- (55) Jak upřesňují body odůvodnění 97 až 100 výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na něž se Komise odvolává *mutatis mutandis*, francouzské orgány nesouhlasí s názorem Komise⁽⁴⁸⁾, podle kterého by bylo možné uplatnit odpovědnost státu čistě na základě platební neschopnosti veřejné instituce IFP. Podávají nicméně návrh založený na výjimce přijatého rizika (viz rozsudky

⁽⁴⁶⁾ Nařízení č. 81-501. V době, kdy francouzské orgány předložily svůj návrh, bylo prováděcím nařízením nařízení č. 81-501 ze dne 12. května 1981 k provádění zákona ze dne 16. července 1980 o povinnostech stanovených ve správní oblasti, o výkonu rozsudků právníky osobami veřejného práva a o odboru výkazů a studií Státní rady.

⁽⁴⁷⁾ Takto změněná vyhláška by zněla: „Zůstala-li úřední výzva po uplynutí těchto lhůt bez účinku, představitel státu nebo dozorcí orgán zanechá výdaj do rozpočtu územního správního celku nebo veřejné instituce, která neplní své závazky. V případě potřeby uvolní potřebné zdroje v rámci rozpočtu správního celku nebo instituce buď snížením prostředků určených na jiné výdaje, nebo dosud nevyužitých, anebo navýšením zdrojů“ (změny jsou podtrženy).

⁽⁴⁸⁾ Francouzské orgány odkazují na 68. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení, ve kterém Komise vyjadřuje názor, že návrh francouzských orgánů na změnu prováděcího nařízení k zákonu ze dne 16. července 1980 „neumožňuje vyloučit, že za předpokladu, že zdroje veřejné instituce IFP budou vyčerpány, se věřitel, který by neobdržel úhradu své pohledávky v rámci uplatnění zákona z roku 1980, obrátí na soud, aby byla uplatněna odpovědnost státu na základě porušení rovnosti před veřejnými břemeny“.

Státní rady ve věcech *Sille* ⁽⁴⁹⁾ a *Meunier* ⁽⁵⁰⁾), přičemž podobně jako ve věci *La Poste* navrhuji, že věřitelům veřejné instituce IFP úředně potvrdí, že za jejich pohledávku nebyla vystavena státní záruka a že v případě platební neschopnosti by nebyl stát povinen převzít finanční závazky podniku při zaplacení pohledávky. Proto by se případné zúčastněné strany, jež se vědomě a se znalostí věci vystavily riziku, nemohly domáhat nároku na odškodné. Francouzské orgány by se proto zavázaly, že společně s veřejnou institucí IFP budou při každé transakci ve smlouvě o financování (pro všechny nástroje, na které se vztahuje smlouva) uvádět tuto zmínku:

„Emise/program/půjčka nejsou kryty žádnou přímou či nepřímou státní zárukou. V případě platební neschopnosti není stát povinen převzít finanční závazky IFP při placení pohledávky“.

(56) Jak upřesňuje 101. bod odůvodnění výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na který se Komise odvolává *mutatis mutandis*, francouzské orgány rovněž vzaly na vědomí pochybnosti, které Komise vyjádřila v 71. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení, ve kterém se uvádí, že výjimka přijatého rizika je, na jedné straně, pravidlo stanovené judikaturou, která se může měnit, a že, na straně druhé, toto pravidlo spočívá na nástrojích sekundárního práva, jež mohou být v případě konfliktu zbaveny platnosti, a nakonec, že návrh francouzských orgánů se nevztahuje na všechny eventuality, neboť pohledávky mohou být nejen finanční, ale také obchodní či jiné.

(57) Jak upřesňují body odůvodnění 102 až 104 výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na něž se Komise odvolává *mutatis mutandis*, francouzské orgány poté, co uvedly své zásadní námitky ohledně stanoviska Komise k uplatnění

plné odpovědnosti státu za provinění pouze na základě nedostatku aktiv veřejné instituce IFP, poskytl v odpovědi na tyto pochybnosti doplňující údaje:

a) francouzské orgány se domnívají, že první námitka Komise odpovídá úvaze, že i když vnitrostátní právo členského státu neobsahuje zákonné ustanovení v tomto smyslu, pouhé riziko změny v judikatuře, to znamená změna vnitrostátního práva, postačuje k prokázání existence státní podpory. Komise nemůže zakládat možné opatření podpory na případné změně práva, která je v daném případě více než nepravděpodobná, přičemž výjimka přijatého rizika představuje obecnou zásadu veřejného práva, obsáhle potvrzenou v judikatuře, nikdy nepopíranou a hojně komentovanou;

b) co se týče druhé námitky, francouzské orgány uznávají, že zákon a právní předpisy jsou nadřazeny smlouvě a že sporná doložka může být kdykoli prohlášena za neplatnou. Nicméně se domnívají, že tato námitka se nedovolává na žádný nadřazený právní předpis, není ničím podepřená, a nemá tedy žádný význam;

c) nakonec, co se týče třetí námitky, francouzské orgány se domnívají, že tato námitka je založena pouze na předpokladu případné důvěry a očekávání státní záruky na pohledávky ze strany dodavatelů, což je předpoklad, který sám o sobě nemůže zakládat existenci výhody, ale měl by jej potvrdit důkaz svědčící o tom, že veřejné instituci IFP a jejím dceřiným společnostem byla skutečně poskytnuta takováto hospodářská výhoda.

(58) Přesto, jak upřesňuje 106. bod odůvodnění výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na který se Komise odvolává *mutatis mutandis*, francouzské orgány poznamenávají, že jsou ochotny rozšířit svůj návrh zápisu absence záruky na všechny smlouvy zahrnující pohledávku tak, aby se výslovně vyloučilo veškeré riziko uplatnění plné odpovědnosti státu, založené pouze na platební neschopnosti veřejné instituce IFP.

5.2.3 VLOŽENÍ ZMÍNKY UPŘESŇUJÍCÍ ABSENCI ZÁRUKY DO SMLUV O FINANCOVÁNÍ DCEŘINÝCH SPOLEČNOSTÍ VEŘEJNÉ INSTITUCE IFP AXENS, BEICIP-FRANLAB, PROSERNAT

(59) Kromě toho, za účelem doplnění navrhovaného mechanismu, francouzské orgány předložily Komisi dodatečný návrh podobný tomu, jenž byl předložen při zakládání *La Banque Postale* a který spočíval v přijetí písemného závazku týkajícího se podmínek poskytnutí půjček dceřiným společnostem veřejné instituce IFP (Axens, Beicip-Franlab, Prosernat) na trzích, že při každé transakci se uvede ve smlouvě o financování (pro všechny nástroje, na které se vztahuje smlouva), že „v souladu s francouzským právem (zejména s nutností výslovného povolení každé záruky zákonem) tato finanční transakce nebude kryta žádnou přímou či nepřímou státní zárukou“.

⁽⁴⁹⁾ Státní rada dne 16. listopadu 1998, ve věci *Sille*: „Vzhledem k tomu, že: za prvé, jak rozhodl soud v první instanci, je-li možno uplatnit odpovědnost svrchované státní moci, i odpovědnost objektivní, na základě zásady rovnosti občanů před veřejnými břemeny, v případě, kdy je důsledkem zákonem přijatého opatření zvláštní a do určité míry závažná újma způsobená fyzické nebo právnické osobě, v daném případě tomu tak není, jelikož pan *Sille* jakožto odborník na nemovitosti nemohl nevědět o rizicích, která nutně ohrožují provedení plánu výstavby nemovitostí, například takového, který byl vypracován v daném případě a pro jehož provedení bylo zapotřebí zejména změnit uspořádání plánu záboru půdy a získat souhlas obecní rady, jelikož měl pan *Sille* normálně počítat s možností, že obec vzhledem k nepříznivým výsledkům veřejného průzkumu a odporu, který projekt vyvolal, od projektu ustoupí; jelikož toto riziko na sebe vzal s plnou znalostí věci, nemůže s účinností tvrdit, že utrpěl mimořádnou újmu a že obec musí nést závažné důsledky, které pro něho vyplývaly z odstoupení od projektu“.

⁽⁵⁰⁾ Státní rada dne 10. července 1996, ve věci *Meunier*: „Odvolací správní soud má za to, že zřízení obchodu na takovém místě bylo výsledkem volby a dopisu starosty, který se týká možnosti zvlnění terénu, na což dotyčný přistoupil s plným vědomím rizik nestability, jimž byl jeho podnik vystaven, a proto vynesl svrchovaný posudek. Domněnkou, že z újmy vyplývající ze situace, již se dotyčný vědomě vystavil, mu nevzniká nárok na odškodné, soud nepopřel pravidla, jimiž se řídí odpovědnost právnických osob veřejného práva“.

- (60) Jak upřesňují body odůvodnění 107 až 110 výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na něž se Komise odvolává *mutatis mutandis*, francouzské orgány se domnívají, že obě navrhovaná objasňující opatření (jejichž podrobný popis je uveden v 55. a 59. bodě odůvodnění) umožňují objasnit věřitelům veřejné instituce IFP a jejich dceřiných společností jejich práva tak, že Francii nelze považovat, jak uvedla Komise v 87. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení, za „odpovědnou za očekávání věřitelů veřejné instituce IFP ohledně existence záruky“ a domnívat se, že svévolně udržuje „neprůhlednou právní situaci“, jež „zvyšodňuje veřejnou instituci IFP a může vést k uvolnění státních prostředků“.

5.3 DOPLŇUJÍCÍ PŘIPOMÍNKY FRANCOUZSKÝCH ORGÁNŮ

- (61) Ve svých dopisech ze dne 16. července 2010 a 26. listopadu 2010 francouzské orgány poskytly doplňující údaje, jež podle nich potvrzují neexistenci státní podpory pro veřejnou instituci IFP.
- (62) V úvodu svého dopisu ze dne 16. července 2010 připomínají věc *France Télécom*⁽⁵¹⁾ a skutečnost, že soud Evropské unie připomenul povinnost Komise prokázat existenci skutečné výhody s cílem stanovit existenci státní podpory. Domnívají se, že v tomto případě neomezená záruka, která podle Komise vyplývá z postavení veřejné instituce IFP, neposkytuje ve skutečnosti této instituci žádnou hospodářskou výhodu. Ve svém dopise ze dne 26. listopadu 2010 francouzské orgány upřesňují, že podle nich spočívá důkazní břemeno na Komisi. V této souvislosti připomínají požadavky judikatury Evropské unie na důkazy a odůvodnění, zejména pak rozsudku Tribunálu ve výše uvedené věci *France Télécom* a rozsudků Soudního dvora ve věci *Krantz*⁽⁵²⁾ a nověji ve věci *Deutsche Post AG*⁽⁵³⁾. Francouzské orgány se domnívají, že analýza předložená Komisí je v tomto případě „založena více na předpokladech, než na konkrétní analýze“.
- (63) Kromě toho francouzské orgány usuzují, že Komise se domnívá, že veřejná instituce IFP by mohla získat výhodu na třech úrovních: i) na úrovni svých vztahů s bankovními a finančními institucemi, ii) na úrovni

svých vztahů s dodavateli, iii) na úrovni svých vztahů s třetími průmyslovými partnery, kteří využívají výzkumné služby.

- (64) Co se týče vztahů veřejné instituce IFP s bankovními a finančními institucemi, francouzské orgány se domnívají, že veřejná instituce IFP dosud na základě svého postavení EPIC nezískala žádnou hospodářskou výhodu. Překládají Komisi informace potvrzující, že i) v dlouhodobém časovém horizontu veřejná instituce IFP vykazovala nulový dluh za léta 2005, 2006 a 2007⁽⁵⁴⁾, stejně jako za léta 2008 a 2009, že ii) ve střednědobém horizontu veřejná instituce IFP samozřejmě každoročně dojednala úvěrové linie u různých bankovních institucí, ale získala sazby srovnatelné s těmi na trhu, a v každém případě tyto úvěrové linie nikdy nepoužila a nakonec, že iii) v krátkodobém horizontu bylo zadlužení veřejné instituce IFP za dané období téměř nulové anebo nulové.
- (65) Co se týče vztahů s dodavateli, francouzské orgány se domnívají, že veřejná instituce IFP, coby veřejný zadavatel, podléhá povinnosti zveřejnit informace a povinnosti uskutečnit veřejné výběrové řízení podle vyhlášky č. 2005-649 ze dne 6. června 2005⁽⁵⁵⁾, a proto nemůže získat žádnou výhodu. V svém dopise ze dne 26. listopadu 2010 francouzské orgány znovu poukazují na tuto analýzu a upřesňují, že zadávání zakázek veřejné instituce IFP na základě výběrového řízení v souladu se směrnicí 2004/18/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby⁽⁵⁶⁾ podle nich představuje dostatečnou záruku, že se zabrání narušení hospodářské soutěže na trhu. Podle Francie veřejná instituce IFP, která by získala své dodavatele na základě výběrového řízení v souladu s povinnostmi vyplývajícími z práva Evropské unie, by nemohla být přinejmenším z důvodu neexistence konkrétních důkazů obviněna z toho, že získala neoprávněnou výhodu. Zdůrazňují, že právě v zájmu efektivnosti zadávání veřejných zakázek se zjednodušilo používání elektronických systémů nákupů, přičemž v 13. bodě odůvodnění směrnice 2004/18/ES se například uvádí, že „tato technika nákupů umožňuje veřejným zadavatelům [...] disponovat poměrně širokým spektrem nabídek [...], a tudíž zajistit optimální využití veřejných prostředků prostřednictvím široké hospodářské soutěže“. V této souvislosti se zmiňují o zprávě⁽⁵⁷⁾ Komise, ve které Komise dochází k závěru, že právní předpisy v oblasti zadávání veřejných zakázek mají pozitivní dopad na pokles cen, tedy pokles, jenž je prezentován jako „sociální výhoda“ spravedlivější soutěže mezi uchazeči. Komise tím, že by tyto úspory „připsala“ postavení EPIC veřejné instituce IFP, by se neztotožnila se smyslem směrnice, která ve výběrových řízeních spatřuje hlavní vektor hospodářské soutěže, jež vede ke snížení nákladů veřejné zakázky.

⁽⁵¹⁾ Tribunál, 21. květen 2010, Francie v. Komise, ve spojených věcech T-425/04, T-444/04, T-450/04 a T-456/04, rozsudek dosud nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí. V tomto rozsudku Tribunál došel k závěru, že Komise neprokázala „případné zlepšení hospodářské situace FT, která by mohla z této nabídky vyplývat [návrh smlouvy o akcionářské půjčce, kterou FT nepodepsala, ani nepřijala] (...) v porovnání se situací, ve které se nacházela (...)“ (bod 254) a že „Komise se nemůže pouze na základě jednostranné nabídky státu poskytnout úvěrovou linku v určité částce domnívat, že tato nabídka má výhodné hospodářské účinky pro jejího příjemce, aniž zohlední podmínky plnění dotčené úvěrové smlouvy a zvláště podmínky související s poskytnutím a splacením uvedeného úvěru, a to tím méně v případě, že příjemce tuto nabídku nepřijal, nýbrž se omezil na refinancování za podmínek existujících na trhu“. (bod 255) (Podtrženo francouzskými orgány).

⁽⁵²⁾ Soudní dvůr Evropských společenství, 7. březen 1990, *Krantz*.

⁽⁵³⁾ Soudní dvůr Evropských společenství, 2. září 2010, *Deutsche Post AG*.

⁽⁵⁴⁾ Francouzské orgány odkazují na své dopisy ze dne 7. května a 9. června 2008.

⁽⁵⁵⁾ Francouzské orgány odkazují na svou odpověď na dopis Komise ze dne 3. srpna 2007.

⁽⁵⁶⁾ Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 114.

⁽⁵⁷⁾ Evropská komise, 3. února 2004, „A report on the functioning of public procurement markets in the EU“.

- (66) Konečně, pokud jde o vztahy veřejné instituce IFP s jejími zákazníky, Francie upřesňuje, že příslušné činnosti v oblasti smluvního výzkumu se vztahují na služby poskytované veřejnou institucí IFP na žádost zákazníka, třetí strany nebo dceřiné společnosti v oblasti, která patří do rozsahu úloh veřejné instituce IFP, což nemá z hlediska vlastnictví výsledků pro veřejnou instituci IFP strategický význam, může obohatit poznatky a know-how veřejné instituce z hlediska řízení programů veřejného výzkumu a vývoje, jež uskutečňuje, a nepatří do výhradní oblasti činnosti dceřiných společností. Francouzské orgány poznamenávají, že při poskytování služeb výzkumu těmto zákazníkům se používá specifického vybavení a specifického posudku.
- (67) V této souvislosti Francie tvrdí, že i kdyby měla veřejná instituce IFP na základě svého postavení EPIC výhodu při výkonu těchto hospodářských činností, tato výhoda by neměla žádný materiální dopad na trh. Především by pak nemohla narušit hospodářskou soutěž, ani ovlivnit obchod mezi členskými státy. Pokud jde o běžné období počínající změnou statusu veřejné instituce IFP (ke které došlo v červenci 2006), francouzské orgány nicméně přiznávají, že by veřejná instituce IFP mohla případně dosáhnout snížení poplatků z důvodů nevystavení záruky za řádné provedení smlouvy, které by představovalo zanedbatelnou částku vzhledem k částkám, které banky a pojišťovny obvykle vyžadují. Francouzské orgány z toho vyvozují, že takový účinek nemá charakter výhody, což by zpochybnilo samotnou existenci státní podpory pro veřejnou instituci IFP.

6 PŘIPOMÍNKY TŘETÍCH STRAN A STANOVISKO FRANCOUZSKÝCH ORGÁNŮ

6.1 PŘIPOMÍNKY SPOLEČNOSTI UOP LIMITED

- (68) Ve svém dopise ze dne 28. listopadu 2008 společnost UOP Limited nejprve zdůvodnila svůj zájem konat jako třetí strana zainteresovaná na řízení⁽⁵⁸⁾ a poté předložila několik obecných připomínek s tím, že podle ní je subjekt, který nazývá „IFP/Axens“, příjemcem státní podpory:

- celek tvořený veřejnou institucí a její dceřinou společností Axens, „IFP/Axens“ je zřejmě nepopíratelně vnímám trhem jako veřejný subjekt (5.1.1);

⁽⁵⁸⁾ Společnost UOP Limited uvádí, že působí na trzích produktů a služeb pro průmyslové odvětví rafinace ropy, úpravy plynu, petrochemické výroby a pro většinu výrobních odvětví. Specificky uvádí, že navrhuje, realizuje a povoluje využívání licencí a zabezpečuje udržování technologií postupů, jakými jsou zpracování ropy, výroba čistých pohonných hmot, odsiřování pohonných hmot a petrochemické technologie. Rovněž uvádí, že vyrábí katalyzátory, molekulární filtry, absorpční prostředky a další specializovaná vybavení. Kromě toho uvádí, že působí v různých členských státech Evropské unie (Rakousko, Belgie, Česká republika, Dánsko, Francie, Německo, Maďarsko, Irsko, Itálie, Nizozemsko, Portugalsko, Polsko, Slovenská republika, Španělsko, Švédsko a Spojené království), má zastoupení v Belgii, ve Francii a v Německu a má dva výrobní závody, jeden v Brimsdown, Enfield, Velká Británie, a druhý v Region Calabria v Itálii.

- udělení postavení EPIC subjektu „IFP/Axens“ mohlo umožnit a nadále by umožňovalo zásadní narušení hospodářské soutěže na trhu technologií postupů, tedy trhu, na kterém je činná společnost UOP Limited, protože by ho zvýhodnilo ve vztahu k dodavatelům, poskytovatelům kapitálu a zákazníkům (5.1.2).

6.1.1 VNÍMÁNÍ SUBJEKTU „IFP/AXENS“ ZE STRANY TRHU

- (69) Podle společnosti UOP Limited argument francouzských orgánů, že Axens, stejně jako jiné dceřiné společnosti IFP, tvoří samostatné hospodářské subjekty, není možné přijmout. Komise zřejmě oprávněně zdůrazňuje, že i) Axens je 100 % vlastněn veřejnou institucí IFP; ii) usku-tečňování výzkumu a vývoje veřejné instituce IFP společností Axens zřejmě odráží strategické priority rozhodnuté státem; iii) vedoucí pracovníci veřejné instituce IFP se účastní řízení společnosti Axens; iv) Axens má s veřejnou institucí IFP exkluzivní smlouvu, která je podstatná pro hospodářskou činnost dceřiné společnosti; a v) především existuje dohoda o prvním použití a přidělování zaměstnanců.
- (70) K informacím uvedeným v předcházejícím bodě odůvodnění společnost UOP Limited doplňuje, že rozhodujícími faktory jsou rovněž to, jak svůj vztah prezentují IFP a Axens a jak to vnímá trh:

- IFP a Axens na trhu vystupují jako jeden hospodářský subjekt „IFP/Axens“. Na internetové stránce společnosti Axens se údajně především uvádí, že „společnost se už téměř padesát let opírá o úspěch v oblasti výzkumu a vývoje a vlastní průmyslové výroby“⁽⁵⁹⁾. Kromě toho reklamy společnosti Axens na její technologii odkazují na veřejnou instituci IFP. Navíc zaměstnanci společnosti Axens a veřejné instituce IFP občas navštěvují držitele svých licencí společně.

- Průmyslový tisk uvádí příklad vnímání subjektu „IFP/Axens“ ze strany trhu jako jednoho hospodářského subjektu. Společnost UOP Limited především připojila výňatky z výstřižků z tisku, jež se týkají činnosti subjektu „IFP/Axens“ v oblasti licencí na technologie postupů, anebo se alternativně zmiňují o poskytování takových licencí veřejnou institucí IFP prostřednictvím dceřiné společnosti Axens. Kromě toho společnost UOP Limited poskytla příklady v podobě článků nebo prezentací, ve kterých se zaměstnanci společnosti Axens nechali slyšet, že veřejná instituce IFP vnímá Axens jako zahrnující „všechny příslušné činnosti průmyslové divize a divize Procatalyse“.

6.1.2 VÝHODY PLYNOUCÍ Z POSTAVENÍ EPIC

- (71) Společnost UOP Limited uvádí, že skutečnost, že dodavatelé i zákazníci vnímají společnost Axens jako nakládající s neomezenými státními zdroji za účelem financování svých činností, ji výrazně zvýhodňuje na trhu. I když by se jednalo pouze o vnímání ze strany trhu, tato skutečnost má v globálním kontextu hospodářské krize stále větší význam.

⁽⁵⁹⁾ Společnost UOP Limited odkazuje na stránku <http://www.axens.net/about/history.html>, jak byla zveřejněna dne 20. listopadu 2008.

(72) Co se týče zákazníků, záruky, které údajně nabízí subjekt „IFP/Axens“, mají zvláštní význam na trhu, kde zákazníci předtím, než si vyberou danou technologii, zváží dlouhodobé ekonomické důvody. Na příkladu „aromatických komplexů“ společnost UOP Limited v podstatě vysvětluje, že před zavedením takovýchto technologií musí zákazníci velmi významně investovat do projektování a vybudování výrobních infrastruktur, které si údajně vyžadují několik let práce. Úspěch těchto průmyslových komplexů je ale spojený s výkonností používaných technologií, u kterých zákazníci obecně požadují, aby jim na ně prodejce postupů poskytl záruku⁽⁶⁰⁾. Za předpokladu, že by nebyla dosažena požadovaná úroveň výkonnosti, by neváhali se domáhat odpovědnosti prodejce a vyžadovali by plnění přísných závazků, pokud jde o uvedení do původního stavu. Významným faktorem ve volbě kupujících je tedy dlouhodobá platební schopnost prodejce, nejen kvůli dodržení smluvních závazků, ale také z důvodu perspektiv poskytnutých v oblasti výzkumu a vývoje, jež jsou zárukou budoucího zlepšení výkonnosti získaného postupu. Subjekt „IFP/Axens“, vnímaný trhem jako závislý na státu, má tedy údajnou výhodu ve vztahu ke konkurentům, neboť kupující nemají zvláštní důvod pochybovat o jeho dlouhodobém přežití.

(73) Pokud jde o dodavatele, společnost UOP Limited se domnívá, že subjektu „IFP/Axens“ mohly být poskytnuty zvýhodněné podmínky v porovnání s konkurencí; v tomto směru odkazuje na smlouvy podepsané společně institucí IFP a společností Axens uvedené v rozhodnutí o zahájení řízení.

(74) Co se týče finančních trhů, společnost UOP Limited se domnívá, že subjekt „IFP/Axens“ má zvýhodněné podmínky a zvýhodněné úrokové sazby na kapitálových trzích s ohledem na úlohu konečného ručitele, kterým by byl stát. Kromě toho v souvislosti s finanční krizí přítomnost státu a jistota, kterou tato přítomnost představuje pro investory, údajně umožňuje přilákat soukromý kapitál v době nedostatku. Konkurenční podniky nemají podobný přístup k financování nebo jej mohou získat za méně zajímavých podmínek. Podle společnosti UOP Limited vliv hospodářské a finanční krize ještě posílil potenciál opatření narušovat hospodářskou soutěž.

(75) Ve svém dopise ze dne 23. ledna 2009 společnost UOP Limited odkazuje na své předchozí připomínky a na připomínky předané v rámci řízení týkajícího se výše uvedeného rozhodnutí C 51/2005. Domnívá se, že tyto informace poskytují dostatek důkazů o významu platební schopnosti smluvních partnerů na dotčeném trhu s licencemi na výrobní postupy. Opakuje argument, podle kterého zákazníci subjektu „IFP/Axens“ předpokládají, že jsou v obchodním vztahu se státním orgánem, jehož dlouhodobá životaschopnost je bez jakéhokoli rizika. Konečně společnost UOP Limited vyzývá Komisi,

aby analyzovala dohody mezi společností Axens a jejími zákazníky, přičemž uvádí, že je přesvědčena o tom, že tyto dohody neobsahují žádné ustanovení, jež by mohlo omezit odpovědnost společnosti Axens.

6.2 STANOVISKO FRANCOUZSKÝCH ORGÁNŮ K PŘIPOMÍNKÁM SPOLEČNOSTI UOP LIMITED

(76) Ve svém dopise ze dne 22. června 2009 se francouzské orgány domnívají, že připomínky společnosti UOP Limited jsou „založené na nesprávných, nebo dokonce zcela nepravdivých tvrzeních, a v každém případě nejsou založené na žádném důkazu o existenci státní podpory pro veřejnou instituci IFP nebo společnost Axens“.

(77) Francouzské orgány v zásadě popírají relevantnost tvrzení, že trh vnímá „IFP/Axens“ jako veřejný subjekt zvýhodňovaný ve vztahu k zákazníkům, dodavatelům či finančním trhům, a odmítají tvrzení, že subjekt „IFP/Axens“ je orgánem státu, který se vůbec neobává o svou dlouhodobou životaschopnost.

(78) Francouzské orgány dále rozvíjejí dva argumenty:

— zaprvé, subjekt IFP/Axens není orgánem státu disponujícím neomezenými zdroji; navíc nic nedokazuje, že tento subjekt je na trhu takto vnímán (6.2.1);

— zadruhé, postavení EPIC veřejné instituce IFP neposkytuje společnosti Axens žádnou výhodu na trhu (6.2.2).

6.2.1 SUBJEKT IFP/AXENS ÚDAJNĚ NENÍ STÁTNÍM ORGÁNEM DISPONUJÍCÍM NEOMEZENÝMI ZDROJI

(79) Podle francouzských orgánů, na rozdíl o tvrzení společnosti UOP Limited, dodavatelé a zákazníci subjektu „IFP/Axens“ údajně nevnímají tento podnik jako „státní orgán“ disponující neomezenými zdroji.

(80) Zaprvé, francouzské orgány odkazují na právní analýzu, kterou předložily Komisi, a na své předchozí připomínky, jež podle nich dokazují, že postavení EPIC veřejné instituce IFP neposkytuje žádnou státní záruku.

(81) Zadruhé, francouzské orgány poznamenávají, že společnost UOP Limited se dovolává na „údajné víry v neomezenou státní záruku ve prospěch IFP/Axens“, která právně neexistuje, a ani by sama o sobě nepostačovala k prokázání existence státní podpory.

⁽⁶⁰⁾ Například na objem a čistotu toků výrobků nebo na spotřebu surovin.

(82) Zatřetí, i za předpokladu, že by veřejná instituce IFP získala státní záruku – což francouzské orgány popírají – bylo by chybou se domnívat, že by taková záruka byla automaticky rozšířená na dceřiné společnosti veřejné instituce IFP, protože tato instituce a její dceřiné společnosti údajně tvoří jednu hospodářskou skupinu ve smyslu práva hospodářské soutěže. Podle Francie se na dceřiné společnosti veřejné instituce IFP, především pak společnost Axens, jako na subjekty soukromého práva podléhající právu obchodních společností, nevztahuje tato záruka, přičemž zásada nezávislosti dceřiných společností odporuje zejména teorii „automatického rozšíření“ záruk v rámci skupiny, kterou předložila společnost UOP Limited. Pojem skupina, který může mít význam v právu hospodářské soutěže, není podle všeho obsažen v právu obchodních společností, a tak poskytnutí záruk v rámci skupiny by podléhalo přísným podmínkám co do formy i obsahu. Jednalo by se především o případ veřejné instituce IFP, kde se vyžaduje povolení správní rady ve smyslu článku 7 jejích stanov. Vedle toho se francouzské orgány domnívají, že Komise již vzala tuto skutečnost na vědomí, neboť uznala, „že právní postavení Banque Postale (právnícká osoba soukromého práva) stačí samo o sobě na vyloučení existence jakékoli neomezené záruky pro Banque Postale“⁽⁶¹⁾.

6.2.2 SPOLEČNOST AXENS NENÍ Z DŮVODU POSTAVENÍ EPIC VEŘEJNÉ INSTITUCE IFP NIJAK ZVÝHODNĚNA NA TRHU

(83) Francouzské orgány se domnívají, že argument společnosti UOP Limited, podle něhož trh věří, že subjekt „IFP/Axens“ je státním orgánem s neomezenými zdroji a že požívá výhod vůči svým zákazníkům, dodavatelům i věřitelům, není založen „na žádném hodnověrném důkazu“, a navíc je „nesporně vyvrácen fakty“.

(84) Francouzské orgány předložily služební zprávu ředitelství pro právní záležitosti a dohody (AJA) společnosti Axens nazvanou „Zásady právní jistoty Axens“⁽⁶²⁾, ve které jsou přesně vymezené vztahy mezi veřejnou institucí IFP a společností Axens. Tyto vztahy se výslovně řídí obecným pravidlem, že Axens nebude od své mateřské společnosti vyžadovat záruku, a to z jakéhokoli důvodu. Francouzské orgány upřesnily, že od tohoto pravidla absence záruky není možná žádná odchylka. Kromě toho se tato zásada připomíná *in extenso* v dokumentu těmito slovy: „IFP neručí za konání nebo opomenutí společnosti Axens“. Francouzské orgány jasně uvedly, že toto pravidlo se vztahuje na veškeré smlouvy či projekty, jež by mohla společnost Axens uzavřít nebo realizovat se zákazníky, dodavateli nebo na finančních trzích.

6.2.2.1 K vztahům mezi společností Axens a jejími zákazníky

(85) Podle Francie společnost UOP Limited neodůvodněně vyvozuje z významu státní záruky, jaká je dlouhodobá

finanční situace společnosti Axens, zejména co se týče smluvních záruk a závazků údržby klasicky obsažených v licenčních dohodách⁽⁶³⁾, a rovněž neuvádí důvody, kvůli kterým se „domnívá, že Komise nenalezne žádné ustanovení omezující odpovědnost společnosti Axens“.

(86) V tomto směru se francouzské orgány jasně vyjádřily, že pravidlo popsané v 84. bodě odůvodnění (podle kterého dceřiná společnost nepředkládá mateřské společnosti žádnou žádost o záruku) se vztahuje rovněž na veškeré záruky, které by mohla společnost Axens vyjednat nebo uzavřít se zákazníkem. Francouzské orgány ilustrovaly své argumenty na příkladu „aromatických komplexů“, který společnost UOP Limited zmínila ve svých připomínkách. Francouzské orgány upřesnily, že obecně společnost Axens volí možnost omezení své odpovědnosti na určitou část poplatku [...] (*). Tato politika omezení záruk, která je jednou ze Zásad právní jistoty Axens, se proto výrazně liší od zvyklostí jiných podniků působících v této oblasti, jež mají podle francouzských orgánů ve zvyku poskytovat v určitých případech neomezené záruky.

(87) Konečně, francouzské orgány připomínají, že povinnosti v oblasti údržby/opravy použitelné v případě škodné události by neměly za následek uvolnění finančního krytí ze strany veřejné instituce IFP:

a) v případě neplnění závazků ze strany společnosti Axens by kapacita nabízená jejími pojišťovateli odpovědnosti za škodu prostřednictvím různých pojistných linií v rámci jejího globálního programu byla o mnoho větší, než jsou odpovědnostní stropy společnosti Axens smluvně dojednané s držiteli její licence,

b) velmi významná by byla rovněž schopnost okamžitého nebo rychlého uvolnění zdrojů společnosti Axens, zejména díky jejímu malému zadlužení,

c) dohody mezi veřejnou institucí IFP a společností Axens by výslovně omezovaly odpovědnost veřejné instituce IFP v případě neplnění závazků ze strany držitele licence společnosti Axens na částky, které musí být nevyhnutelně ohraničené, protože jsou spojeny s poplatkem, který vybírá veřejná instituce IFP,

d) pojišťovatel odpovědnosti za škodu společnosti Axens by se výslovně zřekl jakéhokoli uplatňování nároků vůči veřejné instituci IFP z jakéhokoli důvodu.

⁽⁶¹⁾ Francouzské orgány odkazují na výše uvedené rozhodnutí č. 531/2005, viz poznámka pod čarou č. 3.

⁽⁶²⁾ Tato zpráva existuje [...] (*) a byla pravidelně aktualizována a potvrzena [...] (*). Francouzské orgány zaslaly v příloze svého listu verzi [...] (*).

⁽⁶³⁾ Francouzské orgány odkazují na dopis společnosti UOP Limited ze dne 23. ledna 2009, který podle nich obsahuje argumenty rozvinuté v bodě 3 písm. b) dopisu ze dne 28. listopadu 2008.

- (88) Na základě toho francouzské orgány vyvozují, že tvrzení společnosti UOP Limited týkající se existence domnělých výhod, které společnost Axens získává na trhu licencí na výrobní postupy, by se tímto vyvrátila, zejména protože společnost Axens bez přestání uskutečňovala politiku omezování záruk týkajících se odpovědnosti a poskytovaných jejím zákazníkům.
- (89) V svém dopise ze dne 8. září 2009 francouzské orgány jasně uvedly, že omezení odpovědnosti vůči zákazníkům je ustanovené jak v dohodě o rámcové licenci ⁽⁶⁴⁾, tak v dohodě o licenci na výrobky ⁽⁶⁵⁾, jež byly uzavřeny mezi veřejnou institucí IFP a společností Axens a vstoupily v platnost 1. ledna 2001. V obou smlouvách se ustanovuje, že pokud může společnost Axens prokázat, že příčinou neplnění závazků z její strany jsou služby poskytované veřejnou institucí IFP, finanční odpovědnost této instituce se omezí na určité procento ⁽⁶⁶⁾ částek, které veřejná instituce IFP skutečně vybrala jako poplatek úměrný prodejní transakci, v souvislosti s kterou vznikla reklamace (licence na výrobky) a úměrný k jednotce, která je předmětem sublicence nebo prodejní transakce uskutečněné v rámci sublicence, v souvislosti s kterou vznikla reklamace (rámcová licence). Jinými slovy, odpovědnost veřejné instituce IFP nikdy nesmí přesáhnout 100 % vybraných částek. Kromě toho je v rámcové licenci ustanoveno, že společnost Axens převezme finanční záruky za technickou výkonnost výrobních postupů poskytovaných držitelům sublicencí. Veřejná instituce IFP tedy není odpovědná za technické záruky poskytované společností Axens jejím zákazníkům.
- (90) Vedle toho je třeba upřesnit, že v licenčních smlouvách mezi společností Axens a jejími zákazníky je symetricky zahrnuta skutečnost, že finanční odpovědnost společnosti Axens je obecně omezena na [...] (*) % licenčních poplatků zaplacených za každou jednotku, na kterou se vztahuje reklamace. Odpovědnost veřejné instituce IFP je zcela nezávislá na odpovědnosti společnosti Axens, pokud se záruka, kterou tato společnost poskytla svému zákazníkovi, z obchodních důvodů jeví jako vyšší než ta, kterou poskytla veřejná instituce IFP. Stejná zásada se uplatňuje na veškeré licence, které veřejná instituce IFP poskytne třetím stranám, jiným než svým dceřiným společnostem.
- (91) Nakonec francouzské orgány doplnily, že veřejná instituce IFP sleduje zásadu omezovat svou odpovědnost vůči zákazníkům (dceřiným společnostem nebo společností mimo skupinu) v případech, kdy pro ně zabezpečuje služby (studie, výzkumy v oblasti zakázek, testy atd.). Odpovědnost, kterou na sebe bere veřejná instituce IFP, potom spočívá v závazku opravit vykonané práce, zatímco ve finanční oblasti platí zásada, že odpovědnost

je omezená na [...] (*) % skutečně zaplacené odměny se stropem, který může v závislosti na daném případě být až [...] (*) %. Pokud se tedy zákazník domnívá, že práce vykonaná veřejnou institucí IFP je chybná, tato instituce nebude v žádné případě povinna neomezeně vykonávat opravy prací.

6.2.2.2 *Ke vztahům mezi společností Axens a jejími dodavateli a k podmínkám financování na finančních trzích*

- (92) Francouzské orgány popírají jakoukoli relevantnost tvrzení společnosti UOP Limited, že domnělá víra v existenci neomezených finančních záruk ve prospěch společnosti Axens by této společnosti měla poskytovat zvýhodněné podmínky jak ze strany dodavatelů, tak finančních trhů. Podle názoru Francie neposkytla společnost UOP Limited sebemenší důkaz na podporu tohoto tvrzení.
- (93) Francouzské orgány se domnívají, že pravidlo popsané v 84. bodě odůvodnění, podle kterého dceřiná společnost nepodává mateřské společnosti žádnou žádost o záruku, je dostatečné pro to, aby zneplatnilo hypotézu, kterou předkládá společnost UOP Limited.
- (94) Ostatně pokud jde o podmínky půjčky společnosti Axens, stejně jako v případě společnosti Beicip-Franlab a Prosernat, na finančních trzích, francouzské orgány poznamenávají, že by byly ochotny se zavázat před Komisí, že při každé transakci bude ve smlouvě o financování uvedeno, že „v souladu s francouzským právem (zejména s nutností výslovného povolení každé záruky zákonem) tato finanční transakce nebude kryta žádnou přímou či nepřímou státní zárukou“ ⁽⁶⁷⁾.

7 HODNOCENÍ

7.1 EXISTENCE STÁTNÍ PODPORY VE SMYSLU ČL. 107 ODS. 1 SMLOUVY O FUNGOVÁNÍ EU

- (95) Ustanovení čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování EU stanoví: „podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné se společným trhem, nestanoví-li tato smlouva jinak“.
- (96) V tomto případě na prokázání existence státní podpory je především zapotřebí ověřit, zda opatření spočívající v udělení postavení EPIC veřejné instituci IFP ze strany Francie dne 7. července 2006 využívá státní zdroje (7.1.1) na poskytnutí neomezené státní záruky vztahující se na hospodářské činnosti (7.1.2). Zatímco rozsah krytí prostřednictvím státní záruky a povaha činností, na něž se vztahuje, umožní vymezit dosah tohoto rozhodnutí (7.1.3), následně bude nutné přezkoumat, zda dotyčné opatření poskytuje skupině IFP selektivní výhodu (7.1.4), která by mohla ovlivňovat obchod mezi členskými státy (7.1.5).

⁽⁶⁴⁾ Podle této rámcové licence může společnost Axens využívat současně i budoucí duševní vlastnictví veřejné instituce IFP, a to hlavně v oblasti technologií postupů ve svém oboru činnosti s cílem poskytovat inženýrské služby zákazníkům v souvislosti s výše uvedenými postupy a předávat jim právo k využívání souvisejících technologií formou udělování sublicencí na patenty.

⁽⁶⁵⁾ Podle této licence na výrobky může společnost Axens využívat současnou i budoucí technologii veřejné instituce IFP ve své oblasti činnosti za účelem výroby a prodeje katalyzátorů, adsorbentů, absorpčních hmot, vybavení, ostatních výrobků a programového vybavení vyvinutého veřejnou institucí IFP svými zákazníkům.

⁽⁶⁶⁾ [...] (*).

⁽⁶⁷⁾ Dopis francouzským orgánům ze dne 13. října 2008, odstavec 203.

7.1.1 VYUŽÍVÁNÍ STÁTNÍCH ZDROJŮ VE FORMĚ NEOMEZENÉ ZÁRUKY

- (97) Se zřetelem na osobitou strukturu hospodářské skupiny ve smyslu práva hospodářské soutěže je zapotřebí zohlednit možný dopad neomezené státní záruky vyplývající z postavení EPIC veřejné instituce IFP na všechny subjekty skupiny IFP, tj. samotnou veřejnou instituci a její dceřiné společnosti, ve dvou fázích:

- pokud jde o veřejnou instituci IFP, dopad neomezené záruky přímo vyplývá z postavení EPIC: veřejná instituce IFP, coby právnická osoba veřejného práva, nepodléhá obecnému právu týkajícímu se soudního vyrovnání a likvidace podniků v obtížích. Vzhledem k této zvláštnosti by mateřská společnost skupiny IFP mohla přímo vykonávat své hospodářské činnosti za výhodnějších podmínek, než mají další účastníci na trhu, kteří nemají podobnou ochranu (7.1.1.1),
- pokud jde o činnosti vykonávané přímo dceřinými společnostmi soukromého práva skupiny IFP, které plně podléhají obecnému právu v oblasti konkurzu, přímé uplatnění nároku vůči veřejné instituci, a tedy i státu, je podle všeho nemožné. Proto je za předpokladu nedostatečné výše majetku některé z dceřiných společností vhodné analyzovat, zda by věřitelé společností Axens, Prosernat a Beicip-Franlab mohli těžit z nepřímého mechanismu na základě případné odpovědnosti mateřské společnosti za počínání jejich dceřiných společností, rovnocenné mechanismu záruky (7.1.1.2).

7.1.1.1 Krytí veřejné instituce IFP prostřednictvím neomezené státní záruky, kterou poskytuje postavení EPIC

- (98) Ve výše uvedeném rozhodnutí C 56/2007 došla Komise k závěru⁽⁶⁸⁾, že podstatné zvláštnosti postavení veřejné instituce La Poste⁽⁶⁹⁾, a zejména pak existence záruky na úhradu jednotlivých pohledávek a na zachování existence a/nebo povinností La Poste, znamenají, že stát plní úlohu konečného ručitele za hospodářské činnosti vykonávané veřejnou institucí.
- (99) V tomto případě se Komise domnívá, že argumenty použité ve výše uvedeném rozhodnutí C 56/2007 je možno v zásadě uplatnit na postavení EPIC veřejné instituce IFP a že se na tuto instituci taktéž vztahuje zvláštní právní stav, pokud jde o uspokojování jejich věřitelů či zachování její existence v případě platební neschopnosti.

⁽⁶⁸⁾ Viz bod 4.1.1 C „Závěr k existenci státní záruky ve prospěch La Poste“, v bodech odůvodnění 251 až 255 výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007.

⁽⁶⁹⁾ Které se před změnou postavení podniku La Poste na akciovou společnost považovalo, jak upřesňuje 12. bod odůvodnění (viz poznámka pod čarou č. 11), za postavení EPIC.

Pro potřeby této analýzy bude tedy Komise odkazovat na argumenty rozvinuté v části 4.1 („Charakteristika podpory“) výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007.

A. Záruka za úhradu jednotlivých pohledávek

- (100) Nejprve je třeba ověřit argument francouzských orgánů, že právní předpisy nebo judikatura vylučují existenci státní záruky ve prospěch institucí s postavením EPIC (a), a až potom prokázat, že kdyby se veřejná instituce nacházela v situaci zastavení plateb, na její věřitele by se vztahovalo výhodnější řízení než na věřitelské podniky podléhající obecnému právu.

a) Odmítnutí argumentů francouzských orgánů

- (101) Na rozdíl od tvrzení francouzských orgánů Komise může usuzovat, že francouzské právo připouští existenci implicitních záruk, zejména existenci státní záruky v důsledku postavení veřejné instituce. Komise odmítá argumenty francouzských orgánů z těchto důvodů:
- (102) Zprvce, Komise se odvolává *mutatis mutandis* na body odůvodnění 120 a 121 výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007 v souvislosti s tvrzením francouzských orgánů, že žádný předpis anebo rozhodnutí nestanovuje zásadu, podle níž stát ručí za dluhy subjektů s postavením EPIC. Komise se naopak domnívá, že ačkoli opravdu neexistuje žádný předpis nebo rozhodnutí potvrzující nebo vylučující existenci výslovné státní záruky ve prospěch subjektů EPIC, absence takové záruky nevylučuje existenci záruky implicitní.
- (103) Zadruhé, Komise se odvolává *mutatis mutandis* na body odůvodnění 122 až 124 výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007 v souvislosti s názorem francouzských orgánů, že existuje judikatura o neexistenci záruk, zejména rozsudek ve věci *Société de l'hôtel d'Albe*⁽⁷⁰⁾ a rozsudky ve věci *Campoloro*⁽⁷¹⁾. Co se týče první věci, jak zdůraznil odborník Komise ve věci La Poste, rozsudek *Société de l'hôtel d'Albe* se netýká konkrétní situace, v níž by mohla být záruka uplatněna⁽⁷²⁾. Pokud jde o druhou věc⁽⁷³⁾, Komise se naopak domnívá, že tato věc ukazuje, že režim odpovědnosti státu při zavádění opatření ohledně postupu pro vymáhání dluhů veřejných institucí vykazuje veškeré vlastnosti záručního mechanismu.

⁽⁷⁰⁾ Rozhodnutí Státní rady, 1. dubna 1938, *Société de l'hôtel d'Albe*, Sbírka rozhodnutí Státní rady, s. 341.

⁽⁷¹⁾ Rozsudek Státní rady ve věci *Campoloro* (10. listopadu 1999 a 18. listopadu 2005).

⁽⁷²⁾ V tomto rozsudku Státní rada pouze odmítla vyhovět žádosti věřitele zaslané přímo ministrovi veřejných prací. Uplatnění záruky předpokládá stav platební neschopnosti, a nikoli to, že stát je povinen na pouhou žádost věřitele zaplatit dluh veřejné instituce.

⁽⁷³⁾ Komise se odkazuje svou analýzu věci *Campoloro* v části 4.1.1 bodě A písm. b) podbodě 3) výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007.

- (104) Zatřetí, Komise se domnívá, že argument francouzských orgánů předložený ve věci La Poste, podle něhož se na dluhy, které vznikly subjektům s postavením EPIC po vstupu v platnost ústavního zákona a rozpočtovém zákoně (LOLF) dne 1. ledna 2005, nemůže vztahovat implicitní záruka, nelze přijmout:
- a) Komise zdůrazňuje, že změna právního postavení veřejné instituce IFP nastala dne 7. července 2006, což je až po vstupu v platnost zákona LOLF. Za takovýchto podmínek není nutné zkoumat argumenty odborníka francouzských orgánů ve věci La Poste ohledně případných dluhů vzniklých před datem 1. ledna 2005, a to i přesto, že na ně francouzské orgány ve svých připomínkách odkazují *mutatis mutandis*. Ve skutečnosti dluhy, které vznikly veřejné instituci IFP před datem 1. ledna 2005, vznikly profesní instituci ve smyslu zákona č. 4-612 ze dne 17. listopadu 1943 o řízení profesních zájmů (a tedy právnické osobě soukromého práva), a proto se na ně v čase jejich vzniku⁽⁷⁴⁾ nemohla vztahovat neomezená záruka plynoucí z postavení EPIC.
 - b) Komise nicméně podotýká, že – jak ostatně zdůraznil její odborník ve věci La Poste a jak už vysvětlila ve 130. bodě odůvodnění výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na který se odvolává *mutatis mutandis*, že rozsah povinnosti zahrnout do rozpočtového zákona státní záruky se omezuje na „poskytnutí“ takových záruk; že poskytnutí záruk se vztahuje na případy, ve kterých se stát výslovným projevem vůle rozhodl poskytnout záruku za instituci nebo za transakci; že do rozsahu povinnosti zahrnout záruky do rozpočtového zákona proto nepatří záruky vzniklé na základě právního postavení nebo právní povinnosti, jež se vyznačují tím, že jsou implicitní a automatické; že tato druhá kategorie nezávisí na rozhodnutí státu, ale na skutečnosti, že záruka je vlastně důsledkem již existujícího právního rámce daného státem⁽⁷⁵⁾.
- (74) V případě nedostatečných aktiv veřejné instituce IFP po změně jejího právního postavení by se ale všichni její věřitelé ocitli v podobné situaci, nezávisle na datu vzniku jejich pohledávek, přičemž všech by se týkala neuplatnitelnost – v případě veřejné instituce IFP – řízení podle obecného práva ve věcech soudní vyrovnání a likvidace podniků v obtížích. Jak je vysvětleno v bodě A písm. b), všem věřitelům veřejné instituce IFP je zaručeno, že jejich pohledávka bude uhrazena.
- (75) Skutečnost, že existence této druhé kategorie nespadá do působnosti článku 34 LOLF, vysvětluje, že judikatura ohledně záruky následkem počinání koncesionářů platí i po roce 2001. Vysvětluje rovněž, že kdykoli je stát akcionářem nebo společníkem společnosti nebo koncernu, pro nějž obchodní zákoník neomezuje záruku za dluhy, není povinen to upřesnit v rozpočtovém zákoně. Komise si v této souvislosti přeje upřesnit, že záruka, která je předmětem zkoumání, vyplývá z postavení EPIC veřejné instituce IFP, že se jedná o záruku zavazující stát a veřejnou instituci IFP (přičemž věřitelé IFP jsou pouze jejími nepřímými příjemci), že tato záruka se vztahuje nejen na úhradu jednotlivých pohledávek, ale rovněž na zachování existence veřejné instituce IFP a/nebo jejich povinností.
- c) Komise na základě toho došla k závěru, že stejně jako v 131. bodě odůvodnění rozhodnutí C 56/2007, na který se odvolává *mutatis mutandis*, argument francouzských orgánů opírající se o LOLF není přesvědčivý a skutečnost, že žádný rozpočtový zákon neupřesňuje, že stát poskytuje záruku veřejné instituci IFP z důvodu jejího postavení, nevylučuje existenci takové implicitní záruky; že Komise není v žádném případě vázána charakteristikou opatření jakožto záruky podle francouzského práva, ani skutečností, že by se jednalo o záruku spadající pod ustanovení LOLF; že podstatné je hodnocení tohoto opatření pouze z hlediska práva Evropské unie; že toto právo uznává existenci implicitní záruky, jestliže je členský stát právně vázán k uhrazení pohledávky jiné osoby v případě její platební neschopnosti⁽⁷⁶⁾.
- (105) Začtvrté, Komise odmítá argument francouzských orgánů, že v případě existence státní záruky ve prospěch subjektů s postavením EPIC by si založení každého nového subjektu s tímto postavením (včetně změny právního postavení) žádalo zavedení opatření týkajících se záruk, jež by ochránila právní nároky věřitelů, které vznikly před změnou postavení subjektu, a jejich protiargument (*modus tollens*), že když takový mechanismus nebyl nikdy zaveden⁽⁷⁷⁾, neměla by existovat žádná záruka ve prospěch veřejné instituce IFP:
- a) Jak uvedl odborník Komise ve věci La Poste a jak se uvádí v 133. bodě odůvodnění výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na který se odvolává *mutatis mutandis*, Komise se domnívá, že takové tvrzení vychází z příliš širokého výkladu ústavní ochrany práva vlastnit majetek.
 - b) Komise si přeje upřesnit, jak ostatně učinila v 134. bodě odůvodnění rozhodnutí C 56/2007, na který se odvolává *mutatis mutandis*, že právo vlastnit majetek nestanovuje přijetí zvláštního opatření k zaručení práv věřitelů v době přeměny EPIC na společnost podléhající řízení týkajícímu se soudní vyrovnání a likvidace, a že neexistence takových opatření tudíž není známkou absence implicitní záruky.
 - c) Komise dodává, jak vysvětlila v bodech odůvodnění 135 a 136 výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na něž se odvolává *mutatis mutandis*, že skutečnost, že francouzské orgány rozhodly o poskytnutí výslovné
- (76) Rozsudek Tribunálu ze dne 26. června 2008, SIC v. Komise, T-442/03, Sb. rozh. 2008, s. II 1161, body 124–127. Viz rovněž výše uvedené sdělení o zárukách.
- (77) Zejména, nikoli během přeměny IFP, France Télécom, Gaz de France, EDF a ADP.

záruky podniku La Poste ⁽⁷⁸⁾, když v roce 1990 získal postavení rovnocenné s EPIC, nedokazuje, že už v jeho prospěch neexistovala nějaká implicitní záruka.

(106) Zapáté, Komise odkazuje na část tohoto rozhodnutí týkající se uplatnění odpovědnosti státu, stejně jako na část 4.1.1 bod A písm. b) podbod 3) výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, pokud je o článek pana Labetoullea citovaný francouzskými orgány ⁽⁷⁹⁾ a jeho analýzu judikatury *Camporolo* ⁽⁸⁰⁾.

(107) Oproti tomu, co tvrdí francouzské orgány – podle nich předpisy vylučují takovou záruku – Komise podotýká, že existence implicitních záruk vázaných na právní postavení veřejné instituce je potvrzena oznámením Státní rady předloženým v roce 1995 ve věci *Crédit Lyonnais*, které zakládá existenci implicitní státní záruky pouze na povaze subjektu coby veřejné instituce ⁽⁸¹⁾.

(108) Jak bylo vysvětleno ve zmíněném rozhodnutí C 56/2007, konkrétně v bodech odůvodnění 142 až 145, na které se odkazuje *mutatis mutandis*, Komise nesdílí výklad francouzských orgánů, podle něhož nelze toto stanovisko Státní rady přenést na veřejnou instituci IFP. V rozhodnutí se konkrétně zdůrazňuje, že toto stanovisko se nijak neodvolává ani na poslání této veřejné instituce ani na to, zda tato veřejná instituce má nebo nemá veřejného účetního. Francouzské orgány nevysvětlují, proč by se podle nich dalo toto stanovisko použít pouze na veřejné instituce s veřejným účetním. Komise dále odmítá argumenty francouzských orgánů, podle nichž toto stanovisko není použitelné, jelikož je starší než zákon LOLF a je v rozporu s pozdější judikaturou Státní rady. Komise současně připomíná v bodě odůvodnění 104 a také ve dříve zmíněném rozhodnutí C 56/2007, že zákon LOLF není překážkou existence implicitní státní záruky ve prospěch veřejné instituce IFP.

⁽⁷⁸⁾ Podle francouzských orgánů nebylo na rozdíl od předchozí situace nezbytné, aby byla poskytnuta implicitní záruka na dluhy vzniklé správě pošt a telekomunikací, které byly převedeny na La Poste, pokud byla La Poste statutárně poskytnuta státní záruka. Což však učinil výnos ze dne 31. prosince 1990.

⁽⁷⁹⁾ La responsabilité des AAI dotées de la personnalité morale: coup d'arrêt à l'idée de „garantie de l'État“ (Odpovědnost nezávislých správních orgánů s právní subjektivitou: skoncování s myšlenkou „státní záruky“), D. Labetoulle, RJE/CJEG č 635, říjen 2006.

⁽⁸⁰⁾ V této souvislosti Komise rovněž odkazuje na část 4.1.1 bod A písm. b) podbod 3) výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007.

⁽⁸¹⁾ Komise se odvolává na body odůvodnění 139 až 141 výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007. Následující část oznámení byla zveřejněna autory zprávy za rok 1995 (s. 219): „U příležitosti návrhu zákona o jednání státu při plánování hospodářského zotavení *Crédit Lyonnais* a *Comptoir des Entrepreneurs* Státní rada (...) usoudila, že bez výslovného zákonného ustanovení vyplyne státní záruka této instituci ze samotné povahy subjektu jakožto veřejné instituce“.

(109) Jak je uvedeno v bodech odůvodnění 146 a 147 výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na které se odkazuje *mutatis mutandis*, bere Komise na vědomí oznámení ministra hospodářství, financí a průmyslu ze dne 22. července 2003, jehož předmětem je „*registre des mécanismes implicites ou explicites de garanties fournies par l'État*“, a které potvrzuje existenci implicitních záruk vyplývajících ze zákonného nebo správního opatření, které „*vytváří a nese s sebou finanční důsledky pro stát*“. Toto oznámení ukazuje, že státní záruka může vyplývat z právních aktů nejrůznější povahy ⁽⁸²⁾, a připomíná, že založení veřejné instituce může být ze své podstaty spojeno s vytvořením implicitní státní záruky ve prospěch věřitelů této instituce ⁽⁸³⁾.

b) Věřitel veřejné instituce IFP má jistotu, že jeho pohledávka bude uhrazena.

(110) Podle příkladu dokazování v části 4.1.1. bod A písm. b) zmíněného rozhodnutí C 56/2007, na které odkazuje *mutatis mutandis*, hodlá Komise nyní dokázat, že se v případě zastavení plateb ze strany veřejné instituce IFP budou její věřitelé nacházet v příznivější situaci než věřitelé podniku, který podléhá obchodnímu právu.

(111) Zprv, jelikož se jedná o veřejné instituce, nevztahují se na ně tradiční omezení úhrady pohledávek subjektu soukromého práva. Na základě skutečností, jimiž se podrobněji zabývají body odůvodnění 150 až 154 uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na které se odvolává *mutatis mutandis*, Komise v tomto prvním bodě dochází k závěru, že:

— na rozdíl od věřitelů podniků podléhajících obchodnímu právu, věřitelé veřejné instituce IFP (vzhledem k tomu, že tato instituce nepodléhá obecnému právu ve věcech soudního vyrovnání a soudní likvidace podniků v obtížích) neriskují, že jejich pohledávka při ukončení řízení o soudním vyrovnání zanikne úplně nebo částečně,

⁽⁸²⁾ Viz bod 5 přílohy k tomuto oznámení, které uvádí rozličné listiny, mezi nimi například „*ministreský dopis nebo jakýkoli jiný podklad*“.

⁽⁸³⁾ Ve vysvětlovací zprávě přiložené k tomuto oznámení, přesněji v části 3, která zní „*zkušenost s výzvami k plnění a judikatura Rady umožnily vylepšit určitý počet teoretických případů implicitní záruky, jejichž určení je důležité*“, se uvádí, že „*určité právní podmínky zahrnují konstrukčně odpovědnost jejich akcionářů, zejména veřejné obchodní společnosti (SNC) a GIE (dočasné sdružení podniků)*“. V případě dvou posledně uvedených forem budou třetí osoby systematicky vyhledávat státního akcionáře. Je tomu tak i se zakládáním veřejných institucí a určitým nabyváním účasti v akciových společnostech“.

— právní subjektivita veřejné instituce IFP není překážkou pro státní záruku,

— při absenci výslovného omezení odpovědnosti státu za veřejnou instituci IFP se mohou věřitelé této instituce po právu opírat o zásadu, podle níž stát přebírá dluhy veřejné instituce IFP, i když je tato instituce právníckou osobou.

úhrady z moci úřední a nepočítají se zastavením plateb, umožňují věřitelům předpokládat, že stále existují nebo budou existovat zdroje pro zaplacení jejich pohledávky za veřejným subjektem. Z těchto dvou aspektů vyplývá, že nedostatek peněžních prostředků je v případě potřeby jistěn státem, nebo je pouze přechodný. Naproti tomu žádné likvidační řízení nestanoví možnost, že se třetí osoba stane odpovědnou za dluhy insolventní osoby, samozřejmě vyjma případu, kdy se jedná o ručitele.

(112) Zadruhé, v případě vymáhání dluhů veřejných institucí rozhodnutím soudu je řízení podle zákona ze dne 16. července 1980 (a různých souvisejících prováděcích aktů⁽⁸⁴⁾) z důvodů vysvětlených v bodech odůvodnění 113 až 117 příznivější pro věřitele veřejné instituce IFP než soudní řízení obecného práva, jelikož nevede k zániku pohledávky za veřejnou institucí IFP.

(113) V souladu s rozbohem uvedeným v bodech odůvodnění 157 až 161 rozhodnutí C 56/2007, na které se odvolává *mutatis mutandis*, Komise především poznamenává, že zákon z roku 1980⁽⁸⁵⁾ a jeho prováděcí opatření⁽⁸⁶⁾ označují stát jako orgán oprávněný k vymáhání dluhů veřejných institucí a svěřují mu významné pravomoci: provedení úhrady z moci úřední a vytvoření dostatečných zdrojů.

(114) Podobně jako v souvislosti s body odůvodnění 162 až 168 rozhodnutí C 56/2007, na něž se odkazuje *mutatis mutandis*, se Komise domnívá, že zvláštní řízení stanovené zákonem z roku 1980 a jeho prováděcími předpisy je pouze řízením o vymáhání pohledávek, a nikoliv likvidačním řízením, a že následkem jeho použití pohledávka nezaniká, zatímco následkem uplatnění likvidačního řízení podle obecného práva závěrečný rozsudek pro nedostatek aktiv bez postihu s sebou nese zákaz, aby věřitelé pohledávku dále soudně vymáhali. Komise rovněž poznamenává, že zákon z roku 1980 a související prováděcí předpisy tím, že stanoví odklad

(115) V souladu s rozbohem uvedeným v bodech odůvodnění 170 až 180 uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na které se odkazuje *mutatis mutandis*, se Komise domnívá, že francouzské právní předpisy dovolují, ba dokonce podporují stát v tom, aby poskytoval dotace veřejným institucím při nedostatku peněžních prostředků přednostně před klasickými bankovními půjčkami, a tyto dotace mohou podle zákona ze dne 16. července 1980 představovat „dodatečné zdroje“. Domnívá se rovněž, že jsou věřitelé s těmito právními dokumenty obeznámeni, a právem se tudíž domnívají, že dozorčí orgán bude schopen nalézt zdroje potřebné k úhradě jejich pohledávky. Komise se domnívá, že předpoklad, za něhož se věřiteli nezdaří dosáhnout splacení své pohledávky za použití řízení podle zákona ze dne 16. července 1980, je málo pravděpodobný.

(116) Na rozdíl od závěru, k němuž dospěla v souvislosti s věcí La Poste v uvedeném rozhodnutí C 56/2007, Komise zdůrazňuje, že v tomto případě lze uvolnit relativně velké vlastní zdroje veřejné instituce IFP, jelikož, jak vysvětlily francouzské orgány v bodě odůvodnění 44, hotovost a investice (150,3 milionu EUR) byly na konci roku 2007 přibližně pětikrát vyšší než suma půjček a finančních dluhů (25,2 milionu EUR). Komise tím uznala, že za současného stavu jejích financí je podle všeho málo pravděpodobné, přinejmenším v blízké budoucnosti, že v důsledku nedostatku vlastních zdrojů se veřejná instituce IFP může octnout v platební neschopnosti a vznikne potřeba státního zásahu.

⁽⁸⁴⁾ Znění platných právních dokumentů, zákon ze dne 16. července 1980, nařízení ze dne 20. května 2008, kterým se nahrazuje nařízení ze dne 12. května 1981, a oběžník ze dne 16. října 1989 byly připomenuty v popisné části tohoto rozhodnutí, která se týká daného opatření.

⁽⁸⁵⁾ Zákon ze 16. července 1980 stanoví toto: „pokud řídící orgán správního celku nebo instituce tyto zdroje neuvolnily nebo nevytvořily, (...) dozorčí orgán toto zajistí a v případě potřeby provede úhradu z moci úřední“.

⁽⁸⁶⁾ Nařízení ze dne 12. května 1981, které nařízení z roku 2008 v tomto bodě nemění, upřesňuje, že představitel státu nebo dozorčí orgán „v případě potřeby uvolní potřebné zdroje buď snížením úvěrů určených na jiné výdaje, nebo dosud nevyužitých, anebo navýšením zdrojů“.

(117) Přestože je v současné době nedostatek aktiv veřejné instituce IFP nepravděpodobný, neznamená to, že tomu tak bude i v dlouhodobém horizontu. Za těchto okolností by nemožnost uvolnění zdrojů cestou postoupení majetku měla za následek použití jiných záručních mechanismů (zálohy, uplatnění odpovědnosti státu atd.). Ustaví-li totiž zákonodárce systém ochrany majetku, eventuální neplnění závazků ze strany veřejné instituce

IFP by mohlo vést k nárůstu sporů o objektivní odpovědnost státu⁽⁸⁷⁾. V této souvislosti bere Komise na vědomí argument francouzských orgánů⁽⁸⁸⁾, podle něhož by v případě, že by stát považoval aktiva patřící veřejné instituci za nezbytná pro výkon jejího poslání veřejné služby, a postavil se tudíž proti jejich prodeji, nebyl povinen poskytnout vyrovnání prostřednictvím záručních mechanismů. Bere nicméně na vědomí, že francouzské orgány uznaly (i když popírají, že by tím byla veřejná instituce zvýhodněna), že požadavek kontinuity veřejné služby je závazný pro představitele státu při provádění řízení zavedeného zákonem ze dne 16. července 1980⁽⁸⁹⁾. Komise se také domnívá, že by v důsledku tohoto rozhodnutí veřejné moci nepřistoupit k prodeji aktiv v zájmu zachování veřejné služby mohlo dojít k uplatnění objektivní odpovědnosti státu za porušení rovnosti před veřejnými břemeny.

(118) Zatřetí, z důvodů, které již byly uvedeny v bodech odůvodnění 185 až 226 rozhodnutí C 56/2007, na které se odkazuje *mutatis mutandis*, má Komise za to, že za málo pravděpodobného předpokladu, že řízení ustavené zákonem ze dne 16. července 1980 neumožní uspokojení věřitele, vykazují prostředky, k nimž by se věřitel mohl uchýlit, aby uplatnil odpovědnost státu, vlastnosti záručního mechanismu.

(119) Přestože se francouzské orgány domnívají, že odpovědnost státu nelze v zásadě uplatnit, ať se jedná o odpovědnost za zavinění či objektivní odpovědnost⁽⁹⁰⁾, současně přiznávají, že za předpokladu existence požadavku kontinuity veřejné služby a závaznosti tohoto požadavku pro představitele státu při provádění řízení podle zákona z roku 1980 by mohl soud nařídít odškodnění věřitele. Francouzské orgány mají za tohoto předpokladu za to, že by věřitel nebyl nijak zvýhodněn, jelikož by odškodnění bylo srovnatelné s odškodněním, které by získal podle obecného práva. Komise v této souvislosti upozorňuje na některé právní zvláštnosti plynoucí ze zákona z roku 1980: v soudní likvidaci podle obecného práva věřitelé (zejména věřitelé z písemné smlouvy) obvykle nezískávají zpět celou svou pohledávku a za podnik v likvidaci třetí osoby většinou dluhy neplatí.

⁽⁸⁷⁾ Komise se odkazuje na rozhodnutí C 56/2007, část 4.1.1.A.b.3.

⁽⁸⁸⁾ Ve věci La Poste v oznámení zaslaném dne 27. října 2009 francouzské orgány popírají „nemožnost“ uvolnění vlastních zdrojů těmito dvěma argumenty: první argument týkající se tarifů, které používal podnik La Poste však není možné uplatnit na okolnosti tohoto případu, protože tarify veřejné instituce IFP nepodléhají, na rozdíl od tarifů La Poste, odvětvové regulaci.

⁽⁸⁹⁾ Komise se odkazuje na body 112 a 113 oznámení zaslaného francouzskými orgány dne 23. ledna 2008 ve věci La Poste.

⁽⁹⁰⁾ K dalšímu upřesnění stanoviska francouzských orgánů viz zejména oddíl 3.1.1.B písm. a) druhá odrážka výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007.

(120) Francouzské orgány rovněž popírají, že možnosti odškodnění věřitelů prostřednictvím uplatnění odpovědnosti lze považovat za formu záruky. Komise se naopak domnívá, že se uplatnění odpovědnosti státu (za zavinění nebo objektivní odpovědnost) při provádění řízení o vymáhání dluhů veřejných subjektů podle zákona ze dne 16. července 1980 rovná mechanismu záruky podle práva Evropské unie, neboť zajišťuje věřitelům uspokojení jejich pohledávky tím, že donutí stát splatit ji v případě neplnění závazků ze strany veřejné instituce IFP. Judikatura Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) nadto ve věci *Société de gestion du port de Campoloro a Société fermière de Campoloro v. Francie*⁽⁹¹⁾ (dále jen „věc Campoloro“) uznává existenci automatické záruky.

(121) A konečně, podobně jako v důkazech předložených v bodech odůvodnění 181 až 184 výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na něž se *mutatis mutandis* odkazuje, Komise vyjadřuje stanovisko, že návrh francouzských orgánů na vyjasnění prováděcího nařízení k zákonu z roku 1980 nestačí k vyloučení toho, že zdroje budou uvolněny díky poskytnutí dotace z veřejných zdrojů.

a) Francouzské orgány navrhly změnit prováděcí nařízení k zákonu z roku 1980 takto: „Zůstala-li úřední výzva po uplynutí těchto lhůt bez účinku, představitel státu nebo dozorčí orgán zanesse výdaj do rozpočtu územního správního celku nebo veřejné instituce, která neplní své závazky. V případě potřeby uvolní potřebné zdroje v rámci rozpočtu správního celku nebo instituce buď snížením prostředků určených na jiné výdaje, nebo dosud nevyužitých, anebo navýšením zdrojů“ (změny jsou podtrženy).

b) Komise v každém případě poznamenává, jak učinila v 67. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení, že právní předpisy ani v současném znění ani ve znění změněném podle francouzských orgánů nevykládají, že zdroje mohou být uvolněny díky navýšení zdrojů předem umožněnému poskytnutím dotace nebo finančního příspěvku z veřejných zdrojů.

⁽⁹¹⁾ ESLP, 6. prosince 2006, *Société de gestion du port de Campoloro a Société fermière de Campoloro v. Francie*, č. 57516/00. ESLP urovnal věc Campoloro tak, že státu připsal plnou výši dluhů obce Santa-Maria-Poggio vůči žalující společnosti.

(122) Z důvodů vyložených v bodech odůvodnění 204 až 211 výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na něž se *mutatis mutandis* odkazuje, se Komise domnívá, že kromě toho, že rozhodnutí ESPL ve věci *Campoloro* dokazuje, že uplatnění odpovědnosti francouzského státu v tomto případě působí jako implicitní záruka za pasiva veřejných orgánů a není spojena s žádnou podmínkou vzniku škody.

a) Komise zejména konstatuje, že ESPL odmítl argumenty francouzských orgánů⁽⁹²⁾ založené jednak na tom, že příčinu nelze připsat státu, a jednak na neexistenci záruky státu vůči veřejným orgánům, které mají subjektivitu právnícké osoby, a dále konstatuje, že ESPL přihlédl k protiargumentům žalujících stran⁽⁹³⁾.

b) Komise upozorňuje, že ESPL konstatoval porušení čl. 6 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech (dále jen „Úmluva“), konkrétně proto, že „Je tudíž třeba, aby tyto rozsudky byly provedeny, přičemž Soudní dvůr připomíná, že státní orgán nemůže pod záminkou chybějících zdrojů nesplatit dluh na základě soudního rozhodnutí [...]“. ESPL rovněž shledal, že došlo k porušení článku 1 Protokolu č. 1 k Evropské úmluvě o lidských právech, neboť žalující strany utrpěly zásah do jejich práva vlastnit majetek, neboť jsou zatíženy zvláštním a přílišným břemenem z důvodu nezaplacení

⁽⁹²⁾ V rozsudku je uvedeno, že „[Francouzská vláda] má za to, že zpoždění řádného výkonu rozsudků způsobily pouze objektivní důvody týkající se výhradně faktické nemožnosti uvolnění dostatečných příjmů obce“; „Vláda má tudíž za to, že neprovedení vynesených rozsudků nevyplyvá z vědomého odepření vnitrostátních orgánů, státu nebo obce konat. Chybějící prostředky nejsou záminkou, nýbrž skutečností způsobenou platební neschopností dlužnické právnícké osoby“; „neplacení dluhu vyplývá výhradně z finančních potíží obce a tyto okolnosti zjevně nejsou takového druhu, aby zbavily správní celek jeho povinností, ani aby dovolily převést břemeno jejího dluhu na stát (Státní rada, obec Batz sur Mer, 25. září 1970). Ve vnitrostátním právu neexistuje žádný právní základ umožňující, aby stát zastoupil obec pro účely placení odškodného. Toto přenesení povinnosti se nemůže opírat ani o čl. 6 odst. 1 Úmluvy, neboť by takové řešení odporovalo samotnému pojmu právnícké osoby, který předpokládá nezávislost, oddělené jmění“.

⁽⁹³⁾ „Není tedy stanoveno žádné paliativní opatření ve vnitrostátním právu, které řeší situace, kdy obec zastaví platby“; „Stát se nemůže zbavit povinnosti provádět soudní rozhodnutí tím, že se bude dovolávat chybějících prostředků nebo samostatnosti místních správních celků, kterou dosud nemohl zaručit, neboť obec není schopna splácet své dluhy. Žalující strany v důsledku poukazují na neschopnost státu přijmout praktická opatření, která by obci umožnila splnit jí uloženou daňovou povinnost“; „Žalující strany shledávají, že Státní rada v rozhodnutí ze dne 18. listopadu 2005 usoudila, že zákonodárce hodlal udělit představiteli státu v případě, že územní správní celek neplní soudní rozhodnutí, pravomoc zastoupit orgány tohoto správního celku za účelem uvolnění nebo vytvoření zdrojů umožňujících řádný výkon tohoto soudního rozhodnutí. Na základě těchto pochybení, jichž se francouzský stát dopustil, žalující strany žádají, aby bylo shledáno porušení čl. 6 odst. 1 a z něho vyplývající náhrada škody, což s sebou nenese žádný rozpor se samotným pojmem právnícké osoby ani s pojmy nezávislosti a odděleného jmění“.

dlužných částek⁽⁹⁴⁾. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem nakonec ESPL připsal státu dluhy dlužnických obcí v plné výši⁽⁹⁵⁾.

c) Komise má za to, že z této judikatury vyplývají tři důležité skutečnosti:

— s výhradou toho, že žalující strany dosáhly soudního rozhodnutí, kterým byla jejich pohledávka uznána, odpovědnost státu plní úlohu implicitní záruky⁽⁹⁶⁾, neboť francouzský stát je na jedné straně odsouzen k úhradě celého dluhu právnícké osoby veřejného práva⁽⁹⁷⁾ a na druhé straně se nerozlišovalo mezi tím, co může souviset s platební neschopností dlužnického orgánu veřejné samosprávy a případným nesplněním povinnosti ze strany státu (neboť ESPL v žádném stadiu řízení nehledá příčinu na straně státu a omezuje se jen na stav platební neschopnosti dlužníka);

— tato odpovědnost pokrývá dluhy orgánů veřejné moci, které však jsou právníckými osobami. Francouzská vláda se výslovně dovolávala existence právnícké osoby a vlastního jmění, aby oponovala uplatnění odpovědnosti francouzského státu, avšak ESPL tento argument odmítl;

— působnost státní záruky se vztahuje na veřejné orgány, které jsou od něj odvozeny. Záruka je tedy vnitřně spjata s veřejnoprávním statutem dlužníka.

d) Komise kromě toho konstatuje, že řešení, které přijal ESPL v uvedené věci *Campoloro*, není ojedinělé,

⁽⁹⁴⁾ „Nemožnost prosadit provedení těchto rozsudků, v níž se ocitly zúčastněné strany, představuje zásah do jejich práva vlastnit majetek, které vychází z čl. 1 odst. 1 první věty Protokolu č. 1. Vláda neposkytla žádné odůvodnění tohoto zásahu a Soudní dvůr se domnívá, že nedostatek zdrojů neopravňuje k takovému jednání“. „Soudní dvůr má úhrnem za to, že žalující společnosti byly zatíženy a dosud jsou zatíženy zvláštním a přílišným břemenem z důvodu nezaplacení částek, které jim náležely z provedení výše uvedených rozsudků ze dne 10. července 1992. Došlo tím k porušení článku 1 Protokolu č. 1“.

⁽⁹⁵⁾ „S ohledem na předcházející má Soudní dvůr za to, že žalovanému státu přísluší, aby žalujícím stranám nebo v případě potřeby jejich právním nástupcům zajistil zaplacení pohledávek včetně úroků, které jim náleží od rozsudků správního soudu v Bastii ze dne 10. července 1992 (ibidem) až do dne vynesení tohoto rozsudku“.

⁽⁹⁶⁾ Komise zdůrazňuje, že výrazy, které použil ESPL, neobsahují případnou odpovědnost státu, avšak soudí, že stát je povinen „zajistit“ úhradu. Uvedené výrazy vycházejí spíše ze záruky, než z odpovědnosti.

⁽⁹⁷⁾ Právní mechanismus vnitrostátního práva lze tedy vykládat jako implicitní záruku.

a naopak má svůj původ ve velmi zřetelné tendenci judikatury, která se projevila zejména v rozsudcích *Artico v. Itálie* ⁽⁹⁸⁾ a *Bourdiv v. Rusko* ⁽⁹⁹⁾.

- (123) Z důvodů uvedených v bodech odůvodnění 212 až 220 zmíněného rozhodnutí C 56/2007, na které Komise odkazuje *mutatis mutandis*, se Komise domnívá, že připomínky francouzských orgánů nejsou takového charakteru, aby mohly způsobit neplatnost tohoto důkazu. Na základě výše uvedeného Komise, podobně jako v závěru, k němuž dospěla ve věci *La Poste* v bodě odůvodnění 222 uvedeného rozhodnutí C 56/2007 a v rozhodnutí o zahájení řízení, usoudila z toho, co už bylo uvedeno, že za současného stavu francouzského práva může věřitel veřejné instituce IFP, který se nedomohl zaplacení své pohledávky na základě použití postupů podle zákona ze 16. července 1980, získat všechny sumy odpovídající nesplacené pohledávce tak, že se bude domáhat konečné odpovědnosti státu, na rozdíl od toho, k čemu dochází v rámci likvidačního řízení obecného práva, při němž je uspokojení věřitele omezeno hodnotou disponibilního majetku. Komise se proto domnívá, že na odpovědnost státu se má pohlížet jako na záruku, že není omezena žádným francouzským právním předpisem a že je vnitřně spjata s veřejnoprávním postavením dlužnické instituce.

- (124) Kromě toho z důvodů, které už byly vysvětleny v bodech odůvodnění 223 až 226 uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na které se odkazuje *mutatis mutandis*, Komise bere na vědomí francouzský návrh na to, aby byla do všech smluv veřejné instituce IFP, z nichž vyplývá dluh, vložena doložka omezující riziko uplatnění objektivní odpovědnosti státu pouze základě platební neschopnosti veřejné instituce IFP. Domnívá se však, že takový právní rámec je křehký a vyvolává pochybnosti o jeho trvalosti, protože výjimku přijatého rizika stanovila jako pravidlo judikatura, která se může dále vyvíjet. Komise se domnívá, že takový návrh je sám o sobě nedostatečný, protože nepočítá se všemi eventualitami: neumožňuje vyloučit, že se státní záruka může uplatnit při všech druzích odpovědnosti (zejména mimosmluvní odpovědnosti a trestní odpovědnosti). Mimoto nelze smluvně stanovit, že stát nebude ručit za dluhy, které má veřejná instituce IFP vůči svým dlužníkům, jelikož veřejná instituce se může například octnout v postavení dlužníka vůči třetí osobě na základě různých právních mechanismů,

zejména v případě pohlčení jiného subjektu ⁽¹⁰⁰⁾, vůči němuž by měly třetí osoby na první pohled nezjistitelné pohledávky. Závěrem, pokud jde o jednotlivé pohledávky třetích osob, Komise se domnívá, že „odstranit“ státní záruku může jen obecně závazný právní předpis upravující situace a třetí osoby všeho druhu, v němž by bylo uvedeno, že stát není ručitelem veřejné instituce IFP. Nakonec i za předpokladu, že by francouzské návrhy připravily věřitele veřejné instituce IFP o všechny možnosti, jak uplatnit odpovědnost státu za účelem uspokojení své pohledávky (podle Komise je tento předpoklad neověřený), tyto návrhy neumožňují spolehlivě zjistit, k čemu by došlo v případě platební neschopnosti ⁽¹⁰¹⁾ veřejné instituce IFP.

- (125) Za čtvrté, i kdyby věřitel nebyl uspokojen, může způsobit právní účinky přípustného omylu, jehož se dopustil při zakládání pohledávky, a který spočíval v domněnce, že bude tato pohledávka splacena.

- (126) Z důvodů, které již byly vysvětleny v bodech odůvodnění 227, 228 (odstavce 1 až 3) a 229 uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na které se odkazuje *mutatis mutandis*, se Komise domnívá, že teorie zdánlivosti ⁽¹⁰²⁾ umožňuje

⁽¹⁰⁰⁾ Komise odkazuje zejména na své úvahy v rozhodnutí C 56/2007 o tom, jaký vliv na odpovědnost státu má pohlčení jiného subjektu veřejnou institucí, na kterou by na základě téže události přešly jeho práva a povinnosti. Kdyby měla následně splácet dluhy této organizace vůči třetí osobě, žádná smlouva ani žádný právní dokument by nestanovil, že stát neručí za splacení dluhů této instituce vůči věřitelům přejaté organizace, neboť nikdo to nemohl předpokládat. Veřejná instituce IFP se tak prostřednictvím mechanismu přeměny (spojení, pohlčení) určitých organizací ve veřejném sektoru může stát dlužníkem třetích osob, aniž by bylo možno smluvně stanovit omezení státní záruky.

⁽¹⁰¹⁾ Jak se ukáže v oddílu B této části, věřitel veřejné instituce IFP, který by nemohl uspokojit svou individuální pohledávku prostřednictvím žádosti o její exekuční vymození, by mohl stále ještě doufat, že jeho pohledávka bude uhrazena v rámci celkového vyrovnání veřejné instituce IFP, které bude financovat stát.

⁽¹⁰²⁾ Pojem „přípustný omyl“, který může mít právní účinky, souvisí s teorií zdánlivosti. Podle Cornuova právního slovníku je zdánlivost „aspekt – úmyslně nebo neúmyslně – vyplývající ze spojení vnějších znaků, jimiž se obvykle projevuje stav, funkce (postavení zplnomocněnce, dědice, vlastníka ...) a které vyvolávají zdání, že osoba, která se vyznačuje těmito znaky, je skutečně v tomto postavení nebo zastává tuto funkci.“ Teorie zdánlivosti je „pretoriánská teorie, podle níž pouhé zdání stačí na vyvolání účinků u třetích osob, kterým v důsledku zákonitěho omylu nebyla známa skutečnost.“ Teorie zdánlivosti umožňuje v judikatuře (ESLP, 7. června 2001, *Kress*) stejně jako v soukromém právu přiznat právní účinky smlouvě, jejíž jedna strana se zákonitě spolehla jen na zdání. Možná uvést též příklad fiktivního bydlíště nebo *de facto* státních úředníků ve veřejném právu, jejichž rozhodnutí mohou zůstat zákonná. Výhodou této teorie je, že umožňuje podat důkaz existence právního atributu nebo právního účinku, pokud žádný právní předpis nepotvrzuje výslovně a jasně jeho existenci.

⁽⁹⁸⁾ ESLP, 13. května 1980, *Artico v. Itálie*, série A n° 37: ESLP rozhodl, že pokud lze neplnění přičíst jiné osobě než státu, je tento stát jako dlužník ze záruky podle čl. 6 odst. 1 povinen jednat tak, aby zajistil žalující straně faktické požívání práva, které jí tento článek přiznává.

⁽⁹⁹⁾ ESLP, 19. března 1997, *Bourdiv v. Rusko*, n° 59498/00: Soud také rozhodl, že „státní orgán nemůže neuhradit svůj dluh pod záminkou chybějících prostředků“.

potvrdit, že věřitelé veřejné instituce IFP jsou oprávněni se domnívat na základě souboru souhlasných indicií, že taková záruka skutečně existuje (a to i za předpokladu, *quod non*, že postavení veřejné průmyslové a obchodní instituce (EPIC) veřejné instituce IFP jí z právního hlediska neposkytuje neomezenou záruku francouzského státu). Hlavní relevantní indicie z hlediska teorie zdánlivosti vyplývají na jedné straně z toho, že různé právní předpisy (zákon z roku 1980 a jeho prováděcí opatření) nebo úřední dokumenty (rozpočtové dokumenty) dávají věřiteli právo domnívat se, že stát převezme dluhy institucí s postavením EPIC v případě nedostatku hotovosti nebo že uplatní svou odpovědnost, a na druhé straně chybějící vysvětlení právního stavu po skončení řízení ve věci *Campoloro* a prvních řízení, která Komise zahájila v souvislosti s postavením institucí EPIC, taktéž utvrzuje víru věřitelů v existenci takové záruky; svou roli tu nakonec sehrává i neexistence jasných informací o účincích zastavení plateb instituce se statutem EPIC.

(127) V tomto případě by Komise chtěla dodat, že před 7. červencem 2006 byli případní věřitelé veřejné instituce IFP ve smluvním vztahu s profesní institucí ve smyslu zákona č. 43-612 ze dne 17. listopadu 1943 o řízení profesních zájmů (a tedy právníckou osobou soukromého práva), u níž nebyl důvod domnívat se, že se na ni může vztahovat jakákoli státní záruka. Proto teorie zdánlivosti může být v daném případě relevantní, pouze co se týče pohledávek vzniklých po změně postavení veřejné instituce IFP.

(128) Komise dospěla k podobnému závěru jako její odborník ve věci *La Post*, že co se týče pohledávek vzniklých po 7. červenci 2006, i kdyby se za předpokladu, který obhájí francouzské orgány, věřitel mylně domníval, že stát je povinen ručit za dluhy veřejných institucí, konkrétně za veřejnou instituci IFP, jeho omyl by byl přípustný vzhledem k výše uvedeným prvkům a právo by tomu mohlo připisovat účinky. Kdyby věřitel výjimečně nemohl dosáhnout uspokojení své pohledávky, měl by nicméně jistotu, že není možné, aby zanikla.

B. Záruka zachování existence veřejné instituce IFP nebo jejích závazků

(129) Z důvodů, které byly vysvětleny v bodech odůvodnění 230 až 250 uvedeného rozhodnutí C 56/2007, na které se odkazuje *mutatis mutandis*, se Komise domnívá, že i když se v přiměřené lhůtě a s použitím postupů popsaných v předchozí části nepodaří věřiteli instituce s postavením EPIC dosáhnout úhrady své pohledávky, má jistotu, že tato pohledávka mu nezanikne, na rozdíl od situace, v níž se nachází věřitel subjektu soukromého práva v likvidaci, který nemá žádnou jistotu, že jeho pohledávka bude uspokojena.

(130) Komise zdůrazňuje, že neexistuje žádný postup týkající se likvidace a zániku veřejné instituce z vůle veřejného

orgánu, který by byl spojen se zánikem práv a povinností této instituce: v případě zániku z rozhodnutí veřejného orgánu, třebaže to žádný právní předpis výslovně nestanoví, praxe a určité základní zásady správního práva spíše prokazují, že práva a povinnosti veřejných institucí, které jako takové zaniknou, vždy převezme jiný subjekt, popřípadě stát. Jinými slovy, dluhy veřejných institucí vždy přecházejí na jinou právníckou osobu, která nemůže odmítnout jejich převzetí, takže každý věřitel má jistotu, že bude možné domáhat se práv, které mu vyplývají z jeho pohledávky za jiným subjektem, a že jeho pohledávka tedy nezanikne.

(131) Komise odkazuje na podrobnou analýzu v bodech odůvodnění 233 až 250 uvedeného rozhodnutí C 56/2007, která se opírá o studii organického vývoje veřejných institucí, kterou provedl odborník ve věci *La Poste*, a která rozlišuje tři příčiny zániku veřejných institucí⁽¹⁰³⁾: případ zániku veřejných institucí uplynutím doby, na kterou byly zřízeny, případ zániku veřejných institucí zánikem jejich poslání a častější případ převodu poslání, který s sebou nevyhnutně nese přechod práv a povinností.

a) Na základě tohoto znaleckého posudku lze zaprvé soudit, že ačkoli neexistuje obecná právní úprava zániku veřejných institucí, praxe ukazuje, že právní předpis vždy upravuje přesun práv a povinností zanikající instituce buď na stát, nebo na subjekt, který přebírá jeho poslání⁽¹⁰⁴⁾.

b) Zadruhé, obecně jde o přesun „práv a povinností“ (výraz povinnosti se jistým způsobem vztahuje na dluhy), někdy o převod „majetku“⁽¹⁰⁵⁾ (formulace, která rovněž zahrnuje dluhy). Jediný zjištěný příklad bezvýhradného zániku veřejné instituce se v každém případě týkal převodu samotných „dluhů“ na jině subjekty veřejného práva⁽¹⁰⁶⁾.

c) Zatřetí, i když dojde k zániku poslání, v praxi přebírá práva a povinnosti veřejné instituce jiný subjekt.

⁽¹⁰³⁾ Rozlišení provedené na základě práce S. Carpi-Petit, *Les successions en droit administratif* (PUR, 2006.)

⁽¹⁰⁴⁾ Pokud je Komisi známo, neexistuje žádný příklad, kdy by dokument sledoval zánik dluhů.

⁽¹⁰⁵⁾ Podle Cornuova právního slovníku je jmění „souhrn majetku a závazků téže osoby (to znamená jejich peněžně ocenitelných práv a povinností)“.

⁽¹⁰⁶⁾ Expert Komise ve věci *La Poste* se odvolává na jediný známý příklad veřejné instituce, jejíž doba trvání uplynula: likvidace tématické univerzity v městě Agen (vyhláška z 15. července 2002, Sb. zák. z 23. července 2002). V článku 1 uvedené vyhlášky se upřesňuje, že likvidátor je pověřen „navrhovat ministru vysokého školství rozdělení mezi univerzity Bordeaux I a Bordeaux IV majetku, pohledávek, dluhů a zůstatku na likvidačním účtu, které budou dále existovat po skončení likvidačního období.“ Výslovně je tedy stanoveno, že dluhy zrušené veřejné organizace se převádějí na jiné právnícké osoby veřejného práva.

d) Za čtvrté, praxe popsaná ve studii je v souladu s kodifikačním předpisem č. 02-060-M95 z 18. července 2002 a s Příručkou k finanční organizaci založení, přeměně a zrušení státních veřejných institucí ⁽¹⁰⁷⁾, tj. práva a povinnosti likvidované instituce s postavením EPIC přecházejí buď na stát nebo na právnickou osobu, která přebírá poslání instituce.

(132) Komise na základě názoru svého odborníka ve věci La Poste nakonec usoudila, že dluhy veřejných institucí se v praxi vždy převádějí na jinou právnickou osobu veřejného práva v případě zániku veřejné instituce, která vykonávala poslání. Věřitelé těchto veřejných institucí, k nimž náleží veřejná instituce IFP, mají proto jistotu, že jejich neuhrazené pohledávky nezaniknou.

C. Závěr o existenci státní záruky v prospěch veřejné instituce IFP

(133) Na základě skutečností uvedených za účelem prokázání existence záruky na uspokojení jednotlivých pohledávek a zachování existence závazků veřejné instituce IFP Komise dospěla k závěru, že počínaje změnou právního postavení veřejné instituce IFP, k níž došlo 7. července 2006,

— věřitelé veřejné instituce IFP nenarážejí na obvyklá omezení soukromého práva a veřejného práva, která by mohla bránit plné úhradě pohledávky,

— věřitelé veřejné instituce IFP mohou k vymáhání svých pohledávek použít zvláštní postupy, které opravňují stát, aby donutil dlužnický subjekt k úhradě pohledávky,

— francouzské právo věřitelům veřejné instituce IFP nikde nenaznačuje, že by se tato instituce mohla definitivně octnout ve stavu nedostatku peněžních prostředků,

— rozpočtové dokumenty v případě nedostatku peněžních prostředků naznačují, že stát by mohl poskytnout mimořádný finanční příspěvek subjektům veřejného sektoru, k nimž IFP náleží,

— neumožňují-li výše popsané postupy věřiteli, aby byl uspokojen, může uplatnit odpovědnost státu, aby dosáhl zaplacení své pohledávky v plné výši,

— pokud by se výše zvažované činnosti měly rozložit v čase, věřitel má jistotu, že jeho pohledávka nezanikne, i kdyby u veřejné instituce IFP došlo k organickému vývoji.

(134) Tyto zvláštnosti úzce souvisejí s právním postavením veřejné instituce IFP a znamenají, že stát plní úlohu konečného ručitele. Lze tudíž oprávněně usoudit, že veřejné instituci IFP byla poskytnuta neomezená záruka francouzského státu z důvodu jejího postavení EPIC.

(135) Neomezená státní záruka ve prospěch veřejné instituce IFP má za následek převod státních zdrojů ve smyslu bodu 2.1 výše uvedeného sdělení o zárukách. Veřejná instituce IFP v praxi neplatí za tuto záruku žádný poplatek. Tímto způsobem dochází ke vzniku výhody a k čerpání státních prostředků, protože stát se zříká odměny, která je s poskytnutím záruk obvykle spojena. Na druhé straně záruka vytváří riziko možného a budoucího čerpání státních zdrojů, jelikož stát by byl povinen platit dluhy veřejné instituce IFP ⁽¹⁰⁸⁾.

(136) Neomezenou státní záruku ve prospěch veřejné instituce IFP lze nakonec přičíst státu, neboť vyplývá z kombinace veřejnoprávního postavení IFP, zásad vnitrostátního práva a dvou právních aktů, tj. zákona ze dne 25. ledna 1985, nyní obchodní zákoník, a zákona č. 80-539 ze dne 16. července 1980 a jeho prováděcích opatření.

7.1.1.2 Neexistence krytí dceřiných společností soukromého práva skupiny IFP neomezenou zárukou

(137) Jak již Komise uvedla ve svém rozhodnutí týkajícím se uvedené věci C 51/2005 ⁽¹⁰⁹⁾, v rozhodnutí o zahájení řízení v této věci a v části 2 (*skupina IFP*) veřejná instituce IFP a její dceřiné společnosti Axens, Beicip-Franlab a Prosernat tvoří z hlediska práva hospodářské soutěže hospodářskou skupinu: veřejná instituce IFP totiž přímo vlastní 100 % kapitálu společnosti Axens a 100 % kapitálu společnosti Beicip-Franlab a nepřímo vlastní 100 % kapitálu společnosti Prosernat, vykonává kontrolu nad svými dceřinými společnostmi prostřednictvím členství svých řídících pracovníků v rozhodovacích orgánech těchto společností, vyjadřuje se zejména ke strategickému směřování a k rozhodnutím zásadního významu pro budoucnost dceřiných společností a je vázána exkluzivními dohodami o převodu technologií nezbytných k výkonu hospodářských činností dceřiných společností (dohody zahrnují reciproční práva prvního odmítnutí) ⁽¹¹⁰⁾, jakož i smlouvami o poskytnutí prostor a přidělení pracovníků, takže hospodářská integrace

⁽¹⁰⁸⁾ Rozsudek Tribunálu, spojené věci T-204/97 a T-270/97, EPAC v. Komise, Sb. rozh. -2000, s. II 2267, body 80 a 81.

⁽¹⁰⁹⁾ Bod 7.1 rozhodnutí C 51/2005.

⁽¹¹⁰⁾ Články 3-1 písm. c) smlouvy o aplikovaném výzkumu mezi veřejnou institucí IFP a společností Axens a smlouva o aplikovaném výzkumu mezi veřejnou institucí IFP a společností Prosernat, článek III odst. 2 smlouvy mezi veřejnou institucí IFP a společností Beicip-Franlab.

⁽¹⁰⁷⁾ Viz bod odůvodnění 25 (třetí odrážka) a bod odůvodnění 45 a poznámka pod čarou 20.

veřejné instituce IFP a jejich dceřiných společností Axens, Beicip-Franlab a Prosernat je dost silná k tomu, aby bylo možné dospět k tomuto závěru. Také je třeba prozkoumat skutečný rozsah státní záruky a prověřit, zda se v případě, že dceřiná společnost soukromého práva veřejné instituce IFP neplní své závazky, mohou uvolnit státní zdroje, a uspokojit její věřitele (jinými slovy, zda se na hospodářské činnosti dceřiných společností veřejné instituce IFP vztahuje či nevztahuje neomezená státní záruka).

- (138) Společnost *UOP Limited* se ve svých připomínkách k této otázce nevyjadřuje. Její argumenty vycházejí z vnímání subjektu IFP/Axens z pohledu účastníka trhu, z něhož podle ní může vyplynout výhoda pro skupinu IFP jednak ve vztazích s dodavateli, jednak ve vztazích se zákazníky nebo poskytovateli kapitálu. Tento aspekt bude prozkoumán v bodě 7.1.4 tohoto rozhodnutí v souvislosti se zkoumáním výhod, které má skupina IFP z opatření.
- (139) Naproti tomu, jak se uvádí v bodě odůvodnění 47, francouzské orgány popírají existenci státní záruky v prospěch dceřiných společností veřejné instituce IFP zejména z důvodu jejich postavení akciových společností podle obecného práva.
- (140) Podobně jako při dokazování existence neomezené státní záruky v prospěch veřejné instituce IFP v bodě 7.1.1.1 Komise postupně prozkoumá, zda věřitelé dceřiných společností soukromého práva veřejné instituce IFP získali záruku, pokud jde o uspokojení jejich individuálních pohledávek (A) nebo záruku na zachování závazků těchto dceřiných společností (B) v případě nedostatku majetku.

A. Věřitelé dceřiných společností veřejné instituce IFP nemají žádnou záruku, že jejich individuální pohledávky budou uspokojeny

- (141) Dceřiné společnosti veřejné instituce IFP mají právní postavení akciových společností. Jako právnické osoby soukromého práva (na rozdíl od jejich kontrolujícího akcionáře, který je veřejnou institucí) patří v plném rozsahu do působnosti řízení ve věcech soudního vyrovnání a soudní likvidace podle obecného práva⁽¹¹¹⁾ ve Francii.
- (142) Než bude prozkoumáno, zda lze uplatnit odpovědnost kontrolujícího akcionáře – veřejné instituce IFP – za počínání dceřiných společností b), je třeba představit řízení

o soudní likvidaci podle obecného práva, jemuž by tyto dceřiné společnosti soukromého práva podléhaly v případě zastavení plateb a).

a) Řízení o soudní likvidaci podle obecného práva

- (143) Za předpokladu, že by se některá z dceřiných společností skupiny IFP, akciová společnost, ocitla v situaci zastavení plateb (jinými slovy, nebyla by více schopna splácet své nevyřízené dluhy s pomocí svých likvidních aktiv) a vyrovnání by bylo zjevně nemožné⁽¹¹²⁾, řízení podle obecného práva⁽¹¹³⁾ by vedlo ke vstupu této společnosti do soudní likvidace. O zahájení řízení⁽¹¹⁴⁾ by v případě potřeby požádal dlužník nejpozději do čtyřiceti pěti dnů po zastavení plateb (pokud již dlužník nepožádal o zahájení smírčího řízení). Účelem takového řízení o soudní likvidaci by bylo ukončení činnosti podniku nebo zpeněžení jeho majetku celkovým či jednotlivým prodejem jeho práv a majetku⁽¹¹⁵⁾. V rozhodnutí o zahájení soudní likvidace⁽¹¹⁶⁾ by soud určil konkurzního soudce a za likvidátora by vyjmenoval soudního zplnomocněnce nebo osobu vybranou kvůli její kompetentnosti v dané věci. Likvidátor by vypracoval v měsíci svého jmenování zprávu o situaci podniku a potom by uskutečnil likvidační operace a audit⁽¹¹⁷⁾ pohledávek⁽¹¹⁸⁾. Výtěžek z likvidace by se potom rozdělil mezi věřitele podle jejich pořadí (přednostní věřitelé a hypoteční věřitelé, věřitelé, na které se vztahuje zvláštní movitá záruka, věřitelé na základě písemné smlouvy, tj. nepřednostní věřitelé, v poměru jejich pohledávek).
- (144) Pokud již nejsou nevyřízeny závazky a likvidátor má dostatečné sumy na to, aby uspokojil věřitele, nebo pokud není možné pokračovat v operacích soudní likvidace kvůli nedostatku majetku, soud vyhlásí soudní

⁽¹¹²⁾ Viz článek L. 640-1 odst. 1 obchodního zákoníku.

⁽¹¹³⁾ Zjednodušené řízení ustanovené zákonem z 26. července 2005 se zřejmě nevztahuje na dceřiné společnosti Axens, Beicip-Franlab a Prosernat. Jak se totiž upřesňuje v článku L.641-2 obchodního zákoníku, toto zjednodušené řízení se použije, když majetek dlužníka nezahrnuje nemovitý majetek, když podnik nezaměstnával více než pět zaměstnanců v průběhu šesti měsíců před zahájením řízení a když se obrát podniku bez daní rovná nebo je nižší než 750 000 EUR. V případě soudní likvidace by tyto dceřiné společnosti tedy podléhaly řízení podle „obecného práva“, které je shrnuto v bodech odůvodnění 143 a 144.

⁽¹¹⁴⁾ Viz článek L. 640-4 obchodního zákoníku.

⁽¹¹⁵⁾ Viz článek L. 640-1 obchodního zákoníku.

⁽¹¹⁶⁾ Viz článek L. 641-1 ve spojení s odst. 2 obchodního zákoníku.

⁽¹¹⁷⁾ Viz článek L. 641-4 ve spojení s odst. 1 obchodního zákoníku. Druhý odstavce téhož článku upřesňuje, že na pohledávky na základě úpisu (to znamená pohledávky, na které se neposkytuje žádná zvláštní záruka) se v zásadě nevztahuje audit, pokud se ukáže, že majetek v plné míře pohltí soudní poplatky a přednostní pohledávky.

⁽¹¹⁸⁾ Po zveřejnění rozsudku o likvidaci budou všichni věřitelé dotčené dceřiné společnosti veřejné instituce IFP, jejichž pohledávky zřejmě vznikly před vynesením rozsudku o zahájení řízení, povinni zaslat zástupci věřitelů prohlášení o svých pohledávkách ve lhůtě šesti měsíců od data zveřejnění rozsudku o zahájení řízení v úředním věstníku *Bulletin Officiel des Annonces Civiles et Commerciales* (BODACC).

⁽¹¹¹⁾ Je třeba připomenout, že článek 2 zákona z 25. ledna 1985, který se stal článkem L. 620-2 obchodního zákoníku, stanoví, že: „Soudní vyrovnání a soudní likvidace se vztahují na každého obchodníka, na každou osobu zapsanou v živnostenském rejstříku, na každého zemědělce a na všechny právnické osoby soukromého práva.“ (podtržení vloženo.)

likvidaci za ukončenou⁽¹¹⁹⁾. Po ukončení řízení se na dlužníka vztahuje zásada zákazu dalšího soudního vymáhání pohledávek. Jinými slovy, rozsudek o ukončení soudní likvidace pro nedostatek majetku nedává věřitelům možnost dále soudně vymáhat pohledávky od dlužníka, vyjma případu⁽¹²⁰⁾, kdy je pohledávka důsledkem trestního odsouzení nebo práv souvisejících s osobou věřitele.

b) *Neexistence záručního mechanismu ve prospěch dceřiných společností soukromého práva veřejné instituce IFP*

(145) Jak vysvětlil odborník ve věci La Poste, v některých obchodních společnostech, zejména v akciových společnostech a ve společnostech s ručením omezeným nejsou společníci obvykle povinni hradit dluhy organizace, v níž mají účast, nad rámec svého původního vkladu. Přesně do této kategorie patří dceřiné společnosti veřejné instituce jako akciové společnosti. Ve skupině IFP, stejně tak jako v jakémkoliv jiné skupině společností se v případě neplnění závazků ze strany dceřiné společnosti, založené ve formě společnosti s omezeným rizikem (v tomto případě akciové společnosti), omezuje odpovědnost mateřské společnosti na ztrátu jejích vkladů (jako v případě každého běžného akcionáře), pokud neexistuje ručení, avaly, záruky, prohlášení o splnění závazků nebo doporučující dopisy⁽¹²¹⁾, které by výslovně zakládaly vznik odpovědnosti mateřské společnosti.

(146) S ohledem na příslušnost veřejné instituce IFP a jejích dceřiných společností k jedné a té samé skupině ve smyslu práva hospodářské soutěže je třeba prověřit, zda ve francouzském právu obchodních společností vztah hospodářské závislosti, v němž se nacházejí dceřiné společnosti vůči své mateřské společnosti, může nebo nemůže automaticky způsobit vznik odpovědnosti veřejné instituce IFP v případě, že si tyto dceřiné společnosti soukromého práva neplní své závazky, a na základě toho čerpání státních prostředků, když stát zajistil podstatnou část financování veřejné instituce a poskytl jí implicitní neomezenou záruku.

⁽¹¹⁹⁾ Viz článek L.643 -9- a násl. obchodního zákoníku.

⁽¹²⁰⁾ Existuje několik výjimek ze zásady zákazu dalšího soudního vymáhání pohledávek od dlužníka, konkrétně v případě 1) osobního konkurzu dlužníka; 2) odsouzení dlužníka k bankrotu; 3) předchozího řízení o soudní likvidaci (ukončeného pro nedostatek majetku) ne staršího pěti let před zahájením daného řízení; 4) podvod vůči jednomu nebo několika věřitelům (soud v tomto případě umožní kterémukoli věřiteli opět podat individuální žalobu). A konečně, po skončení řízení pro nedostatek majetku lze řízení znovu zahájit, jestliže se prokáže, že majetek nebyl zpeněžen nebo že v průběhu řízení nebyly podány žaloby v zájmu věřitelů.

⁽¹²¹⁾ Podle Mestrehu (Lamy Sociétés Commerciales, 2003, č. 1914) prohlášení o splnění závazků je definováno jako „dokument adresovaný mateřskou společností věřitelské bance její dceřiné společnosti, v němž tato mateřská společnost různými formulacemi ujistí banku, že závazky dceřiné společnosti vůči bance budou splněny“. Podle Coziana, Viandiera a Deboissyho (Droit des Sociétés, Litec 16. vydání, č. 1992 a násl.) „[tím, že] mateřská společnost podepíše prohlášení o splnění závazků, slibuje věřiteli, že zajistí, aby dceřiná společnost byla schopna plnit si své závazky. Podle informací od francouzských orgánů veřejná instituce IF výslovně neručí za závazky dceřiných společností soukromého práva skupiny IFP“.

(147) Po skončení tohoto důkladného prozkoumání může Komise dospět k závěru, že ve francouzském občanském a obchodním právu v případě neplnění závazků ze strany některé dceřiné společnosti v podstatě nelze uplatnit odpovědnost jejího akcionáře, který nad ní vykonává kontrolu, pokud se neprokáže existence zavinění na straně kontrolujícího akcionáře v řízení jeho dceřiné společnosti i). Nedávno uvažované návrhy reformy občanského zákoníku, od nichž bylo poté upuštěno a které se konkrétně týkaly rozšíření zásady odpovědnosti za počínání třetí osoby na případ vztahu mezi mateřskou společností a dceřinými společnostmi, naopak potvrdily, že taková zásada v současnosti ve francouzském právu neexistuje ii).

i) *Neexistence obecné odpovědnosti akcionáře za jeho dceřinou společnost*

(148) Podle právní doktríny⁽¹²²⁾, organizace skupiny není nikdy sama o sobě zdrojem sukcesivní odpovědnosti. Francouzské právo vyznává zásadu osobní odpovědnosti uvedenou v článku 1382 občanského zákoníku⁽¹²³⁾. Proto jedině protiprávní jednání, které lze připsat mateřské společnosti, může umožnit přístup k jejímu majetku.

(149) V první řadě, pokud je v tomto případě mateřská společnost skupiny IFP právnickou osobou veřejného práva (veřejná instituce IFP), tento problém vyvolává dodatečné potíže: je třeba si totiž nejprve položit otázku, která soustava soudů (správní soudy anebo obecné soudy) je ve francouzském systému v případě potřeby příslušná posoudit případnou odpovědnost právnické osoby veřejného práva kontrolující právnickou osobou soukromého práva, která vstoupila do soudní likvidace.

(150) Komise poznamenává, že pokud jde o žaloby o odpovědnost při nedostatku majetku⁽¹²⁴⁾, kompetenční soud se dlouho domníval, že obecný soud je příslušný v případě, že právnická osoba veřejného práva je řídicím subjektem podle práva⁽¹²⁵⁾ a správní soud, když právnická osoba veřejného práva je řídicím subjektem ve skutečnosti⁽¹²⁶⁾. V tomto případě je však podle všeho rozdělení pravomocí mezi správní soudy a obecné soudy dále založeno na povaze poskytovaných služeb: veřejná služba v oblasti správy nebo činnost průmyslového a obchodního charakteru.

⁽¹²²⁾ B. Grimonprez, 2009, „Pour une responsabilité des sociétés mères du fait de leurs filiales“ (Za odpovědnost mateřských společností za počínání jejich dceřiných společností), Revue des sociétés, s. 715, bod 8.

⁽¹²³⁾ Podle citovaného článku: „Jakýkoliv čin člověka, který způsobí druhému škodu, zavazuje viníka, aby ji nahradil.“

⁽¹²⁴⁾ Viz článek L. 651-2 obchodního zákoníku.

⁽¹²⁵⁾ Kompetenční soud, 2. července 1984, *Commissaire de la République du Loiret/TGI d'Orléans*, Sbírka, s. 449; AJDA 1984.562, *Lateboulleovy závěry*; AJDA 1984.562.

⁽¹²⁶⁾ Kompetenční soud, 23. ledna 1989, *Préfet de la Loire/Tribunal de commerce de Saint-Étienne*, Sbírka, s. 291; D. 1989.367, závěry paní F. Flipové; D. 1898.370, poznámka P. Amseleka a F. Derrida.

a) Pokud jde o veřejnou službu v oblasti správy, kompetenční soud podle všeho upustil od předchozí judikatury, která vycházela z řízení *de jure* nebo *de facto* ⁽¹²⁷⁾ vzhledem ke svému rozhodnutí ve věci *Département de la Dordogne* (departement Dordogne) ⁽¹²⁸⁾; soud vyššího stupně tehdy rozhodl ve prospěch příslušnosti správního soudu, protože věc se týkala veřejné služby v oblasti správy, a to tak, že právnícká osoba veřejného práva je buď řídicím subjektem *de jure* anebo *de facto* právnícké osoby soukromého práva, která plní úkoly veřejné služby. Poté, co kompetenční soud připomněl v souvislosti s rozsudkem ve věci *Blanco* ⁽¹²⁹⁾, že „odpovědnost, která může náležet státu nebo jiným právníckým osobám veřejného práva z důvodu škod připisovaných jejich veřejným službám v oblasti správy, podléhá systému veřejného práva“ (podtržení vloženo) a že jinak je tomu jen v případě, když to zákon výslovně stanovil, rozhodl, že ze zákona z 25. ledna 1985 o vyrovnání a soudní likvidaci podniků (v současnosti kodifikovaného v článcích L. 624-3 a násl. Obchodního zákoníku) nevyplyvá, „že by zákonodárce mínil odchylně od zásad, kterými se řídí odpovědnost právníckých osob veřejného práva, zahrnout do působnosti obecných soudů přezkum občanskoprávní odpovědnosti státu nebo jiných právníckých osob veřejného práva z titulu plnění úkolů veřejné služby v oblasti správy.“ (Podtržení vloženo).

b) Naopak vzhledem k tomu, že jde o činnost průmyslového nebo obchodního charakteru, jsou k přezkoumání občanskoprávní odpovědnosti právnícké osoby veřejného práva vykonávající kontrolu nad soukromou osobou, která vstoupila do likvidace, zjevně příslušné soudy. V rozhodnutí ve věci *Société d'Économie Mixte Olympique d'Alès en Cévennes* ⁽¹³⁰⁾ rozhodl soud pro kompetenční spory zejména, že „ačkoli jsou pro přezkum občanskoprávní odpovědnosti státu či jiných právníckých osob veřejného práva v důsledku výkonu správní služby příslušné správní soudy, žaloba v takové záležitosti spadá do pravomoci obecných soudů, jakmile se odpovědnost státu nebo právnícké osoby veřejného práva zkoumá z hlediska výkonu činnosti průmyslového nebo obchodního charakteru, přičemž není třeba rozlišovat, zda dotýčný orgán státní moci jednal jako řídicí subjekt *de jure* nebo *de facto*“. (Podtržení přidáno). Kompetenční soud

dospěl k tomuto závěru v uvedené věci tak, že neuznal, že činnosti vykonávané akciovou společností s představenstvem a dozorčí radou (SEM Olympique d'Alès en Cévennes) mají povahu veřejné služby v oblasti správy, na základě uvážení dvou aspektů: jejího předmětu ⁽¹³¹⁾ a způsobu jejího financování ⁽¹³²⁾.

(151) Co se týče konkrétně akciových společností Axens, Beicip-Franlab a Prosernat, dceřiných společností soukromého práva kontrolovaných veřejnou institucí IFP, z informací uvedených ve spisu a zejména z informací uvedených v bodě odůvodnění 159 vyplývá, že jejich předmět spadá pod hospodářský účel ⁽¹³³⁾, nikoli pod správní účel. Kromě toho podstatná část zdrojů těchto podniků pochází z provozních příjmů, které vytvářejí jejich hospodářské činnosti, nikoli z veřejného financování. Nakonec je třeba uvést, že tyto dceřiné společnosti veřejné instituce IFP byly založeny jako obchodní společnosti z iniciativy právnícké osoby soukromého práva ⁽¹³⁴⁾ (nikoli právnícké osoby veřejného práva, protože k transformaci veřejné instituce IFP na veřejnou instituci s postavením EPIC došlo až 7. července 2006). Průmyslová a obchodní povaha činnosti Axens, Beicip-Franlab a Prosernat je tudíž nesporná a v případě soudní likvidace jsou obecné soudy bezpochyby příslušné rozhodovat o případné žalobě o odpovědnosti proti veřejné instituci IFP.

(152) Za těchto podmínek třeba ověřit podmínky vzniku odpovědnosti kontrolujícího akcionáře z hlediska judikatury kasačního soudu. Jinak podmínky, za nichž lze rozšířit řízení o soudní likvidaci zahájené proti určité osobě (dceřiné společnosti) na jinou právníckou osobu (mateřskou společnost), jsou velice přísné. Ve vztahu k

⁽¹²⁷⁾ Závěry vládního komisaře Emmanuela Glasera ve věci ES (3/8 SSR), 5. prosince 2005, *Département de la Dordogne*, návrh č. 259748; Viz konkrétně: Bulletin Juridique des Collectivités Locales (Právní věstník místních samospráv) č. 2/06, „La faillite d'un comité d'expansion économique entraîne-t-elle la responsabilité du département qui l'a créé?“ („Bude mít konkurz výboru pro hospodářský rozmach za následek vznik odpovědnosti departementu, který ho zřídil?“), s. 138 – 143.

⁽¹²⁸⁾ Kompetenční soud, 15. listopadu 1999, *Comité d'expansion de la Dordogne/Département de la Dordogne*: Sb., s. 479; AJDA 1999.992, poznámky paní P. Fombeurové a p. Guyomara.

⁽¹²⁹⁾ Kompetenční soud, 8. února 1873, Sb. 1. dodatek 61, závěry Davida; GAJA, 15. vydání, č. 1.

⁽¹³⁰⁾ Kompetenční soud, 20. listopadu 2006, *SEM Olympique d'Alès en Cévennes*, Sb., závěry Stahla.

⁽¹³¹⁾ Předmět činnosti SEM Olympique d'Alès v Cévennes spočíval především v organizování sportovních akcí za vstupné, získávání a výcvik hráčů a propagace profesionálního mužstva města všemi prostředky.

⁽¹³²⁾ Financování SEM Olympique d'Alès v Cévennes pocházelo z provozních příjmů, které z velké části tvořilo vstupné od diváků, reklama a „sponzorské příspěvky“ a příspěvky Národní fotbalové ligy (Ligue nationale de football), jakož i příspěvky Francouzské fotbalové federace (Fédération française de football).

⁽¹³³⁾ Uvádění na trh katalyzátorů a technologií pro rafinérský a petrochemický průmysl v případě společnosti Axens; vydávání a šíření specializovaného programového vybavení a provádění studií a poskytování poradenství v případě společnosti Beicip-Franlab; uvádění na trh zařízení určeného pro zpracování plynu a rekuperace síry a související služby v případě společnosti Prosernat.

⁽¹³⁴⁾ Veřejná instituce IFP neměla jako profesní instituce charakter veřejné instituce, nýbrž právnícké osoby soukromého práva (CE, 5/3 SSR, 7. prosinec 1984, 16900 22572, zveřejněné ve Sb. Lebon). Tento výklad potvrdilo stanovisko, vydané finanční sekci Státní rady (Section des finances du Conseil d'État) v roce 1997 v návaznosti na postoupení věci ministru hospodářství, financí a průmyslu (finanční sekce – stanovisko č. 360 991 z 26. srpna 1997).

dceřiné společnosti, která neplní své závazky, musí osoby poškozené tímto jednáním dokázat protiprávní jednání mateřské společnosti, aby se domohly náhrady, a zvláště popírání mateřskou společností právní subjektivity její dceřiné společnosti (α) a chybné řízení kontrolované společnosti (β).

a) Popírání právní subjektivity dceřiné společnosti mateřskou společností

(153) Judikatura kasačního soudu potvrdila možnost rozšířit odpovědnost mateřské společnosti na jednání jejich dceřiných společností ve dvou mimořádných případech⁽¹³⁵⁾: jednak když se majetek dceřiných společností zaměňuje s majetkem mateřské společnosti (předpoklad zvaný „záměna majetků“), a jednak když jsou dceřiné společnosti fiktivními právními osobami (předpoklad zvaný „fiktivnost právní osoby“).

(154) Pokud jde o „záměnu majetků“⁽¹³⁶⁾, tento pojem všeobecně charakterizuje situaci, kdy z příslušných účetních záznamů dvou samostatných právních subjektů nelze určit, ke kterému z nich se vztahuje některá položka aktiv nebo pasiv. K prokázání existence takové záměny majetků však nestačí existence vazeb, ani úzkých, mezi společnostmi skupiny. Kromě toho údaje o společnicích nebo řídicích pracovnících, ani adresa sídla společnosti⁽¹³⁷⁾, neumožňují samy o sobě zjistit záměnu majetků. K vyloučení jakékoliv záměny majetků obvykle stačí formální vymezení vztahů v rámci skupin ve smlouvách uzavřených mezi mateřskou společností a jejími dceřinými společnostmi⁽¹³⁸⁾.

(155) Ve dvou věcech z nedávné doby *Metaleurop*⁽¹³⁹⁾ a *AOL Liberté*⁽¹⁴⁰⁾ kasační soud podle všeho dokonce zpřísnil svou kontrolu podmínek rozšíření řízení proti mateřské společnosti skupiny. Integrace společností skupiny, dokonce velmi silná, s sebou nezbytně nepřináší záměnu

majetků. Podle právní doktríny⁽¹⁴¹⁾ „[ani] smlouvy o správě hotovosti a výměnách mezi dvěma subjekty, ani výměny zaměstnanců, ani zálohy vyplacené mateřskou společností, ani převzetí mateřskou společností pravomocí řídit dceřinou společností nenabývaly charakteru všeobecného zmatku v účtech, který by zdůvodňoval opětovné spojení majetků.“ Proto se zdá, že je zvláště těžké uplatnit odpovědnost mateřské společnosti za jednání některé její dceřiné společnosti na základě záměny jejich majetků⁽¹⁴²⁾, přičemž úroveň důkazů požadovaná kasačním soudem k jejímu prokázání je mimořádně vysoká.

(156) V tomto případě je třeba konstatovat, že Komise už zdůraznila, že „[...] jelikož veřejná instituce IFP a dotčené dceřiné společnosti jsou samostatnými právními subjekty, jejich účty jsou odděleny“⁽¹⁴³⁾. Kromě toho dohody, které mezi sebou uzavřely veřejná instituce IFP a její dceřiné společnosti, zejména exkluzivní smlouvy o převodu technologií nebo o přidělení zaměstnanců⁽¹⁴⁴⁾, nenabývaly charakteru všeobecného zmatku v účtech, který by zdůvodňoval opětovné spojení majetků ve smyslu judikatury kasačního soudu, jelikož každé plnění se odděleně účtuje v příslušných výkazech jednotlivých subjektů skupiny IFP, jak stanoví konkrétně body 7.1.4. a 7.3.

(157) Co se týče „fiktivnosti právní osoby“, jde o charakteristiku neexistence údajů ve společenské smlouvě dceřiné společnosti (*affectio societatis*) tak, aby se prokázalo, že ve skutečnosti neexistuje. Kasační soud⁽¹⁴⁵⁾ se domnívá, že společnost je fiktivní, když existence právní osoby, proti které je zahajováno řízení, je pouze zdánlivá, neboť nemá činnost odlišnou⁽¹⁴⁶⁾ od činnosti majitele společnosti – fyzické nebo právní osoby.

(158) Na základě veřejně dostupných informací⁽¹⁴⁷⁾ Komise konstatuje, že veřejná instituce IFP a Axens, Beicip-Franlab a Prosernat nemají ani stejnou adresu, ani stejné provozovny:

a) veřejná instituce IFP je zapsána v obchodním rejstříku a rejstříku společností (dále jen „ORRS“) v Nanterre

⁽¹³⁵⁾ Viz článek L. 621-2 odst. 2 obchodního zákoníku. „Na žádost správce, soudního zplnomocněnce, prokuratury nebo z úřední moci se zahájené řízení může rozšířit na jednu nebo více osob v případě, že došlo k záměně jejich majetku s majetkem dlužníka nebo když je právní osoba fiktivní. Pro tyto účely bude nadále příslušný soud, který zahájil původní řízení.“ (Podtržení přidáno).

⁽¹³⁶⁾ B. Grelon a C. Dessus-Larrivé, „La confusion de patrimoines au sein d'un groupe“ (Záměna majetků v rámci skupiny), *Rev. sociétés* 2006. 281, č. 3.

⁽¹³⁷⁾ Viz zejména bod odůvodnění 158.

⁽¹³⁸⁾ Rozsudek obchodního senátu Kasačního soudu ze 16. října 2001, (přehled skupinových řízení 2001-20), č. 256; rozsudek z 8. ledna 2002, přehled skupinových řízení 2002-6), č. 70.

⁽¹³⁹⁾ Kasační soud, obchodní senát, 19. dubna 2005, č. 05-10094 (*Metaleurop*), D. 2005. AJ. 1225, poznámky A. Lienharda a shrnutí 2013, poznámky F.-X. Lucase; JCP E 2005. 721, poznámka B. Rollanda a zpráva 1274, poznámky P. Petela.

⁽¹⁴⁰⁾ Com. 10. ledna 2006, *Rev. sociétés* 2006. 629, poznámka P. Rousela Gallea.

⁽¹⁴¹⁾ Viz poznámka pod čarou 117.

⁽¹⁴²⁾ P. Roussel Galle, předchozí poznámka; P. Delmotte, *Les critères de la confusion de patrimoines dans la jurisprudence de la Cour de cassation* (Kritéria záměny majetků v judikatuře kasačního soudu), *RJDA* 2006-6. 539, č. 14.

⁽¹⁴³⁾ Viz bod odůvodnění 132 uvedeného rozhodnutí C 51/2005.

⁽¹⁴⁴⁾ A tedy *a fortiori* skutečnost zmíněná společností UOP Limited v jejích připomínkách, že zaměstnanci společnosti Axens a veřejné instituce IFP někdy společně navštěvují své zákazníky.

⁽¹⁴⁵⁾ Obchodní senát kasačního soudu z 13. října 1998, věstník Bull. Joly 1999. 58, poznámka P. Seerlooena.

⁽¹⁴⁶⁾ Dle autorů parlamentní zprávy zmíněné v bodě odůvodnění 165 společnost založená s cílem zajistit úhradu dluhů jiné společnosti, která je předmětem skupinového řízení a v jejíž činnosti pokračovala ve svých prostorech, s týmiž řídicími pracovníky, s týmiž zákazníky a na základě téže smlouvy o franšíze, představuje z pohledu judikatury fiktivní společnost, která zdůvodňuje rozšíření řízení ve věci vyrovnání.

⁽¹⁴⁷⁾ Zejména na těchto internetových stránkách: <http://www.ifpenergiesnouvelles.fr>; <http://www.axens.net/>; <http://www.beicip.com/index.php/eng>; <http://www.prosernat.com/en/> k 28. červnu 2011.

pod číslem B 775 729 155 a její sídlo se nachází v Rueil-Malmaison ⁽¹⁴⁸⁾. Veřejná instituce IFP má dvě provozovny, které se nacházejí ve Francii, v Solaize ⁽¹⁴⁹⁾ a v Pau ⁽¹⁵⁰⁾.

b) Společnost Axens je zapsána v ORRS v Nanterre pod číslem B 599 815 073 a její sídlo se také nachází v Rueil-Malmaison, avšak na adrese, která není totožná ⁽¹⁵¹⁾ s adresou mateřské společnosti. Její provozovny se také nacházejí v místech, které jsou jiné než je místo její mateřské společnosti, nejčastěji mimo Francie: ve Spojených státech v Houstonu (Texas), v Princetonu (New Jersey), v Savannah (Gruzie) a v Calvert City (Kentucky), v Kanadě v Brockville (Ontario), v Číně v Pekingu, v Japonsku v Tokiu, v Indii v Dillí (New Delhi), v Bahrajnu a v Rusku v Moskvě;

c) společnost Beicip-Franlab je zapsána v ORRS v Nanterre pod číslem B 679 804 047 a její sídlo se též nachází v Rueil-Malmaison, avšak na adrese, která není totožná ⁽¹⁵²⁾ s adresou její mateřské společnosti a společnosti Axens. Má dceřiné společnosti a kanceláře v mnoha zemích světa, zejména v Bahrajnu, Abú Dhabí, v Libyi v Tripolisu, v Malajsii v Kuala Lumpur, ve Spojených státech v Houstonu v Texasu, v Mexiku ve Villahermosa, v Brazílii v Rio de Janeiro a v Rusku v Moskvě;

d) společnost Prosernat je zapsána v ORRS v Nanterre pod číslem B 315 251 330 a její sídlo se nachází v Puteaux ⁽¹⁵³⁾. Společnost uvádí ⁽¹⁵⁴⁾, že má zastoupení asi v dvaceti zemích světa, především v Jižní Americe (Argentina, Brazílie, Venezuela), Evropě (Velká Británie, Itálie, Norsko), Severní Africe (Alžírsko, Egypt), v zemích Perského zálivu (Saudská Arábie, Spojené arabské emiráty, Kuvajt, Omán, Katar), Iránu, Rusku a ve Společenství nezávislých států, jakož i v jihovýchodní Asii.

(159) Kromě toho v tomto případě jsou hospodářské činnosti prováděné jednotlivými dceřinými společnostmi

⁽¹⁴⁸⁾ Adresa: 1 & 4, avenue de Bois-Préau, 92852 Rueil-Malmaison Cedex – France.

⁽¹⁴⁹⁾ Adresa: Rond-point de l'échangeur de Solaize, BP 3, 69360 Solaize – France.

⁽¹⁵⁰⁾ Adresa: Hélioparc Pau-Pyrénées, 2, avenue du Président Pierre Angot, 64000 Pau – France.

⁽¹⁵¹⁾ Adresa: 89, boulevard Franklin Roosevelt – BP 50802, 92508 Rueil-Malmaison Cedex – France.

⁽¹⁵²⁾ Adresa: 232, Avenue Napoléon Bonaparte – P.O. BOX 213, 92502 Rueil-Malmaison – France.

⁽¹⁵³⁾ Adresa: 100 -101, Terrasse Boieldieu, 92800 Puteaux – France.

⁽¹⁵⁴⁾ Tyto informace jsou dostupné od 28. června 2011 na této internetové stránce: http://www.prosernat.com/en/contactus/zoom_image_img20080715219.php.

skutečné, takže je přiměřeně nelze hodnotit jako fiktivní, jelikož kasační soud má na hodnocení právnické osoby coby „fiktivní“ velmi přísná kritéria ⁽¹⁵⁵⁾:

a) společnost Axens založená v roce 2001 skutečně provádí hospodářskou činnost na trhu s katalyzátory a technologiemi pro rafinérský a petrochemický průmysl, pro tyto účely zaměstnává přes 600 osob, a díky této činnosti dosahuje roční obrát přibližně 300 milionů EUR.

b) Společnost Beicip-Franlab založená v roce 1967 vykonává skutečnou činnost v oblasti vydávání a distribuci programového vybavení se zaměřením na „Průzkum – Ložiska“ a provádění studií a poradenské činnosti. Na této činnosti se podílí více než sto zaměstnanců a její roční obrát činí asi čtyřicet milionů EUR.

c) Společnost Prosernat pořízená v roce 2001 působí v oblasti studií a služeb a výroby zařízení na zpracování plynu a rekuperaci síry. Pro účely výkonu této činnosti podnik zaměstnává přibližně 70 osob a dosahuje obrátu přibližně 50 milionů EUR.

(160) Z uvedeného vyplývá, že kromě případu pochybení při výkonu řízení, který bude prozkoumán v bodech odůvodnění 161 až 164, velice úzce vymezené případy – fiktivnost právnické osoby v případě dceřiné společnosti nebo záměna majetků dceřiné společnosti a mateřské společnosti – ustanovené judikaturou jako předpoklad vzniku odpovědnosti mateřské společnosti za jednání jejích dceřiných společností, nebyly v tomto případě jednoznačně splněny. Komise se proto domnívá, že nejsou splněny podmínky pro automatické uplatnění odpovědnosti veřejné instituce IFP v případě likvidace jejích dceřiných společností Axens, Beicip-Franlab a Prosernat.

β) Odpovědnost za pochybení při řízení dceřiné společnosti mateřskou společností

(161) Pochybení při výkonu kontroly nad dceřinou společností tradičně může zakládat odpovědnost mateřské společnosti ⁽¹⁵⁶⁾. V případě, že se mateřská společnost dopustila nedbalosti při kontrole, kterou je povinna vykonávat při

⁽¹⁵⁵⁾ Kasační soud, obchodní senát, 18. prosince 2007, č. 06-14093.

⁽¹⁵⁶⁾ P. Delebecque, „Groupes de sociétés et procédures collectives: confusion de patrimoines et responsabilités des membres du groupe“ (Skupiny společností a hromadné řízení: záměna majetků a odpovědnosti členů skupiny), Rev. proc. coll. (přehled hromadných řízení) 1998/2, s. 129, zvláště č. 14.

řízení svých dceřiných společností, „zvláště v případě skupin společností judikatura umožňuje domáhat se odpovědnosti mateřské společnosti“⁽¹⁵⁷⁾. Právní doktrína vyvozuje, že pochybení při řízení dceřiné společnosti v obtížích ze strany její mateřské společnosti, která vystupovala jako řídicí subjekt *de jure* nebo *de facto*, může založit vznik její odpovědnosti⁽¹⁵⁸⁾ v případě likvidace. Mateřská společnost totiž může být coby společník dceřiné společnosti shledána odpovědnou⁽¹⁵⁹⁾, pokud jí lze připsat chybné jednání, které je příčinou obtíží kontrolované společnosti⁽¹⁶⁰⁾.

- (162) Obecné právo tedy stanoví odpovědnost řídicích subjektů vůči jejich společnosti, společníkům nebo věřitelům⁽¹⁶¹⁾. V případě skupiny se věřitelé dceřiné společnosti, která je v situaci zastavení plateb, budou snažit dokázat, že mateřská společnost měla *de jure* nebo *de facto* postavení řídicího subjektu⁽¹⁶²⁾ dceřiné společnosti. Odpovědnost mateřské společnosti za pochybení její dceřiné společnosti je potvrzena zejména právem hromadných řízení⁽¹⁶³⁾, přesněji v rámci žaloby o odpovědnost za nedostatek majetku⁽¹⁶⁴⁾, pod podmínkou, že se tato společnost chová jako řídicí subjekt⁽¹⁶⁵⁾ své dceřiné společnosti. K uplatnění odpovědnosti mateřské společnosti za pochybení je třeba předložit důkaz o takovém

zavinění, a zejména o vztahu příčinnosti mezi pochybením a škodou způsobenou jednáním dceřiné společnosti⁽¹⁶⁶⁾.

- (163) Z uvedeného v každém případě vyplývá, že tyto žaloby nejsou v žádném případě žalobami o záruku, protože jsou vždy založeny na odpovědnosti za pochybení mateřské společnosti. Tyto žaloby též nemohou založit obecnou zásadu odpovědnosti mateřské společnosti za počínání jejích dceřiných společností, která by popřela zásadu omezení odpovědnosti akcionáře za počáteční vklady do akciových společností, s výjimkou předpokladů, že akciové společnosti by byly fiktivními subjekty nebo by se jejich majetek zaměňoval s majetkem mateřské společnosti, které v tomto případě možno vyloučit.
- (164) Nakonec z judikatury kasačního soudu vyplývá, že použití zásady odpovědnosti za pochybení mateřské společnosti při řízení dceřiné společnosti se v žádném případě nepodobá mechanismu, který je rovnocenný záručnímu systému.

ii) Nedávné návrhy reformy odpovědnosti za počínání třetí osoby

- (165) Podle závěrů nedávné parlamentní informační zprávy⁽¹⁶⁷⁾ se tedy zdá, že za současné právní úpravy „řešení přijímaná judikaturou kladou důraz na důležitost překážky, jakou je právní subjektivita právnické osoby v rámci připsatelnosti odpovědnosti“⁽¹⁶⁸⁾. (Podtržení přidáno).

⁽¹⁵⁷⁾ Citovaná parlamentní zpráva, s. 63.

⁽¹⁵⁸⁾ B. Grimonprez, 2009, „Pour une responsabilité des sociétés mères du fait de leurs filiales“ (Za odpovědnost mateřských společností za jednání jejich dceřiných společností) výše v textu, bod 10.

⁽¹⁵⁹⁾ Tamtéž, bod 11.

⁽¹⁶⁰⁾ D. Schmidt, *La responsabilité civile dans les relations de groupes de sociétés* (Občanskoprávní odpovědnost ve vztazích mezi skupinami společností), Rev. sociétés 1981, s. 725.

⁽¹⁶¹⁾ Odpovědnost vůči třetím osobám může teoreticky vzniknout na základě článků L. 223-22 a L. 225-251 C. com.

⁽¹⁶²⁾ Pokud jde o řízení *de facto*, je třeba zdůraznit, že k hodnocení mateřské společnosti coby *de facto* řídicího subjektu nedochází soustavně, a soudce, který ji posuzuje v konkrétním případě, vyžaduje konkrétní jednání, které by bylo možné připsat mateřské společnosti a které by bylo důkazem toho, že mateřská společnost bez právního titulu přímo nebo nepřímo vykonávala pozitivní a nezávislou činnost při správě dceřiné společnosti; viz zejména: obchodní senát kasačního soudu z 9. května 1978, D. 1979. 419, poznámka M. Vasseura. Adde, J.-L. Rives-Langes, *La notion de dirigeant de fait* (Pojem řídicí subjekt *de facto*), D. 1975. zpráva 41; D. Tricot, *Les critères de la gestion de fait* (Kriteria řízení *de facto*), Dr. et patr. (Právo a praxe) leden 1996, s. 24, citováno B. Grimonprezem výše v textu, bod 13.

⁽¹⁶³⁾ Mimo právo hromadných řízení kasační soud, obchodní senát, 26. března 2008, č. 07-11.619, věc Ademe/Elf Aquitaine, nedávno usoudil, že kdyby se měla zkoumat odpovědnost za pochybení v rámci zásahu mateřské společnosti společně s její dceřinou společností, mateřská společnost by neměla povinnost financovat tuto dceřinou společnost z pouhého důvodu své účasti v ní, aby jí umožnila plnit své závazky (i kdyby tato dceřiná společnost byla pověřena veřejnou službou, která by mohla představovat riziko z hlediska obecného zájmu).

⁽¹⁶⁴⁾ Viz článek L. 651-2 obchodního zákoníku.

⁽¹⁶⁵⁾ Autoři uvedené parlamentní zprávy například uvádějí, že v souvislosti s rozsudkem ve věci *Métaleurop*, který vynesl kasační soud 19. dubna 2005, útvar pro dokumentaci a studie soudu naznačil, že „určité jednání (...) mateřské společnosti vůči její dceřiné společnosti ve skutečnosti může představovat pochybení při jejím řízení, v důsledku čehož může vzniknout nedostatek majetku u její dceřiné společnosti.“

⁽¹⁶⁶⁾ V konkrétním případě škody na životním prostředí se zřetelem k významu environmentálních pohledávek pro samosprávný celek a k riziku, které představuje jejich nesplacení, článek L. 512-17 zákona o životním prostředí týkající se obnovy lokalit po zastavení těžby byl nedávno novelizován tak, aby umožnil žalovat mateřskou společnost v případě nedbalostního jednání, které vedlo ke vzniku nedostatku majetku u dceřiné společnosti, které jí brání v plnění jejích povinností obnovy životního prostředí. V novém znění zákona č. 2010-788 z 12. července 2010 o státním závazku pro životní prostředí (viz článek 277) se v článku 512-17 zákona o životním prostředí stanoví: „Když je provozovatelem dceřiná společnost ve smyslu článku L. 233-1 obchodního zákoníku a bylo proti ní zahájeno nebo bylo vyhlášeno řízení o soudní likvidaci, likvidátor, prokuratura nebo státní zástupce v departementu se může obrátit na soud, který zahájil nebo vyhlásil soudní likvidaci, s cílem prokázat existenci úplně zřejmého zavinění ze strany mateřské společnosti, která přispěla ke vzniku nedostatku majetku dceřiné společnosti a pokud se takové zavinění prokáže, může soud požádat, aby dal mateřské společnosti k úhradě celé financování opatření zaměřených na obnovu lokalit těžby po jejím skončení.“ (Podtržení vloženo.) Pokud jde o příčinnou souvislost, viz: Paříž, 15. ledna. 1999, Bull. Joly 1999. 626, odst. 137, poznámka B. Saintourense.

⁽¹⁶⁷⁾ Informační zpráva č. 558 (2008–2009) Alaina ANZIANIHO a Laurenta BÉTEILLEA, vypracovaná jménem komise pro zákony, předložená senátu 15. července 2009 a týkající se občanskoprávní odpovědnosti (dostupná na internetové stránce senátu: <http://www.senat.fr/rap/r08-558/r08-5581.pdf>).

⁽¹⁶⁸⁾ Citovaná parlamentní zpráva, s. 62.

(166) V této souvislosti je taková překážka podle všeho rozhodující, protože ve Francii se nedávno rozproutila diskuse o vhodnosti reformy občanského zákoníku, která by rozšířila odpovědnost za počinání třetí osoby⁽¹⁶⁹⁾ (zejména v případech vztahů, v kterých se nacházejí dceřiné společnosti skupiny vůči své mateřské společnosti) na situace hospodářské závislosti. Zdá se, že některá sdružení spotřebitelů⁽¹⁷⁰⁾ zmíněná v uvedené parlamentní zprávě zejména litují toho, že technika „přidružení“ společností umožňuje určitým subjektům v pozdějším sporu namítat právní oddělení společností skupiny v případech zpochybnění odpovědnosti dceřiné společnosti, ačkoli obchodní nabídky byly založeny na obraze skupiny dokonale integrovaných společností nabízejících soubor služeb.

(167) V článku 1355 předběžného návrhu *Catala*⁽¹⁷¹⁾ bylo nedávno navrženo, aby byl stanoven nový právní základ odpovědnosti za počinání třetí osoby, který by přehodnotil zásadu právní nezávislosti dceřiných společností:

„Článek 1355

Plným právem odpovídáme za škody způsobené těmi, jejichž způsob života řídíme nebo jejichž činnost organizujeme, vedeme nebo kontrolujeme ve svém vlastním zájmu. [...]“

(168) Komentáře autorů tohoto předběžného návrhu objasňují inovace navržené v tomto dokumentu v oblasti mimosmluvní odpovědnosti za počinání třetí osoby. Jeho přijetím by se přidalo do možného základu „řízení a organizování činnosti jiného v osobním zájmu toho, kdo tuto kontrolu vykonává“⁽¹⁷²⁾, čímž by se výrazně změnila současná právní úprava v tom, že od daného okamžiku by tato odpovědnost byla přísná: „nevyžadoval by se důkaz o zavinění řídícím subjektem, nýbrž důkaz o jednání, které by mohlo založit vznik osobní odpovědnosti přímého původce, kdyby nejednal pod kontrolou jiného“⁽¹⁷³⁾.

⁽¹⁶⁹⁾ Podle prvního odstavce článku 1384 občanského zákoníku: „Odpovídáme nejen za škodu, kterou způsobíme svým jednáním, ale i za škodu způsobenou jednáním osob, za které jsme povinni nést odpovědnost, nebo za škodu způsobenou věcmi, které máme ve své úschově.“ Autoři uvedené parlamentní zprávy konstatují, že judikatura přistoupila k věci tvořivě, když stanovila systémy odpovědnosti, které žádný předpis nestanovil, ať už jde o odpovědnost za škodu způsobenou věcmi, odpovědnost za počinání třetí osoby nebo též odpovědnost za abnormální narušení sousedských vztahů. Judikatura však dosud nevymezila odpovědnost mateřské společnosti za jednání svých dceřiných společností.

⁽¹⁷⁰⁾ V daném případě Association Consommation, Logement et Cadre de Vie – CLCV (sdružení pro spotřebu, bydlení a životní rámec), jakož i sdružení UFC-Que choisir, viz uvedená parlamentní zpráva, s. 62 a s. 65.

⁽¹⁷¹⁾ Zpráva pro správce státní pečeti, ministru spravedlnosti, odevzdaná dne 22. září 2005: „Předběžný návrh reformy závazkového práva (články 1101 až 1386 občanského zákoníku) a práva promlčecího (články 2234 až 2281 občanského zákoníku).“

⁽¹⁷²⁾ Uvedený předběžný návrh *Catala*, s. 166.

⁽¹⁷³⁾ Uvedený předběžný návrh *Catala*, s. 177.

(169) V odstavci 2 článku 1360 předběžného návrhu se uvádí tato zásada v případech odpovědnosti mateřské společnosti skupiny společností ve vztahu k jejím dceřiným společnostem:

„Článek 1360

[...] Stejně je odpovědný ten, kdo kontroluje hospodářskou nebo majetkovou činnost profesionála, který je v závislém postavení, i když jedná za sebe samého, pokud poškozený prokáže, že poškozuující jednání souvisí s výkonem kontroly. Totéž platí zejména o mateřských společnostech odpovědných za škody způsobené jejich dceřinými společnostmi nebo o poskytovatelích koncesí v případech škod způsobených jejich koncesionáři.“ (Podtržení vloženo.)

(170) Z uvedeného naopak vyplývá, že za současného stavu francouzského práva uplatnění odpovědnosti mateřské společnosti za počinání její dceřiné společnosti skutečně předpokládá, jak už bylo vysvětleno, předložení důkazu o pochybení mateřské společnosti vůči společnosti dceřiné.

(171) Pokud jde o předvídatelný vývoj francouzského pozitivního práva, Komise bere na vědomí, že od reformy plánované v tomto směru bylo podle všeho upuštěno. V uvedené parlamentní zprávě se totiž pracovní skupina komise pro zákony vyslovila proti jakémukoli „potvrzení existence objektivní odpovědnosti z důvodu stavu hospodářské závislosti“ (doporučení č. 19). Zdá se však, že taková reforma už není na programu dne: především nefiguruje v návrhu zákona č. 657 o reformě občansko-právní odpovědnosti⁽¹⁷⁴⁾ předložené na řádném zasedání 2009–2010 (zaevidovaném předsednictvím senátu dne 9. července 2010).

(172) Následkem toho na rozdíl od odpovědnosti státu v případě neplnění závazků ze strany jeho veřejných institucí, která má vlastnosti záručního mechanismu (zejména) proto, neboť je automatická, za současného stavu francouzského práva neexistuje implicitní a automatické uplatnění odpovědnosti mateřských společností za jednání jejich dceřiných společností soukromého práva, které vstoupily do soudní likvidace.

⁽¹⁷⁴⁾ Dostupný na internetové stránce senátu: <http://www.senat.fr/leg/ppl09-657.pdf>

B. Věřitelé dceřiných společností veřejné instituce IFP nemají žádnou záruku, co se týče zachování jejich existence a/nebo jejich povinností.

- (173) Na základě uvedeného může Komise konstatovat, že pokud dceřiné společnosti veřejné instituce IFP coby akciové společnosti zaniknou po skončení řízení o likvidaci, jejich práva a povinnosti zaniknou spolu s nimi. Za podobných okolností by jejich akcionář, který je kontroluje – veřejná instituce IFP, jistě měl možnost předem vložit kapitál⁽¹⁷⁵⁾, aby zabránil jejich zániku a likvidaci. Takový kapitálový vklad by tak mohl zajistit zachování pohledávek, které mají třetí osoby za těmito dceřinými společnostmi.
- (174) Byla by to tedy strategická volba veřejné instituce a nikoli její automatická povinnost ze zákona. Kromě toho by taková volba byla přísně omezena právem v oblasti státní podpory: za předpokladu, že by takový kapitálový zásah nebyl odůvodněný chováním soukromého investora v tržním hospodářství, po oznámení francouzskými orgány by nadále podléhal předběžné kontrole (a předběžnému souhlasu) Evropské komise.
- (175) Komise může současně dospět k závěru, že v případě řízení o likvidaci věřitelé dceřiných společností veřejné instituce IFP nemají žádnou jistotu, že jejich pohledávky budou uhrazeny.

C. Závěr o neexistenci státní záruky pokrývající dceřiné společnosti soukromého práva veřejné instituce IFP

- (176) Na základě uvedeného Komise může dospět k závěru, že na rozdíl od věřitelů veřejné instituce IFP nemají věřitelé dceřiných společností soukromého práva skupiny IFP záruku ani toho, že jejich jednotlivé pohledávky budou uhrazeny, a ani toho, že bude zachována existence těchto akciových společností v případě likvidace. Z toho vyplývá, že se na tyto dceřiné společnosti soukromého práva nevztahuje neomezená státní záruka, na kterou má nárok veřejná instituce IFP z důvodu svého právního postavení. Komise opírá svou analýzu o skutečnost, že věřitelé dceřiných společností soukromého práva veřejné instituce IFP:

— nadále podléhají řízení obecného práva ve věcech vyrovnání a likvidace podniků,

⁽¹⁷⁵⁾ V této souvislosti Komise zdůrazňuje, že rekapitalizace dceřiné společnosti Prosernat, o níž se zmínily francouzské orgány ve svých připomínkách v bodě 46, proběhla v březnu 2006 (tj. před změnou právního postavení veřejné instituce IFP 7. července 2006), tedy v období, kdy se na tuto instituci nevztahovala neomezená státní záruka.

— za současného stavu francouzského práva nemohou automaticky uplatnit odpovědnost akcionáře kontrolujícího dceřiné společnosti – veřejné instituce IFP (a tedy francouzského státu), za jednání jejich dceřiných společností; jsou totiž povinny předložit předběžný důkaz o tom, že se veřejná instituce dopustila chyby, což vylučuje, aby takové uplatnění odpovědnosti bylo automatické, a aby teda mohlo být považováno za záruční mechanismus.

- (177) Komise zdůrazňuje, že podobné závěry už přijala v jiných případech, kdy usoudila, že na akciovou společnost v 100 % vlastnictví veřejné instituce nebo samotného státu, se nevztahuje neomezená státní záruka, jakou získal její akcionář. Pokud jde o akciové společnosti přímo ve vlastnictví státu, Komise se od roku 2003 domnívala ve věci EDF⁽¹⁷⁶⁾, že transformace podniku se statutem EPIC na akciovou společnost obecného práva, a tedy jeho podřízení obecnému konkursnímu právu, mělo za následek zrušení záruky, která se až do té doby na podnik vztahovala. Nedávno se to potvrdilo, když se sám podnik La Poste transformoval na akciovou společnost⁽¹⁷⁷⁾ v 100 % vlastnictví státu. Co se týče akciových společností ve vlastnictví veřejných institucí, Komise uznala v uvedeném rozhodnutí o zřízení La Banque Postale, že právní postavení takové dceřiné společnosti – akciové společnosti v úplném vlastnictví veřejné instituce (v tomto případě podniku La Poste, který měl svého času veřejnoprávní status EPIC) – samo o sobě umožňuje vyloučit existenci neomezené státní záruky v jejím případě⁽¹⁷⁸⁾.

7.1.2 HOSPODÁŘSKÁ POVAHA ČINNOSTÍ VEŘEJNÉ INSTITUCE IFP KRYTÝCH NEOMEZENOU ZÁRUKOU

- (178) Jak již Komise uvedla ve svých předchozích rozhodnutích týkajících se veřejné instituce IFP⁽¹⁷⁹⁾, veřejná instituce IFP plní podle svých stanov tyto tři úkoly:

— výzkum a vývoj v oblasti vyhledávání ložisek ropy a plynu a v oblasti technologií rafinace a petrochemie,

⁽¹⁷⁶⁾ Rozhodnutí Komise 2005/145/ES ze dne 16. prosince 2003 o státních podporách, které Francie poskytla EDF a odvětví elektřinářského a plynářského průmyslu, (Úř. věst. L 49, 22.2.2005 s. 9). Viz zejména 135. bod odůvodnění rozhodnutí „Komise předpokládá, že podřízení EDF konkursnímu právu bude mít za důsledek zrušení neomezené státní záruky, která mu byla poskytnuta.“ (Podtržení vloženo.)

⁽¹⁷⁷⁾ Viz článek 2 zmíněného rozhodnutí K 56/2007. „Skutečná transformace podniku La Poste na akciovou společnost bude mít za následek zánik neomezené státní záruky, která mu byla poskytnuta.“ (Podtržení vloženo.)

⁽¹⁷⁸⁾ Komise odkazuje na poznámku pod čarou č. 3 uvedeného rozhodnutí N 531/2005: „[Jako] akciová společnost obecného práva podléhá Banque Postale ustanovením obecného práva, zejména zákona č. 85-98 o vyrovnání a soudní likvidaci podniků. Z tohoto důvodu se jí neposkytne neomezená státní záruka.“ (Podtržení vloženo.)

⁽¹⁷⁹⁾ Viz bod odůvodnění 18 uvedeného rozhodnutí C 51/2005 a bod odůvodnění 6 rozhodnutí o zahájení řízení.

— vzdělávání inženýrů a techniků a

— poskytování informací a dokumentace souvisejících s těmito odvětvími.

(179) Jak je uvedeno v bodě odůvodnění 31, francouzské orgány se domnívají, že veřejná instituce IFP je výzkumná instituce, která plní tři úlohy obecného zájmu (výzkum, vzdělávání a dokumentace).

(180) Komise se rovněž domnívá, že z hlediska úkolů, jimiž byla veřejná instituce IFP pověřena, ji lze kvalifikovat jako „výzkumnou instituci“ ve smyslu bodu 2.2. písm. d) rámce Společenství pro státní podporu na výzkum, vývoj a inovace⁽¹⁸⁰⁾ (dále jen „rámec VaVal“): jejím prvořadým cílem je vykonávat činnosti základního výzkumu⁽¹⁸¹⁾, aplikovaného výzkumu⁽¹⁸²⁾ nebo experimentálního vývoje⁽¹⁸³⁾ a rozšiřovat jejich výsledky formou výuky, publikováním nebo převodem technologií.

(181) V souladu s judikaturou Soudního dvora⁽¹⁸⁴⁾, veřejné financování činností vykonávaných výzkumnou institucí (včetně jejich krytí neomezenou státní zárukou) může mít za následek⁽¹⁸⁵⁾ poskytnutí státní pomoci uvedené instituci, pokud vykonává hospodářskou činnost, to znamená činnost spočívající v poskytování zboží a služeb na daném trhu⁽¹⁸⁶⁾, a to nezávisle na jejím právním postavení a způsobu jejího financování.

(182) Co se konkrétně týče hospodářské (nebo nehospodářské) povahy činností vykonávaných výzkumnými institucemi, Komise zpřesnila v průběhu své rozhodovací praxe⁽¹⁸⁷⁾, co patří do jedné či druhé kategorie.

(183) Pokud jde o hlavní činnosti výzkumných institucí, Komise se domnívá, že v zásadě mají nehospodářskou povahu, konkrétně:

— vzdělávání s cílem zvýšit počty a zlepšit kvalifikaci lidských zdrojů,

— provádění nezávislého výzkumu i výzkumu prováděného ve spolupráci s jinými subjekty s cílem zvýšit objem znalostí a zlepšit chápání stávajícího know-how;

— šíření výsledků výzkumu.

(184) Komise má dále za to, že činnosti sloužící převodu technologií (poskytování licencí, tvorba vedlejších produktů nebo jiných forem řízení znalostí vytvořených výzkumnou institucí) mají nehospodářskou povahu, jestliže jsou „prováděny interně“⁽¹⁸⁸⁾ a veškeré příjmy z těchto činností jsou reinvestovány do hlavních činností daných výzkumných institucí.

(185) Komise se naopak domnívá, že výzkum prováděný na základě smluv s průmyslem, pronájem výzkumné infrastruktury nebo poradenská činnost⁽¹⁸⁹⁾ patří do kategorie hospodářských činností.

(186) V tomto případě neomezená státní záruka poskytnutá veřejné instituci IFP z důvodu jejího postavení EPIC pokrývá jednak její nehospodářské činnosti (což samo o sobě nevyvolává problém z hlediska práva v oblasti státní podpory), a jednak její hospodářské činnosti, které jsou dvojího druhu.

(187) Co se týče prvního druhu hospodářských činností, francouzské orgány navzdory své domněnce, jak se uvádí v bodě odůvodnění 31, že činnosti veřejné instituce IFP jsou většinou nehospodářské, ve svých dopisech z 13. ledna a 16. července 2010 přiznaly, že mimo výhradní oblasti činnosti svých dceřiných společností poskytovala veřejná instituce IFP služby spočívající především v pronájmu materiálu svým dceřiným společnostem a prostor, přidělování zaměstnanců a v poskytování právních služeb a služeb v oblasti smluvního výzkumu pro třetí osoby a pro své dceřiné společnosti. Jak je uvedeno v bodě odůvodnění 185, takové činnosti mají skutečně hospodářskou povahu v tom smyslu, v jakém ji obvykle chápe Komise.

(188) Pokud jde o druhý druh hospodářských činností – činnosti v oblasti převodu technologií, jako je poskytování licencí, tvorba vedlejších produktů nebo jiné formy řízení znalostí, které vytvořila výzkumná instituce –, jsou v podstatě, jak je uvedeno v bodě odůvodnění 184, nehospodářské povahy, jestliže se provádějí interně a jestliže jsou příjmy z nich v plném rozsahu reinvestovány do veřejného výzkumu. V tomto případě však, jak Komise usoudila v uvedeném rozhodnutí C 51/2005, velmi specifické vztahy mezi veřejnou institucí IFP a některými jejími dceřinými společnostmi soukromého práva způsobují, že „[...] některé činnosti veřejné instituce IFP přesahují rámec jejich nehospodářských činností, neboť umožňují jejich komerční využití ze strany jejich dceřiných společností“⁽¹⁹⁰⁾. Komise totiž dospěla k závěru, že

⁽¹⁸⁰⁾ Rámec Společenství pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací, Úř. věst. C 323, 30.12.2006, s. 1.

⁽¹⁸¹⁾ V smyslu bodu 2.2. písm. e) rámce VaVal.

⁽¹⁸²⁾ V smyslu bodu 2.2. písm. f) rámce VaVal.

⁽¹⁸³⁾ V smyslu bodu 2.2. písm. g) rámce VaVal.

⁽¹⁸⁴⁾ Rozsudek Soudu ve věci *Höfner a Elser*, Sb. 1991, I-1979, bod 21; C-309/99, Sb. 2002, I-157, body 46 a násl.

⁽¹⁸⁵⁾ Pokud jsou splněny také ostatní podmínky čl. 107 odst. 1 SFEU.

⁽¹⁸⁶⁾ Věc 118/85, *Komise v. Itálie* Sb. rozh. [1987] s. 2599, bod 7; věc C-35/96 *Komise v. Itálie* Sb. rozh. [1998] s. I-3851, bod 36; věc C-309/99, *Wouters* Sb. rozh. [2002] I-1577, bod 46.

⁽¹⁸⁷⁾ Tato praxe byla shrnuta zejména v bodě 3.1.1 rámce VaVal.

⁽¹⁸⁸⁾ Viz poznámka pod čarou č. 25 rámce VaVal: „Interně“ Komise rozumí situaci, kdy řízení poznatků výzkumné instituce/výzkumných institucí řídí buď útvar nebo pobočka výzkumné instituce nebo ho řídí společně s jinými výzkumnými institucemi.

⁽¹⁸⁹⁾ Viz poznámku pod čarou č. 24 rámce VaVal.

⁽¹⁹⁰⁾ Viz bod odůvodnění 151 uvedeného rozhodnutí C 51/2005.

dotyčné dceřiné společnosti nemohou být považovány za hospodářské subjekty nezávislé na mateřské společnosti, vzhledem k tomu, že jejich činnosti jsou začleněny do vývojové strategie veřejné instituce IFP, kde vykonává nejen kontrolu *de jure*, ale rovněž kontrolu *de facto*, kde výhradní dohody svědčí o velké hospodářské integraci a kde dotyčné dceřiné společnosti vytvářejí u hospodářských subjektů příslušných odvětví dojem společného subjektu. Převody technologií, zejména těch, které pocházejí z aplikovaného výzkumu⁽¹⁹¹⁾, mezi veřejnou institucí IFP a jejími dceřinými společnostmi Axens, Beicip-Franlab a Prosernat, je proto třeba považovat za hospodářské činnosti ve smyslu práva hospodářské soutěže.

7.1.3 PŮSOBNOST TOHOTO ROZHODNUTÍ

- (189) Z bodu 7.1.1 vyplývá, že činnosti vykonávané přímo veřejnou institucí IFP jsou kryty státní zárukou na rozdíl od činností vykonávaných jejími dceřinými společnostmi soukromého práva, na které se záruka nevztahuje.
- (190) Kromě toho v rámci činností, které vykonává přímo veřejná instituce IFP, případně zahrnuje státní podporu jen pokrytí státní zárukou těch činností, které mají hospodářskou povahu, pokud jsou splněny i ostatní podmínky stanovené v čl. 107 odst. 1 SFEU.
- (191) Z bodu 7.1.2 nakonec vyplývá, že tyto hospodářské činnosti se omezují jednak na činnosti smluvního výzkumu, které vykonává veřejná instituce IFP, a jednak na činnosti v oblasti převodu technologií ve výhradních oblastech činnosti dceřiných společností Axens, Prosernat a Beicip-Franlab, jakož i na pronájem infrastruktur, přidělování zaměstnanců a poskytování právních služeb.

7.1.4 EXISTENCE SELEKTIVNÍ VÝHODY PRO SKUPINU IFP

- (192) Pro účely analýzy případných výhod, které by skupina IFP mohla mít z neomezené státní záruky, která byla poskytnuta její mateřské společnosti – veřejné instituci IFP z důvodu jejího postavení EPIC, Komise bude postupovat dvoufázově: nejdříve prozkoumá případné výhody plynoucí mateřské společnosti (7.1.4.1) a poté prozkoumá výhody, které mohly být přeneseny na její dceřiné společnosti (7.1.4.2).

7.1.4.1 Výhody plynoucí veřejné instituci IFP

- (193) V uvedeném rozhodnutí o zahájení řízení – v souladu s bodem 2.1.3 uvedeného oznámení týkajícího se záruk

– Komise uvedla, že veřejná instituce IFP může mít výhodu ze svého postavení EPIC, a to zejména díky výhodnějším podmínkám financování⁽¹⁹²⁾ na kapitálových trzích, přičemž výhoda vyplývá z neuplatnitelnosti postupu obecného práva v oblasti vyrovnání a soudní likvidace na právnické osoby veřejného práva. Kromě toho, pokud jde o neplnění závazků ze strany veřejné instituce, Komise poznamenala, že státní záruka se vztahuje na všechny pohledávky veřejné instituce IFP, které, jak bylo upřesněno v bodě odůvodnění 71 rozhodnutí o zahájení řízení, „mohou být nejen finanční, ale i obchodní nebo ještě jiného druhu, zejména pohledávky dodavatelů (jejichž faktury nebyly proplaceny) nebo odběratelů (jimž nebyly poskytnuty služby)“.

- (194) Po skončení důkladného prozkoumání uvedeného opatření se Komise rovněž domnívá, že je třeba analyzovat případnou výhodu pro veřejnou instituci IFP v jejích vztazích s bankovními a finančními institucemi (A), dodavateli (B) a odběrateli (C).

A. Neexistence výhody ve vztazích s bankovními a finančními institucemi

- (195) Ačkoli Komise v uvedeném rozhodnutí o zahájení řízení přiznává, že veřejná instituce IFP není předmětem finančního ratingu ze strany externí ratingové agentury⁽¹⁹³⁾, současně zdůrazňuje, že finance, které byly poskytnuty veřejné instituci IFP, jsou nevyhnutelně předmětem hodnocení rizika neplnění závazků ze strany věřitelů⁽¹⁹⁴⁾. Jelikož veřejná instituce IFP „využívá úvěrový trh k financování svého dluhu“, Komise uvádí, že ve stadiu předběžného přezkumu nemůže vyloučit, že IFP může být poskytnuta hospodářská výhoda spočívající v tom, že finanční trhy zohledňují skutečnost, že stát plní úlohu konečného ručitele za dluhy veřejné instituce IFP.

- (196) Po skončení důkladného prozkoumání Komise vzala na vědomí informace od Francie uvedené v bodě odůvodnění 64, které jsou shrnuty do tabulky 1, která se nachází v tomto odůvodnění (a kde „tis. EUR“ znamená „tisíc eur“).

⁽¹⁹²⁾ Viz body odůvodnění 90 až 98 rozhodnutí o zahájení řízení.

⁽¹⁹³⁾ V případě podniků, které jsou předmětem finančního ratingu nezávislých agentur, jako je podnik La Poste, Komise prokázala v bodě 4.1.2 písm. a) rozhodnutí C 56/2007, že záruka poskytnutá na základě právního postavení veřejné instituce umožnila přijímajícímu podniku získat výhodnější úvěrové podmínky, než jsou ty, které by získal, kdyby byl hodnocen jen na základě svých kvalit.

⁽¹⁹⁴⁾ Viz bod odůvodnění 101 rozhodnutí o zahájení řízení a bod odůvodnění 102, v němž se Komise zmiňuje zejména o zpráve určené pro francouzský senát, v níž finanční komise v souvislosti s Réseau Ferré National (Státní železniční dráhy) prohlásila: „Tento mechanismus [financování] spolu s implicitní neomezenou a bezpodmínečnou státní zárukou může mít v případě společnosti Réseau Ferré, díky jejímu právnímu postavení EPIC, za následek vysokou úvěrovou kapacitu s úrokovými sazbami výrazně se blížícími úrokovým sazbám SNCF.“

⁽¹⁹¹⁾ Viz bod odůvodnění 181 uvedeného rozhodnutí C 51/23005. „[...] veřejné financování se vztahuje pouze na etapy aplikovaného výzkumu.“

Tabulka č. 1

Zadlužení veřejné instituce IFP v období 2005–2010

Subjekt:	IFP	2005	2006	2007	2008	2009	2010
		v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Půjčky a dluhy vůči úvěrovým ústavům (*)	Splatnost do 1 roku (1)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
	Splatnost nad 1 rok	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
(1) z toho běžná pomoc od banky a kreditní zůstatky v bankách		[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
Úroková sazba půjček a dluhů vůči úvěrovým ústavům:		2005	2006	2007	2008	2009	2010
		Úroková sazba - rozpětí	Úroková sazba - rozpětí	Úroková sazba - rozpětí	Úroková sazba - rozpětí	Úroková sazba - rozpětí	Úroková sazba - rozpětí
Střednědobé a dlouhodobé půjčky	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
Pomoc od bank a krátkodobé úvěrové linky	[Banka č. 1] (**)	EONIA + [...] (*)	EONIA + [...] (*)				
	[Banka č. 2] (**)			EONIA + [...] (*)	EONIA + [...] (*)		
	[Banka č. 3] (**)					EONIA + [...] (*)	
	[Banka č. 4] (**)						EONIA + [...] (*)

(*) bez konsolidačních úprav leasingových prvků

(**) údaje za rok 2010 nejsou známy, protože údaje se předkládají vždy k 31.12.;

(197) Z těchto údajů vyplývá, že pokud jde o dobu splatnosti půjček nad jeden rok, veřejná instituce IFP nepoužila půjčku od peněžního ústavu od změny svého právního postavení, tj. v období od roku 2006 do roku 2009, za které jsou k dispozici údaje. Ve stejném období po změně právního postavení veřejná instituce IFP použila půjčku se splatností do jednoho roku pouze jednou, v roce 2009, v zanedbatelné výši [...] (*) EUR. Je třeba však konstatovat, že sazba uplatňovaná [bankou č. 3] (**) (EONIA + [...] (*) %) byla o [...] (*) bazických bodů vyšší (jinak za stejných podmínek) než sazba sjednaná veřejnou institucí IFP v roce 2005 u [banky č. 1] (**) (EONIA + [...] (*) %), kdy byla ještě právníkou osobou soukromého práva, a tedy se na ni ještě nevztahovala státní záruka, která jí v současnosti plyne z jejího právního postavení veřejné instituce.

(198) Co se týče zvláště roku 2010, francouzské orgány se jasně vyjádřily, že veřejná instituce IFP přijala čtyři návrhy úvěrových linek ve výši [...] (*) EUR s roční sazbou v rozpětí EONIA + [...] (*) % u [banky č. 4] (**) (plus poplatek za poskytnutí úvěrové linky [...] (*) %, tj. [...] (*) EUR) nebo u [banky č. 5] (**) (plus poplatek za

úvěrovou linku [...] (*) %, tj. [...] (*) EUR) a EONIA + [...] (*) % u [banky č. 3] (**) (plus poplatek za úvěrovou linku [...] (*) %, tj. [...] (*) EUR) nebo u [banky č. 1] (**) (plus poplatek za úvěrovou linku [...] (*) %, tj. [...] (*) EUR). Veřejná instituce IFP zároveň přijala další nabídku „spotu“ od [banky č. 3] (**) (v závislosti na zvolené době čerpání) se sazbou rovnající se sazbě EURIBOR + [...] (*) %. Komise poznamenává, že tyto sazby jsou stejné jako sazby, které veřejná instituce IFP sjednávala před změnou svého právního postavení v roce 2006, kdy byla ještě právníkou osobou soukromého práva, na kterou se nevztahovala státní záruka.

(199) S ohledem na uvedené Komise uznává, že v době od změny jejího právního postavení do roku 2010 veřejná instituce IFP nezískala na základě svého postavení EPIC žádnou skutečnou hospodářskou výhodu ve svých vztazích s bankovními a finančními institucemi. Jinými slovy, možná výhoda, která podniku mohla plynout neomezené záruky v podobě úrokových sazeb půjček, výhodnějších než byly tržní sazby, se v posuzovaném období neuplatnila.

(200) Takový závěr se samozřejmě týká pouze minulosti, neboť Komise nemůže předvídat budoucí chování tržních subjektů, ani vývoj, pokud jde o jejich vnímání vlivu státní záruky za riziko neplacení závazků ze strany veřejné instituce IFP. Současně bude v rámci ročních zpráv, které musí zasílat Komisi, potřebné, aby francouzské orgány poskytly informace týkající se úrovně a podmínek zadlužení veřejné instituce IFP a předložily důkazy o tom, že jsou tyto půjčky v souladu s tržními podmínkami, a aby v odhadu maximální hodnoty vlivu záruky doplnily informace o hrubém ekvivalentu odpovídající podpory s pomocí podobné metodiky, jako je ta, která je popsána v tabulce č. 6 a v bodě odůvodnění 300.

(201) Komise nakonec bere na vědomí návrh francouzských orgánů, aby byla do smlouvy o financování u každé transakce (pro každý nástroj, na který se vztahuje smlouva) uvedena tato písemná zmínka:

„Emise/program/půjčka nejsou kryty žádnou přímou či nepřímou státní zárukou. V případě platební neschopnosti není stát povinen převzít finanční závazky IFP při placení pohledávek“.

(202) V této souvislosti tento závazek spolu se všemi povinnostmi Francie, a to i tehdy, když sám neumožní vyřešit otázku existence záruky, umožní v případě potřeby uplatnit výjimku přijatého rizika a značně omeztí případný negativní vliv záruky.

B. Výhoda ve vztazích s dodavateli

(203) Pokud jde o dodavatele, na rozdíl od toho, co uvádějí francouzské orgány (viz bod odůvodnění 65), nestačí na vyloučení jakékoli výhody z důvodu jejího postavení EPIC, aby veřejná instituce IFP podléhala povinnosti vyhlásit veřejnou soutěž podle práva Evropské unie nebo vnitrostátního práva: v rámci zorganizované veřejné zakázky každý zájemce – dodavatel může předem počítat s nemožností konkurzu veřejné instituce IFP, když odpovídá na výzvu k podání nabídek. V oblasti veřejných zakázek je třeba též rozlišovat mezi nižší cenou spojenou se zvýšením efektivnosti díky konkurenci zájemců ve veřejných soutěžích – která představuje, jak zdůraznila Komise ve zprávě zmíněné francouzskými orgány, skutečný „zisk společnosti“ – a nižší cenou, která vyplývá z příznivějšího posouzení smluvními partnery rizika neplnění závazků ze strany subjektu, o němž vědí, že je chráněn před rizikem soudní likvidace svým právním postavením veřejné instituce. I když oba tyto faktory směřují k zajištění nižších cen veřejných zakázek, vnitřně jsou velice rozdílné, takže Komise nemůže připisovat účinky jednoho faktoru druhému faktoru.

(204) Pro účely posouzení nižších cen následkem příznivějšího posouzení rizika neplnění závazků ze strany instituce s postavením EPIC jejími dodavateli, má Komise v úmyslu vycházet v úvahách z nákladů na krytí případného rizika. Při neexistenci státní záruky by totiž dodavatel veřejné instituce IFP, který by chtěl získat srovnatelnou záruku (neboli získat úplné krytí rizika neplnění závazků ze strany smluvního partnera), mohl využít služeb peněžního ústavu nebo specializované pojišťovny. Takové převzetí rizika neplnění závazků především běžně nabízejí společnosti, které se specializují na faktoring⁽¹⁹⁵⁾.

(205) Komise konstatuje, že poplatek za faktoringovou službu zahrnuje dvě složky:

a) provizi za financování (nebo úroky z půjček) vypočítanou *prorata temporis* za účelem krytí předběžného financování zálohy poskytnuté dodavateli, která se odvíjí především od úrokové sazby platné v době postoupení pohledávek;

b) vlastní provizi za faktoring⁽¹⁹⁶⁾, která se pohybuje v rozpětí od 0,7 % do 2,5 % svěřeného obrátu při průměrné sazbě 1,5 % a která je vypočtena z částky pohledávek převedených na platby za účetní služby, služby související s vymáháním pohledávek a se zárukou za řádné plnění smlouvy.

(206) Francouzské orgány ve svém dopise ze dne 26. listopadu 2010 uvedly, že podle jejich názoru se úvahy Komise o úloze faktoringu zakládají na nedokonalém posouzení důvodů, kvůli nimž nějaký podnik může zvolit tento typ služeb. Francouzské orgány samozřejmě uznávají, že faktoringové společnosti mohou zajistit tři služby, a to služby týkající se hotovostních záloh, vymáhání pohledávek a záruk za pohledávky, ale upřesňují, že tyto služby mohou být poskytnuty buď společně nebo jednotlivě. Na základě studie, kterou v roce 2009 provedla

⁽¹⁹⁵⁾ Nutno připomenout, že faktoring je smlouva, podle níž „faktor“ (tzn. specializovaná úvěrová instituce) za poplatek odkoupí pohledávky dodavatele za jeho odběratelem. Dodavateli je poskytnuta trojí služba: faktor mu poskytne hotovost, osvobodí ho od vymáhání pohledávek a zaručí jejich úhradu (při nesplacení, zejména v případě neplnění závazků ze strany odběratele, nese riziko faktor). Pokud jde o tento poslední bod, nutno zdůraznit, že se jedná o záruku řádného plnění smlouvy, neboť se faktor zaváže, že dodavateli proplatí faktury, které tento vystavil, tím mu poskytne záruku plnění. Riziko platební neschopnosti odběratele a riziko nezaplacení ve lhůtě splatnosti přebírá faktor.

⁽¹⁹⁶⁾ Komise ve své úvaze vychází z veřejně dostupných informací. Viz zejména internetové stránky, které obsahují finanční informace <http://www.netpme.fr>, <http://www.banque-info.com> a zvláště článek o faktoringu od Luca Bernet-Rollande, poradce a školitele v bankovních a finančních věcech na těchto internetových stránkách: <http://www.banque-info.com/fiches-pratiques-bancaires/l-affacturation> a <http://www.netpme.fr/banque-entreprise/2-affacturation.html> (jak se objevily 28. června 2011).

Banque de France⁽¹⁹⁷⁾, doplňují, že v nabídce faktorů u těchto služeb převažovalo delegované řízení (tedy finanční transakce bez vymáhání pohledávek), takže využívání faktoringu se pro dodavatele čím dál tím častěji omezovalo na pouhou hotovostní transakci. Komise bere tuto připomínku na vědomí.

- (207) Francouzské orgány mimo jiné sdělily výši plateb, které veřejná instituce IFP provedla faktorům⁽¹⁹⁸⁾ od roku 2004 (za účelem úhrady dodávek nezbytných pro oba typy – tedy hospodářské i nehopodářské činnosti):

Tabulka č. 2

Využití faktoringu dodavateli veřejné instituce IFP v období 2004–2010

Rok	Počet dotčených dodavatelů	Platby faktorům v EUR	Počet dotčených faktur
2004	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
2005	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
2006	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
2007	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
2008	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
2009	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
2010 ⁽¹⁹⁹⁾	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
Celkem (2004–2010)		[...] (*)	[...] (*)

(199) V průběhu prvních deseti měsíců v roce.

(197) Na základě informací od Banque de France francouzské orgány uvádějí, že podíl činností zahrnující celkovou nabídku všech výše uvedených služeb nadále klesá ze 45 % v roce 2008 na 35 % v roce 2009 v prospěch delegovaného řízení, které se zvýšilo z 35 % na 49 %. Podle téže studie vypadá rozdělení faktoringové činnosti v roce 2009 podle druhu transakcí takto: vymáhání, financování a záruka (bez delegovaného řízení): 35,5 %; vymáhání a financování (bez delegovaného řízení): 6,9 %; delegované řízení: 49,1 %; vymáhání a záruka: 0,3 %; inverzní faktoring: 3,8 % (způsob, který umožňuje dlužníkovi požádat faktora, aby za něj převzal finanční závazky vůči jeho hlavním dodavatelům. Pro dodavatele to znamená záruku úhrady v hotovosti a bez nutnosti podat žalobu. Kupující dodrží platební lhůty, zajistí si věrnost dodavatelů, podpoří jejich likviditu a získá slevu při platbě v hotovosti); sdružování půjček: 3,8 %; ostatní: 2,5 %.

(198) V této souvislosti francouzské orgány správně upozorňují, že není v případě přímé platby dodavatelům možné určit, zda uzavřeli faktoringovou smlouvu v rámci delegovaného řízení, či nikoli, a že není možné – pokud je příjemcem platby faktor namísto dodavatele – zjistit přesný rozsah služeb, které dodavatel poskytl formou subdodávek faktorovi. Zejména není možné zjistit, zda se v případě tohoto dodavatele na faktoringové služby vztahovala záruka či nikoli.

- (208) Francouzské orgány shledávají, že od změny postavení IFP v roce 2006 se její platby faktorům zvýšily. Vyvozují z toho, že tento vývoj zneplatňuje argumenty Komise ohledně vnímání rizika neplnění závazků ze strany institucí EPIC třetími osobami. Domnívají se, že pokud by veřejná instituce IFP byla od roku 2006 pojištěna státem proti riziku neplnění závazků, využívání služeb faktorů mělo být od tohoto data méně časté, nebo dokonce mělo zcela vymizet.

- (209) Vzhledem k tomu, jak francouzské orgány samy uvádějí v bodě odůvodnění 206, že využití faktoringu vyplývá čím dál tím častěji z potřeby hotovostní zálohy (nárůst služeb v rámci delegovaného řízení) a stále méně z převzetí rizika nezaplacení (pokles služeb týkajících se vymáhání, financování a záruky) a vzhledem k tomu, že v účetnictví IFP není možné rozlišit, který typ faktoringové služby její dodavatelé využili, Komise se naopak domnívá, že vývoj zjištěný veřejnou institucí IFP neumožňuje vyvrátit její názor, a tím méně prokázat, že dodavatelé veřejné instituce IFP usoudili, že se riziko neplnění závazků ze strany veřejné instituce IFP zvýšilo na základě změny jejího postavení.

- (210) Komise uznává, že není schopna dodat přesný odhad výše poplatku nutného pro krytí dodavatelů proti riziku neplnění závazků ze strany IFP, pokud jim již státní záruka nebyla poskytnuta. Komise však konstatuje, že pokud faktoringová provize uvedená v bodě odůvodnění 205.b ve skutečnosti kryje tři různé služby (vymáhání, financování a záruku proti riziku nezaplacení), představuje uvedená maximální výše 2,5 % zaručeného obrátu každopádně horní mez poplatku, který je nutný jen pro krytí rizika neplnění závazků.

- (211) V každém případě francouzské orgány mají i nadále možnost oznámit přesnější metodiku odhadu výhody, kterou záruka poskytuje veřejné instituci v jejích vztazích s dodavateli. Tato metodika založená na hospodářském odborném posudku, který byl kontradiktorně projednán v rámci vyšetřování, může být v budoucnosti předmětem kladného rozhodnutí Komise a Francie ji bude moci použít za účelem plnění povinností poskytovat informace, které jsou upřesněny ve výroku tohoto rozhodnutí.

- (212) Co se týče uvedených částek, francouzské orgány ve svém dopise ze dne 26. listopadu 2010 uvedly, že náklady na získání tohoto majetku a služeb jsou přímo zahrnuty do sazeb valorizace pracovníků pověřených činnostmi, jichž se týká získání tohoto majetku a služeb⁽²⁰⁰⁾. Mimo jiné s činnostmi souvisejícími s prefakturováním přiděleného personálu a prostor

(200) Jak je vysvětleno v uvedeném rozhodnutí C 51/2005, náklady související s různými nákupy a náklady na pracovníky jsou předmětem rozdělení účtů, takže oba typy činností (hospodářské i nehopodářské) veřejné instituce a související náklady a financování jsou v účetnictví veřejné instituce IFP jasně odděleny.

nejsou spojeny žádné výrazné zvláštní výdaje, jelikož všechny související náklady jsou již zahrnuty do strukturních nákladů instituce.

- (213) Co se týče majetku a služeb získaných konkrétně za účelem vykonávání hospodářských činností, průměrná roční částka těchto dodávek představuje podle francouzských orgánů pouze malý zlomek⁽²⁰¹⁾ průměrného ročního obrátu veřejné instituce IFP. Co se týče smluvního výzkumu na základě informací, které shromáždila veřejná instituce IFP prostřednictvím svého systému analytického účetnictví, průměrná roční částka těchto dodávek, které veřejná instituce IFP získala za účelem poskytování svých služeb od roku 2006 do roku 2009, dosahuje výše [...] (*) EUR ročně.
- (214) Komise se domnívá, že veřejná instituce IFP získala pro výkon svých hospodářských činností skutečnou hospodářskou výhodu, která spočívá v nižších cenách uplatňovaných jejími dodavateli a vyplývá z výhodnějšího hodnocení rizika neplnění závazků ze strany podniku, ke kterému tito dodavatelé dospěli. Přestože Komise není schopná přesně vyčíslit přesnou částku této výhody, domnívá se, že by v každém případě neměla překročit částku [...] (*) EUR ročně⁽²⁰²⁾ průměrně za dané období (2006–2009).
- (215) Komise nakonec poznamenává, že tato výhoda, kterou má veřejná instituce IFP ve vztazích se svými dodavateli je selektivní, protože konkurentům, kteří nadále podléhají řízením obecného práva o soudním vyrovnání a soudní likvidaci, nebyla poskytnuta obdobná státní záruka nerozlučně spojená s právním postavením veřejné instituce IFP.

C. Výhoda ve vztazích k zákazníkům

- (216) Co se týče služeb v oblasti smluvního výzkumu, které poskytuje veřejná instituce IFP, Komise bere na vědomí připomínky společnosti UOP Limited, která uvádí, že v oblasti převodu technologií, což je z principu riziková oblast, jsou nabyvatelé obzvláště citliví na záruky, které jsou jim jejich dodavatelé schopni poskytnout z hlediska krytí smluvní i mimosmluvní odpovědnosti.

⁽²⁰¹⁾ Tento malý podíl (přibližně [...] (*) %) se vysvětluje tím, že majetek a služby konkrétně určené na výkon hospodářských činností se týkají především odměn, subdodávek, služebních cest a nákupů spotřebního zboží přímo se vztahujících (a fakturovaných zákazníkovi) k poskytování služeb daného výzkumu.

⁽²⁰²⁾ Tato částka je násobkem dosaženého ročního obrátu ([...] (*) EUR) a maximální přijaté sazby na krytí rizika neplnění závazků ze strany veřejné instituce IFP (2,5 %). V ročním vyjádření při použití stejného způsobu výpočtu a s přihlédnutím ke kolísání obrátu se jedná o tyto částky: [...] (*) EUR v roce 2007, [...] (*) EUR v roce 2008, [...] (*) EUR v roce 2009. V případě roku 2006 je rovněž potřeba teoreticky uplatnit sazbu 48,5 % (= (365-188)/365), aby se zohlednila zásada *prorata temporis*, přičemž záruka začala platit až od 7. července 2006, tedy od 188. dne roku 2006, dne změny postavení veřejné instituce IFP, což představuje maximálně [...] (*) EUR.

- (217) Pokud se však jedná o mimosmluvní odpovědnost, francouzské orgány upřesnily ve svém dopise ze dne 13. ledna 2010, že soukromoprávní společnosti a veřejné instituce ve Francii podléhají bez rozdílu systému veřejného práva (článek 1382 Občanského zákoníku týkající se zejména systému trestní odpovědnosti⁽²⁰³⁾). Dále uvedly, že činnosti veřejné instituce IFP mají specifické vlastnosti, protože se při nich používají laboratorní nástroje a hořlavé, výbušné nebo toxické látky, které jsou možným zdrojem vysokého „průmyslového“ rizika⁽²⁰⁴⁾ ve smyslu termínu běžně používaného pojišťovateli. Veřejná instituce IFP od té doby uzavřela různé pojistné smlouvy, aby byla krytá nejen proti klasickým rizikům (odpovědnost za škodu), ale rovněž proti specifickým rizikům, jako jsou rizika spojená se zdroji ionizace nebo rizika související se škodami na strojním zařízení v okolí dolů. Pokud jde o pojištění občanskoprávní odpovědnosti, pojistná smlouva veřejné instituce IFP pokrývá čtyři rizika: odpovědnost za škodu způsobenou provozem, odpovědnost za škodu po usku-tečnění dodávky, odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu povolání a zodpovědnost za škodu na životním prostředí.

- (218) Z uvedeného vyplývá, že veřejná instituce IFP se vůbec nijak nezbavila své mimosmluvní odpovědnosti vůči státu tím, že na sebe vzala riziko spojené s uplatněním záruky, která pro ni vyplývá z postavení EPIC v případě vzniku škodné události, ale naopak to, že uzavřela na trhu pojistné smlouvy nutné ke krytí tohoto rizika.

- (219) Pokud jde o smluvní odpovědnost, z informací, které poskytly francouzské orgány v odpovědi na připomínky společnosti UOP Limited, zejména těch, které jsou uvedeny v 91. bodě odůvodnění, vyplývá, že v oblasti poskytování služeb je odpovědnost veřejné instituce IFP vůči jejím zákazníkům (bez ohledu na to, zda se jedná o její vlastní dceřiné společnosti nebo třetí osoby) „omezená na [...] (*) % skutečně vybrané odměny a její strop může případně v závislosti na jednotlivých případech dosáhnout až [...] (*) %“, takže pokud se zákazník domnívá, že práce, kterou vykonala veřejná instituce IFP je chybná, tato instituce nemůže být v žádném případě povinná neomezeně vykonávat opravy prací. Kromě toho Komise bere na vědomí poznámku francouzských orgánů, které konstatují, že z důvodu zásady nekumulování odpovědností se smluvní strana nemůže domáhat mimosmluvní odpovědnosti, aby dosáhla náhrady škod, které utrpěla ve smyslu smluvního vztahu⁽²⁰⁵⁾.

⁽²⁰³⁾ Podmínky uplatnění trestní odpovědnosti jsou mimo jiné jasné stanoveny: musí existovat (i) pochybení, (ii) škoda a (iii) a příčinná souvislost mezi pochybením a škodou.

⁽²⁰⁴⁾ Kvůli závažnosti tohoto rizika veřejná instituce IFP uzavřela smlouvu s vedoucí pojišťovací společností, přičemž si vzala spolu-pojistitele, aby se s ním dělila o zisk i rizika spojená se smlouvou.

⁽²⁰⁵⁾ Kasační soud, 9. června 1993: „Vzhledem k tomu, že tento text [článek 1382 občanského zákoníku] se nemůže uplatnit na náhradu škody, která souvisí s plněním smluvního závazku“.

- (220) Je však samozřejmé, že se zřetelem na záruku, kterou poskytl stát veřejné instituci IFP, mají její zákazníci jistotu, že se instituce nikdy nedostane do situace soudní likvidace, a bude tedy vždy schopna plnit své smluvní závazky, nebo, pokud tak neučiní, budou odškodněni za neplnění závazků z její strany.
- (221) Podobně jako při úvahách, které vysvětlila v 204. bodě odůvodnění a bodech následujících, se Komise domnívá, že pokud jde o vztahy s dodavateli, při neexistenci státní záruky je zákazník, který chce získat stejnou úroveň ochrany, nucený sjednat u finančního zprostředkovatele (bankovní instituce nebo pojišťovny) záruku za řádné provedení smlouvy (anglicky „performance bond“), aby získal jistotu o řádném plnění smlouvy, která ho váže s veřejnou institucí IFP. Cílem takové ochrany je zaručit tomuto zákazníkovi finanční náhradu v případě škody, která vznikla následkem (úplného nebo částečného) neplnění smlouvy.
- (222) V tomto směru bere Komise na vědomí, že Francie přiznává, nikterak bez jistých výhrad, a jak je uvedeno v 66. bodě odůvodnění, že „*jediný předpokládaný účinek pro veřejnou instituci IFP, který by mohl být zjištěn, spočívá ve snížení poplatků z důvodů nevystavení záruky za řádné provedení smlouvy*“. Francouzské orgány proto bez dalších upřesnění dochází k závěru, že vzhledem „*k částkám, které banky a pojišťovny obvykle vyžadují za takovou službu, se ukazuje, že výsledek takového snížení představuje zanedbatelnou částku*“.
- (223) Komise v první řadě zdůrazňuje, že při výpočtu nákladů na záruku za řádné plnění smlouvy se zohledňují mnohé faktory, zejména druh smlouvy a krytá částka, počet zaměstnanců, finanční situace, riziko neplnění závazků a míra výskytu škodných událostí v podniku, jehož služby jsou zárukou kryty, stejně jako další čistě finanční aspekty, jako jsou odměny a provize zprostředkovatelů. Na základě veřejně dostupných informací⁽²⁰⁶⁾ se Komise domnívá, že uplatňovaná sazba se obvykle pohybuje mezi 1 % a 5 % krytého obrátu.
- (224) Stanovení cen za krytí specializovanými zprostředkovateli je založeno na statistických technikách, které jsou případně upřesněny podle druhu rizika, takže pro záruku za řádné plnění smlouvy není možné a priori stanovit paušální sazbu. Konečná cena záruky nakonec závisí na odhadované částce případných ztrát a na míře pravděpodobnosti, že k nim dojde. V důsledku toho, zatímco v některých odvětvích (například v odvětvích stavebního inženýrství a veřejných prací nebo v mezinárodním obchodě) lze poskytnout záruku za „dokonalé plnění“, podle všeho nelze uvažovat o tom, aby se v oblasti služeb smluvního výzkumu jednalo o více než záruku za „vynaložení maximálního úsilí“, protože VaV je svým charakterem rizikovou oblastí, v níž ten, kdo si kupuje výzkumné práce, nemá jistotu, zda povedou nebo nepovedou k využitelným výsledkům. V této souvislosti Komise poznamenává, že částka, která je smluvně zaručena klientům veřejné instituce IFP včetně jejich dceřiných společností, se omezuje na cenu poskytnutých výzkumných prací.
- (225) Komise přiznává, že nedokáže poskytnout přesný odhad částky poplatku, která by byla potřebná k zajištění klientům (včetně dceřiných společností) „vynaložení maximálního úsilí“ ze strany veřejné instituce IFP při poskytování výzkumných služeb. Francouzské orgány, jímž byla položena otázka v tomto směru, uvedly ve svém dopise z 26. listopadu 2010, že také nemají informace o výši pojistného, které vyžaduje trh na krytí zvláštních rizik v oblasti výzkumu a vývoje. Komise se však domnívá, že pojistné, které požaduje trh na krytí takového rizika (omezeného na „vynaložení maximálního úsilí“ ve výzkumu, a tedy menšího než riziko související s „řádným plněním“ smlouvy), by celkem logicky mělo být nižší než maximální odhady uvedené v bodě odůvodnění 223. Komise se rovněž domnívá, že maximální sazba 5 % obrátu dosaženého v rámci služby kryté pojištěním v každém případě představuje horní mez pojistného, které by mělo být potřebné ke krytí takového rizika.
- (226) Pokud jde o hodnotu hospodářských činností, které mohou být kryté takovou zárukou, Komise uvádí, že tyto činnosti jsou dvojího druhu: na jedné straně činnosti jako je pronájem infrastruktur, přidělení výzkumného personálu a poskytování právních služeb, jakož i činnosti smluvního výzkumu prováděné veřejnou institucí IFP (pro třetí osoby a také pro její dceřiné společnosti) a na druhé straně činnosti, jako převod technologií veřejné instituce IFP na její dceřiné společnosti ve výhradních oblastech činnosti společností Axens a Prosernat. V případě činností prováděných veřejnou institucí IFP ve výhradní oblasti činnosti její dceřiné společnosti Beicip-Franlab⁽²⁰⁷⁾, Komise ve skutečnosti už konstatovala, že jsou v plném rozsahu financovány z příjmů získaných na trhu poradenství v oblasti těžby ropy a vývoje programového vybavení pro těžbu ropy. Komise prokázala v uvedeném rozhodnutí C 51/2005, že v rámci skupiny neexistují převody veřejného financování z veřejné instituce IFP na její dceřinou společnost Beicip-Franlab, přičemž obchodní vztahy mezi oběma subjekty se uskutečňují za obvyklých tržních podmínek. Jelikož odměny, které společnost Beicip-Franlab vyplátí veřejné instituci IFP, „dostatečně“⁽²⁰⁸⁾ pokryly náklady na práce, které IFP provedla ve výhradní oblasti činnosti své dceřiné společnosti, Komise může dospět k závěru, že ceny jsou stanoveny tak, že Beicip-Franlab v každém případě převezme náklady související s případným dodatečným vlivem státní záruky za náklady na výzkum, které nese veřejná instituce IFP. Za těchto podmínek pokrytí obchodních vztahů mezi dceřinou společností a její materskou společností státní zárukou nemá takovou povahu, aby poskytovalo konkurenční výhodu pro činnosti prováděné veřejnou institucí IFP ve výhradních

⁽²⁰⁶⁾ Podle internetové stránky, která se specializuje na záruky plnění <http://www.performancesuretybonds.com>, jak byla zveřejněna dne 28. června 2011.

⁽²⁰⁷⁾ Viz body odůvodnění 149 až 151 uvedeného rozhodnutí C 51/2005.

⁽²⁰⁸⁾ Viz bod odůvodnění 149 uvedeného rozhodnutí C 51/2005.

oblastech činnosti její dceřiné společnosti Beicip-Franlab. Jejich případné pokrytí státní zárukou proto nepředstavuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

(227) Pokud jde o činnosti prvního druhu, které provádí veřejná instituce IFP jak pro třetí osoby, tak pro své dceřiné společnosti, francouzské orgány oznámily ve svém dopisu z 26. listopadu 2010 hodnotu hospodářských činností provedených veřejnou institucí IFP v letech 2006 až 2009. Z těchto informací vyplývá, že průměrná roční suma vztahující se k výzkumným službám za toto období činí přibližně [...] (*) EUR, z toho [...] (*) EUR bylo pro třetí osoby a [...] (*) pro dceřiné společnosti.

(228) Francouzské orgány kromě toho poskytly údaje týkající se správních služeb, které veřejná instituce poskytla svým dceřiným společnostem během stejného období. Z těchto informací vyplývá, že od roku 2006 činí průměrná roční částka, kterou veřejná instituce IFP naučovala svým dceřiným společnostem, přibližně [...] (*) EUR za přidělený personál a [...] (*) EUR za náklady na domiciliazi⁽²⁰⁹⁾.

(229) Pokud jde o činnosti druhého druhu, tj. činnosti v oblasti převodu technologií veřejné instituce IFP na její dceřiné společnosti ve výhradních oblastech činnosti společností Axens a Prosernat, je třeba nejdříve zdůraznit, že rozhodnutí C 51/2005 už zohlednilo sumy týkající se činností za rok 2006:

a) ve výhradní oblasti činnosti společnosti Axens uskutečnila veřejná instituce IFP studie technické proveditelnosti, které předcházely aplikovanému výzkumu, za [...] (*) EUR a práce průmyslového výzkumu za [...] (*) EUR, čili celkem hospodářskou činnost za [...] (*) EUR;

b) ve výhradní oblasti činnosti společnosti Prosernat uskutečnila veřejná instituce IFP studie technické proveditelnosti za [...] (*) EUR a práce průmyslového výzkumu za [...] (*) EUR, čili celkem hospodářskou činnost za [...] (*) EUR;

c) celkem tedy veřejná instituce IFP poskytla výzkumné služby ve výhradních oblastech činnosti svých dceřiných společností za 56,4 milionu EUR (z toho studie technické proveditelnosti za 7,4 milionu EUR a práce průmyslového výzkumu za 49,0 milionu EUR), přičemž z jejích vlastních zdrojů pocházelo jen [...] (*) EUR, takže Komise usoudila, že tyto výzkumné činnosti byly podpořeny ze státních prostředků ve výši 11,3 milionu EUR (což představuje 20 % intenzitu podpory⁽²¹⁰⁾).

⁽²⁰⁹⁾ Náklady na domiciliazi jsou náklady na finanční toky vznikající z pronájmu materiálu a prostor (laboratoří) a souvisejících služeb (právní servis).

⁽²¹⁰⁾ Intenzita podpory je poměr použitých státních prostředků a celkových nákladů na výzkumný projekt, tedy v tomto případě $11,3/56,4 = 20\%$.

(230) Pokud jde o následující roky, v souladu s článkem 5 odst. 1 uvedeného rozhodnutí C 51/2005 až do uplynutí data výlučných dohod bude Francie povinna „odevzdávat Komisi podrobné roční zprávy o projektech, které uskutečnila veřejná instituce IFP ve výhradních oblastech činnosti společností Axens a Prosernat.“. Informace obsažené v těchto ročních zprávách umožní přesně vypočítat roční sumu za výzkumné služby, které veřejná instituce IFP vykonala pro své dceřiné společnosti ve výhradní oblasti jejich činnosti.

(231) Dosud Francie zaslala Komisi roční zprávy za léta 2007, 2008 a 2009. S ohledem na lhůty potřebné ke zpracování účetních údajů se zpráva za rok 2010 odevzdá v průběhu roku 2011.

(232) Ve výhradních oblastech činnosti společnosti Axens jsou tyto hospodářské činnosti shrnuté za roky 2007 až 2009 v tabulce 3, která se nachází v tomto bodě odůvodnění (v tisících eur).

Tabulka 3

Činnosti veřejné instituce IFP ve výhradních oblastech činnosti společnosti od roku 2007 do roku 2009

(v tis. EUR)

Celkem	Celkové náklady	Celkové vlastní zdroje	Veřejné zdroje (+) nebo zisk (-)
2007	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
2008	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
2009	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)

(233) Výzkum, který veřejná instituce IFP provádí ve výhradní oblasti činnosti společnosti d'Axens, tedy umožnil hospodářskou činnost ve výši [...] (*) EUR v roce 2007, [...] (*) v roce 2008 a [...] (*) v roce 2009, jež je srovnatelná s činností, kterou Komise uvedla v rozhodnutí C 51/2005 pro rok 2006 ([...] (*) EUR).

(234) Ve výhradních oblastech činnosti společnosti Prosernat jsou tyto hospodářské činnosti shrnuté za roky 2007 až 2009 v tabulce 4, která se nachází v tomto bodě odůvodnění (v tis. eur).

Tabulka 4

Činnosti veřejné instituce IFP ve výhradních oblastech společnosti Prosernat v letech 2007 až 2009

(v tis. EUR)

Celkem	Celkové náklady	Celkové vlastní zdroje	Veřejné zdroje (+) nebo zisk (-)
2007	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
2008	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
2009	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)

- (235) Výzkum, který veřejná instituce IFP provádí ve výhradní oblasti činnosti společnosti Prosernat, tedy umožnil hospodářskou činnost ve výši [...] (*) EUR v roce 2007, [...] (*) v roce 2008 a [...] (*) v roce 2009, jež je srovnatelná s činností, kterou Komise uvedla v rozhodnutí C 51/2005 pro rok 2006 ([...] (*) EUR).
- (236) Komise se proto domnívá, že veřejná instituce IFP požívala při výkonu svých hospodářských činností skutečné hospodářské výhody, která spočívala v tom, že neplatila

prémii odpovídající záruce za řádné provedení smlouvy nebo přinejmenším záruce za vynaložení maximálního úsilí, a mohla tuto výhodu nabídnout v oblasti výzkumu svým zákazníkům, mezi něž patřily i její dceřiné společnosti Axens a Prosernat v jejich výhradních oblastech činnosti. Aniž by Komise byla schopna tuto výhodu kvůli specifičnosti krytého rizika přesně vyčíslit, domnívá se, že tato výhoda v každém případě, službu po službě, rok po roce, nebude vyšší než částky uvedené v tabulce 5 v tomto bodu odůvodnění (značka „EUR“ v něm znamená EUR a značka „MEUR“ miliony EUR):

Tabulka 5

Horní meze hospodářské výhody, které veřejná instituce IFP požívala díky neomezené záruce ve vztahu se svými klienty v letech 2006 až 2009

	2006		2007		2008		2009	
Výzkumná činnost (mimo výhradní oblasti činnosti dceřiných společností)	Obrat MEUR	Horní mez ⁽¹⁾ (pojistná prémie)	Obrat MEUR	Horní mez (pojistná prémie)	Obrat MEUR	Horní mez (pojistná prémie)	Obrat MEUR	Horní mez (pojistná prémie)
Pro dceřiné společnosti	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR
Pro třetí strany	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR
Poskytování administrativních služeb								
Fakturování přidělených pracovníků	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR
Fakturování nákladů na domiliaci	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR
Služby ve výhradní oblasti činnosti společnosti Axens	[...] (*)	[...] (*)M EUR	[...] (*)	[...] (*)M EUR	[...] (*)	[...] (*)M EUR	[...] (*)	[...] (*)M EUR
Služby ve výhradní oblasti činnosti společnosti Prosernat	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR
Celkem pro dceřiné společnosti	[...] (*)	[...] (*)M EUR	[...] (*)	[...] (*)M EUR	[...] (*)	[...] (*)M EUR	[...] (*)	[...] (*)M EUR
Celkem pro třetí strany	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR	[...] (*)	[...] (*) EUR

⁽¹⁾ Tato čísla jsou výsledkem vynásobení ročního obrátu (který je pro každý rok uveden v kolonce obrat) maximální sazbou na krytí záruky za řádné provedení smlouvy (5 %). V případě roku 2006 je třeba na tento produkt teoreticky uplatnit sazbu 48,5 % (= (365-188)/365), aby se zohlednil princip prorata temporis, přičemž záruka začala platit až od 7. července 2006, tedy od 188. dne roku 2006, dne změny postavení veřejné instituce IFP.

- (237) V každém případě mají francouzské orgány i nadále možnost oznámit přesnější metodiku odhadu výhody, kterou záruka poskytuje veřejné instituci v jejích vztazích se zákazníky. Tato metodika založená na hospodářském odborném posudku, který byl kontradiktorně projednán v rámci vyšetřování, může být v budoucnosti předmětem kladného rozhodnutí Komise a Francie ji bude moci použít za účelem plnění povinností poskytovat informace, které jsou upřesněny ve výroku tohoto rozhodnutí.

je selektivní, protože konkurentům, kteří nadále podléhají řízením soudního vyrovnání a soudní likvidace podle obecného práva, nebyla poskytnuta obdobná státní záruka nerozlučně spojená s právním postavením veřejné instituce IFP.

7.1.4.2 Výhody převedené na soukromoprávní dceřiné společnosti skupiny IFP

- (238) Komise nakonec poznamenává, že tato výhoda, kterou má veřejná instituce IFP ve vztazích se svými zákazníky,

- (239) Ve vztahu k dceřiným společnostem veřejné instituce IFP Komise v rozhodnutí o zahájení řízení uvedla, že ve fázi

předběžného šetření nemůže vyloučit, že „veškeré výhody, které by vyplývaly z toho, že veřejná instituce IFP má postavení EPIC, například výhodnější úvěrové podmínky, by mohly být přeneseny rovněž na všechny tři dceřiné společnosti“ (211).

(240) Z podrobného šetření, na základě důvodů uvedených v části 7.1.1.2, s ohledem na skutečnost, že ve francouzském právu neexistuje obecná odpovědnost akcionáře za dceřiné společnosti ve skupinách společností, nelze mít za to, že veřejná instituce IFP, a tedy francouzský stát, mohou nést odpovědnost za úhradu pohledávek, které mají třetí strany v důsledku hospodářských činností společností Axens a Prosernat, zejména v případě, že by tyto společnosti byly ve stavu soudní likvidace.

(241) Je však třeba poznamenat, že i když se v rozhodnutí N 531/2005 mělo za to, že La Banque Postale, jak je uvedeno ve 177. bodě odůvodnění, podléhala jakožto akciová společnost z hlediska soudního vyrovnání a likvidace obecnému právu, a proto neměla prospěch z žádné neomezené státní záruky, Komise přesto posuzovala otázku případného převodu účinků státní záruky, které požíval její jediný akcionář, na dceřinou společnost (212).

(242) Komise konkrétně usoudila (213), že struktura fungování skupiny umožňovala průniky mezi akcionářem (La Poste) a dceřinou společností (La Banque Postale), protože i) dceřiná společnost využívala personální a materiální zdroje mateřské společnosti a ii) platila za využívání těchto zdrojů na základě nákladů mateřské společnosti, takže v případě existence hospodářské výhody, která by snížila náklady společnosti La Poste, by byly poměrně sníženy poplatky, které společnost La Banque Postale odváděla své mateřské společnosti, čímž by došlo k (alespoň částečnému) přenosu této hospodářské výhody na dceřinou společnost.

(243) Komise v rozhodnutí C 51/2005 obdobně konstatovala, že existuje možnost průniků, zejména pokud jde o rozhodování o tarifech, které veřejná instituce IFP účtuje za služby, které poskytuje společností Axens a Prosernat v jejich výhradních oblastech činnosti, takže obchodní vztahy uvnitř skupiny neodpovídají tržní logice, ale nabízejí naopak možnost křížového dotování hospodářských činností dceřiných společností z veřejných prostředků, jimiž disponuje mateřská společnost. Jak bylo uvedeno ve 226. bodě odůvodnění,

Komise mimo jiné dospěla k názoru, že vztahy mezi veřejnou institucí IFP a její dceřinou společností Beicip-Prosernat (***) probíhaly za běžných tržních podmínek.

(244) Ve věci, která se týkala společnosti La Banque Postal, dospěla Komise k názoru, že je nutné, aby se francouzské orgány zavázaly k zavedení mechanismu, který by na úrovni dceřiných společností neutralizoval eventuální výhody, kterých požívala mateřská společnost. V případě podmínek financování tato povinnost spočívala v tom, že „při každé transakci se uvede ve smlouvě o financování (pro všechny nástroje, na které se smlouva vztahuje), že v souladu s francouzským právem (zejména s nutností výslovného povolení každé záruky zákonem) tato transakce nebude kryta žádnou přímou či nepřímou státní zárukou. Toto smluvní ustanovení bude zveřejněno v emisním prospektu každé transakce“ (214).

(245) V tomto konkrétním případě se francouzské orgány ve věci úvěrových podmínek dceřiných společností veřejné instituce IFP (Axens, Beicip-Franlab, Prosernat) zavázaly, že v každé smlouvě o financování (pro všechny nástroje, na které se smlouva vztahuje) při každé transakci písemně uvedou, že „v souladu s francouzským právem (zejména s nutností výslovného povolení každé záruky zákonem) tato transakce nebude kryta žádnou přímou či nepřímou státní zárukou.“

(246) Pokud jde o skutečnost, že dceřiné společnosti využívají personální a materiální zdroje, které jim poskytuje mateřská společnost, jak Komise uvedla v rozhodnutí C 51/2005, „pokud existuje dotace hospodářských činností, vyplývá z úrovně odměn vyplacených dotyčnými dceřinými společnostmi mateřské společnosti a odráží se v účtech IFP“ (215). Ovšem při posuzování účtů veřejné instituce IFP byly jedinými nákladovými položkami, které Komise zatím nezohlednila, jak pro rok 2006 v rozhodnutí C 51/2005, tak pro další roky ve výročních zprávách předaných francouzskými orgány, položky, které se týkaly pokrytí služeb poskytovaných veřejnou institucí IFP jejím dceřiným společností v souvislosti s neomezenou zárukou. Vzhledem k tomu, že se státu neplatila premie odpovídající záruce za řádné provedení smlouvy nebo alespoň záruce za vynaložení maximálního úsilí, nemohla být započtena do sazeb za služby poskytované dceřiným společností.

(247) Proto je třeba mít za to, že hospodářská výhoda spočívající ve statutární záruce, které veřejná instituce požívala z důvodu svého postavení, byla tímto způsobem převedena na soukromoprávní dceřiné společnosti Axens a Prosernat.

(211) Viz 104. bod odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení.

(212) Viz 8. bod odůvodnění rozhodnutí N 531/2005. „Neomezená státní záruka za společnost La Poste bude posouzena ve zvláštním řízení. Důsledky této záruky pro společnost La Banque Postale však budou posouzeny v tomto rozhodnutí.“ (podtrženo přidáno).

(213) Viz 88. až 91. bod odůvodnění rozhodnutí N 531/2005.

(***) Překlep, místo „Beicip-Franlab“ čtěte „Beicip-Prosernat“.

(214) Viz 96. bod odůvodnění rozhodnutí N 531/2005.

(215) Viz 132. bod odůvodnění rozhodnutí.

(248) Pokud jde o smlouvy, které veřejná instituce IFP a její dceřiné společnosti Axens, Prosernat a Beicip-Franlab společně podepsaly se svými společnými dodavateli a o nichž se Komise zmínila v rozhodnutí o zahájení řízení a společnost UOP Limited ve svých komentářích, viz 73. bod odůvodnění, francouzské orgány sice potvrdily, že tyto smlouvy existují, ale upřesnily, že se týkají v podstatě pouze oblasti (letecké a železniční) přepravy zaměstnanců jednotlivých subjektů. Komise se domnívá, že pokud dceřiné společnosti mohly využít výhodnějších nákupních podmínek poskytnutých skupině IFP, což v případě těchto dodávek není prokázáno, bylo to spíše z důvodu množstevních slev, které dodavatelé případně poskytly při seskupení zakázek, než z důvodu případného dopadu záruky. V každém případě, i kdyby se mělo za to, že analýza uvedená v části 7.1.4.1 B pro veřejnou instituci může v případě dodávek, které dceřiné společnosti získaly spolu s veřejnou institucí, platit i pro tyto společnosti, a že by tyto společnosti proto levnějším nákupem dodávek využívaly výhodu, které veřejná instituce IFP požívá v důsledku záruky, byly by částky, o které se jedná, v tomto případě tak zanedbatelné, že Komise pochybuje, že by mohly představovat skutečnou hospodářskou výhodu.

(249) V souladu se závěry výše uvedeného rozhodnutí C 51/2005 proto platí, že jediné činnosti, na které by se mohla vztahovat výhoda vyplývající z krytí výzkumných činností ve výhradních oblastech činnosti dceřiných společností prostřednictvím státní záruky, jež byla udělena mateřské společnosti, se omezují na „příspěvek [veřejné instituce IFP] na činnosti v oblastech činností společností Axens a Prosernat“⁽²¹⁶⁾. Pokud se konkrétně jedná o výhody převedené na společnosti Axens a Prosernat, Komise se s ohledem na specifičnost krytého rizika domnívá – aniž by byla schopna vyčíslit přesnou výši této výhody –, že by v žádném případě neměla přesáhnout u jednotlivých služeb a v jednotlivých letech položky uvedené v tabulce 5, bodě odůvodnění 236.

(250) Komise se domnívá, že taková hospodářská výhoda převedená veřejnou institucí IFP na její soukromoprávní dceřiné společnosti Axens a Prosernat je selektivní, neboť konkurenti těchto společností nemají přístup k technologiím a personálním a materiálním zdrojům veřejné instituce IFP za stejně příznivých podmínek.

7.1.5 NARUŠENÍ HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE A NEPŘÍZNIVÉ OVLIVNĚNÍ OBCHODU

(251) Zkoumané opatření může vést ke snížení provozních nákladů veřejné instituce IFP na služby poskytované třetím stranám (smluvní výzkum) a ke snížení provozních nákladů společností Axens a Prosernat na služby, jež jim poskytuje jejich mateřská společnost (výzkum ve

výhradní oblasti jejich činnosti, smluvní výzkum, přidělování personálu a poskytování materiálu a správních služeb), což má za následek zvýhodnění skupiny IFP, a tudíž narušení hospodářské soutěže ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

(252) Vzhledem k tomu, že jsou trhy, na nichž působí skupina IFP, zejména trh v oblasti smluvního výzkumu, pokud jde konkrétně o veřejnou instituci IFP, trhy s katalyzátory a technologiemi určenými pro odvětví rafinace a petrochemický průmysl v případě dceřiné společnosti Axens, studie, služby a vybavení v oblasti zpracování plynu a rekuperace síry v případě dceřiné společnosti Prosernat, široce otevřené obchodu v rámci EU, mohlo by mít takové opatření nepříznivý dopad na konkurenční podniky, jež vykonávají nebo hodlají vykonávat obdobné hospodářské činnosti na dotyčných trzích.

(253) Za těchto podmínek může existence neomezené státní záruky ve prospěch veřejné instituce IFP narušit hospodářskou soutěž a nepříznivě ovlivnit obchod ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

7.1.6 ZÁVĚR O POVAZE OPATŘENÍ PODPORY

(254) Státní statutární záruka ve prospěch veřejné instituce IFP má tedy za následek převod státních zdrojů přičitatelný státu a vede k narušení nebo hrozbě narušení hospodářské soutěže a obchodu mezi členskými státy, přičemž zvýhodňuje skupinu IFP.

(255) Komise dochází k závěru, že tato záruka představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.

7.2 PROTIPRÁVNOST OPATŘENÍ PODPORY

(256) Před změnou svého postavení byla IFP právníkou osobou soukromého práva vytvořenou jako profesní instituce ve smyslu zákona č. 43-612 ze dne 17. listopadu 1943 o správě odborných zájmů. IFP tak podléhala řízením obecného práva v oblasti soudního vyrovnání a soudní likvidace a nevyužívala státní záruky poskytnuté na základě postavení veřejné průmyslové a obchodní instituce (EPIC).

(257) Vyhláškou ze dne 6. července 2006, vydanou podle zákona č. 2005-781 ze dne 13. července 2005, se IFP dne 7. července 2006 stala veřejnou průmyslovou a obchodní institucí (EPIC). Na základě této změny postavení byla veřejné instituci IFP poskytnuta neomezená státní záruka. Dotčené opatření musí být tudíž kvalifikováno jako nová podpora ve smyslu čl. 1 písm. c) procesního nařízení.

⁽²¹⁶⁾ Viz bod odůvodnění 154 výše uvedeného rozhodnutí C 51/2005.

(258) V souladu s čl. 2 odst. 1 procesního nařízení musí členské státy s dostatečným časovým předstihem oznámit „všechny plány na poskytnutí nové podpory“. Vzhledem k tomu, že změna postavení veřejné instituce IFP nebyla Francií formálně oznámena, ale pouze incidenčně sdělena v rámci jiného řízení, a že účinné provedení opatření nebylo podmíněno předběžným schválením ze strany Komise, francouzská vláda poskytnutím uvedené státní podpory porušila čl. 108 odst. 3 SFEU.

(259) Komise se tudíž domnívá, že toto opatření představuje protiprávní podporu ve smyslu čl. 1 písm. f) procesního nařízení.

7.3 SLUČITELNOST OPATŘENÍ PODPORY

7.3.1 PODPORA V OBLASTI SMLUVNÍHO VÝZKUMU A POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB VEŘEJNOU INSTITUCÍ IFP

(260) Poskytování služeb spočívá v pronájmu výzkumných infrastruktur, přidělování personálu či v poskytování právních služeb (dceřiným společnostem).

(261) Služby související se smluvním výzkumem pro veřejnou instituci IFP obvykle znamenají poskytnutí pomoci zákazníkovi (třetí straně či dceřiné společnosti⁽²¹⁷⁾), který hodlá vést výzkumné činnosti umožňující lepší pochopení nebo zvládnutí vědeckého nebo technického jevu⁽²¹⁸⁾. Žádost může být více méně konkrétní a veřejné instituci IFP může ponechat menší či větší prostor pro vlastní uvážení, od pouhého dodržení technických specifikací přesně stanovených zákazníkem až do poskytnutí kompletní výzkumné služby zahrnující doporučení. [...] (*). Na základě každé žádosti předloží veřejná instituce IFP technicko-obchodní návrh společně se smluvními podmínkami realizace, jenž je předmětem jednání se zákazníkem. Francouzské orgány popsaly služby v oblasti smluvního výzkumu a služby, jež poskytuje veřejná instituce IFP v třech oblastech působnosti (CREP, CRRP, CRME).

(262) Na úrovni CREP jsou služby zaměřené zejména na validaci a/nebo zdokonalení metodik, technologií a programů vyvinutých výzkumným střediskem. Pro účely realizace některých z těchto služeb poskytuje CREP svým průmyslovým partnerům vybavení a algoritmy výpočtů, které jsou specifické pro veřejnou

instituci IFP, nebo cenné odborné posudky, jež nejsou k dispozici v rámci obchodní služby poskytované soukromým subjektem. Tyto služby mohou být tříděny podle následujících kategorií:

a) služby spojené s konkrétním vybavením, jež nemá ve světě obdoby nebo se vyskytuje jen výjimečně⁽²¹⁹⁾;

b) výklad daného případu při použití programů vyvinutých veřejnou institucí IFP, které ještě nebyly uvedeny na trh, nebo jejichž používání v tomto konkrétním kontextu vyžaduje specifické odborné posudky s využitím know-how veřejné instituce IFP⁽²²⁰⁾;

c) využití zvláštních odborných posudků veřejné instituce IFP⁽²²¹⁾;

d) využití odborných posudků v průběhu vývoje pro účely validace know-how, technologií a vyvinutých metodik⁽²²²⁾.

(263) Na úrovni CRRP spočívaly služby v oblasti smluvního výzkumu například v podpoře při zavádění činností – prostřednictvím zahraniční univerzity⁽²²³⁾ – spadajících do specifické kompetence IFP v oblasti katalyzátorů, v práci týkající se „[...]“ (*)⁽²²⁴⁾“ pro účely pochopení jevu jako [...] (*), či ve studii⁽²²⁵⁾ o [...] (*).

⁽²¹⁹⁾ Francouzské orgány uvedly zejména tyto příklady využití:

- vybavení určené pro výzkum [...] (*), hodnocení [...] (*) či testování [...] (*),
- vybavení určené pro výzkum [...] (*), provedení zkušebního programu v oblasti [...] (*) či testování [...] (*),
- [...] (*), který veřejná instituce IFP specificky upravila pro účely výzkumné práce v [...] (*) a [...] (*) pro účely [...] (*),
- metodika týkající se [...] (*) vyvinutá veřejnou institucí IFP pro účely vypracování studie [...] (*),
- testovací jednotky upravené pro účely [...] (*) nebo [...] (*).

⁽²²⁰⁾ Francouzské orgány uvedly zejména příklad využití [...] (*) pro účely [...] (*).

⁽²²¹⁾ Francouzské orgány uvedly zejména tyto příklady využití:

- znalecký posudek [...] (*);
- studie proveditelnosti [...] (*).

⁽²²²⁾ Francouzské orgány uvedly zejména tyto příklady využití:

- studie proveditelnosti [...] (*), studie proveditelnosti [...] (*), znalecký posudek [...] (*) vyvinutý ve spolupráci s [...] (*),
- studie [...] (*) na místě [...] (*), projekt [...] (*): znalecký posudek v oblasti [...] (*) – validace a zdokonalení [...] (*),
- [...] (*) v rámci projektu [...] (*) (validace návrhu [...] (*)) pro [...] (*).

⁽²²³⁾ Jednalo se o [...] (*), nedávno zřízenou univerzitu [...] (*), u níž byly služby související se smluvním výzkumem fakturovány v rámci výzkumného konsorcia zahrnujícího veřejnou instituci IFP [...] (*) jednající jménem [...] (*).

⁽²²⁴⁾ Výzkumné práce byly prováděny pro [...] (*). [...] (*) umožňují zejména [...] (*) na základě [...] (*).

⁽²²⁵⁾ Studie byla vypracována pro [...] (*); veřejná instituce IFP zejména ověřila [...] (*) a vypracovala doporučení k [...] (*) pro účely [...] (*).

⁽²¹⁷⁾ Je třeba připomenout, že pokud se smluvní výzkum provádí pro dceřiné společnosti, zaměřuje se na problematiku, jež nespadá do výhradních oblastí činnosti společností Axens a Prosernat.

⁽²¹⁸⁾ Francouzské orgány vysvětlují, že se může jednat například o geologickou studii na základě údajů poskytnutých zákazníkem, o laboratorní testy pro účely [...] (*) či o výpočet výkonnosti materiálu poskytnutého zákazníkem.

(264) Na úrovni CRME spočívaly služby související se smluvním výzkumem – pro výrobce automobilů – například v [...] (*) na základě [...] (*) a na základě metodiky ⁽²²⁶⁾ veřejné instituce IFP, dále ve studii [...] (*) ⁽²²⁷⁾ vyplývající z výzkumných činností veřejné instituce IFP [...] (*) nebo z testů [...] (*) týkajících se [...] (*), které byly vyvinuty veřejnou institucí IFP ⁽²²⁸⁾.

(265) Z tohoto popisu vyplývá, že činnosti související se smluvním výzkumem – prováděné veřejnou institucí IFP pro třetí strany – se zaměřují buď na vypracování technických studií proveditelnosti předcházejících výzkumných činností, nebo na nabytí nových znalostí a schopností v oblastech působnosti institutu, nebo na využívání znalostí a technologií vyvinutých veřejnou institucí IFP za účelem vývoje nových výrobků, postupů nebo služeb.

(266) Francouzské orgány vyčíslily hodnotu činností souvisejících se smluvním výzkumem a s poskytováním služeb, jež veřejná instituce IFP prováděla pro třetí strany v období 2004–2009. Z předložených informací vyplývá, že tyto služby v oblasti výzkumu představují ročně zhruba [0–5] (**) % celkového rozpočtu veřejné instituce IFP (to znamená, že podíl služeb činí [...] (*) EUR z rozpočtu přibližně 300 milionů EUR), takže tuto hospodářskou činnost lze hodnotit v rámci činností veřejné instituce jako okrajovou.

7.3.1.1 Předpoklad převodu státní podpory na třetí strany nebo dceřiné společnosti

(267) V souladu s bodem 3.1.2 rámce pro výzkum, vývoj a inovace platí, že jakmile nezisková výzkumná instituce příležitostně provádí hospodářské činnosti, jako je pronájem vybavení, poskytování služeb podnikům nebo provádění smluv v oblasti výzkumu, veřejné financování těchto hospodářských činností má obecně za následek poskytnutí státní podpory. Pokud je nicméně možné prokázat, že veřejné financování bylo v plném rozsahu převedeno na konečného příjemce a že zprostředkovateli z toho nevyplynula žádná výhoda, lze usoudit, že tomuto zprostředkovateli nebyla poskytnuta státní podpora.

(268) V tomto případě platí: pokud výzkumná instituce, jakou je veřejná instituce IFP, provádí činnosti v oblasti smluvního výzkumu a zároveň se na ni vztahuje neomezená státní záruka, je třeba konstatovat, že je tato instituce příjemcem státní podpory, pokud se ovšem nepotvrdí, že prodejní cena těchto služeb umožnila převod plné výše státní podpory na její zákazníky.

(269) Ceny služeb v oblasti smluvního výzkumu veřejné instituce IFP jsou stanoveny na základě jejich úplných výrobních nákladů ⁽²²⁹⁾, na něž se uplatní marže, jejíž sazba se mění v závislosti na výsledku jednání se zákazníkem,

o kterém se zmiňuje bod odůvodnění 261. Z předchozího vyplývá, že jediná složka nákladů, která veřejnou institucí pravděpodobně nebyla zohledněna, odpovídá právě poplatku za krytí záruky za řádné provedení smlouvy (nebo za vynaložení maximálního úsilí) veřejné instituce IFP.

(270) Co se týká služeb v oblasti smluvního výzkumu poskytovaných veřejnou institucí IFP svým dceřiným společenstvem Axens a Prosernat, Komise se domnívá, že hospodářská výhoda vyplývající ze záruky se může nadále vztahovat buď na veřejnou instituci IFP, nebo jí lze případně využít k jiným účelům, nebo může být tato výhoda vzhledem ke specifické povaze vazeb mezi dceřinými společnostmi a jejich mateřskou společností převedena na tyto dceřiné společnosti formou stanovování cen.

a) v prvním případě je *slučitelnost* podpory popsána v této části;

b) v druhém případě Komise odkazuje na analýzu slučitelnosti (viz část 7.3.2), jež bude z důvodu obezřetnosti zahrnovat předmětné částky, které odpovídají odhadu hospodářské výhody potenciálně převedené na dceřiné společnosti.

(271) Podobně je tomu u zákazníků, kteří jsou třetími stranami: pokud by bylo možno prokázat, že byla částka odpovídající této složce dodatečných nákladů automaticky převáděna třetím osobám formou stanovování cen, pak by z podrobného posouzení převedených podpor s velkou pravděpodobností vyplynuly částky *de minimis* ⁽²³⁰⁾. Z informací předložených francouzskými orgány je totiž zřejmé, že z většiny fakturovaných služeb vyplývá obrát nižší než [...] (*) EUR (tedy maximální výše krytí rizika neplnění závazků je [...] (*) EUR), přičemž nejdůležitější smlouva představuje pouze částku ve výši [...] (*) EUR (tedy maximální výše krytí rizika neplnění závazků je [...] (*) EUR).

(272) Nelze nicméně vyloučit následující: způsob výpočtu marže uplatňovaný veřejnou institucí IFP ne vždy umožnil, aby byla příjemci služeb v oblasti smluvního výzkumu převedena celá částka státní podpory. V takovém případě by skutečnost, že státu nebyl zaplacen poplatek za záruku za krytí smluv o poskytování služeb v oblasti smluvního výzkumu třetím stranám, představovala dodatečné veřejné financování poskytované veřejné institucí státem.

(273) Odpovídající veřejné finanční prostředky by tudíž mohly být využity k těmto třem účelům:

a) buď k financování nehopodářských činností veřejné instituce, jež by nepředstavovalo státní podporu;

⁽²²⁶⁾ [...] (*), který/ktará se o tomto nástroji dozvěděl(a), požádal(a) veřejnou instituci IFP, aby ho použila na [...] (*).

⁽²²⁷⁾ [...] (*) požádal(a) veřejnou instituci IFP o úpravu [...] (*) umožňující testování [...] (*).

⁽²²⁸⁾ [...] (*) požádal(a) veřejnou instituci IFP o využití jejího know-how, pokud jde o [...] (*) s cílem validovat [...] (*).

⁽²²⁹⁾ [...] (*).

⁽²³⁰⁾ Nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu *de minimis*, Úř. věst. L 379, 28.12.2006, s. 5–10.

b) nebo k financování jiných činností v oblasti smluvního výzkumu ve prospěch třetích stran či dceřiných společností. Tento předpoklad je předmětem podrobné analýzy v části 7.3.1.2.

c) nebo k financování výzkumu prováděného veřejnou institucí ve výhradní oblasti činností jejích dceřiných společností, jež by mohlo být připočteno k částkám státní podpory, které již byly převedeny dceřiným společností. Tento předpoklad je předmětem podrobné analýzy v části 7.3.2.

7.3.1.2 *Slučitelnost státní záruky udělené výzkumné instituci za poskytování služeb v oblasti smluvního výzkumu a služeb, které jsou doplňkem její hlavní činnosti v oblasti nezávislého veřejného výzkumu*

(274) Před samotným rozbořením specifik projednávané věci by Komise ráda znovu potvrdila zásadní postoj, který zaujala v rámci své rozhodovací praxe a podle něhož neomezená státní záruka zahrnující hospodářské činnosti v zásadě představuje státní podporu neslučitelnou s vnitřním trhem⁽²⁷¹⁾. Komise se obecně domnívá, že neomezené záruky v hospodářském odvětví, jež je otevřeno hospodářské soutěži, jsou neslučitelné se SFEU zejména proto, že z takové záruky vyplývá převzetí všech rizik spojených s hospodářskou činností státem – aniž by podnik, který je příjemcem podpory, nesl náklady tohoto krytí – a že tato záruka vyvolává situaci morálního rizika, jež podnik, který je příjemcem podpory a který je chráněn před jakoukoli hrozbou konkurzu, podněcuje k tomu, aby riskoval více než v situaci, kdy by zcela nesl negativní důsledky svého jednání. Takové neomezené záruky většinou nemohou být v souladu se zásadou proporcionality odůvodněny službami obecného hospodářského zájmu, neboť v případě neomezené záruky není podle všeho možno ověřit, zda výše podpory nepřesahuje čisté náklady na poskytování veřejné služby⁽²⁷²⁾.

(275) V tomto případě je třeba zdůraznit, že francouzské právní předpisy uložily veřejné instituci IFP povinnosti veřejné služby spočívající v trojím poslání výzkumného, vzdělávacího a dokumentačního charakteru, jež na rozdíl od služeb obecného hospodářského zájmu⁽²⁷³⁾ nespádají

ve smyslu práva Unie do rozsahu hospodářských činností. Krytí těchto nehopodářských činností prostřednictvím statutární veřejné záruky tudíž v žádném případě nepředstavuje poskytnutí státní podpory. Celkem vzato má činnost veřejné instituce IFP ve své podstatě nehopodářskou povahu. Dopad záruky, které statutárně využívá, je tudíž znatelný hlavně v jejích nehopodářských činnostech a doplňkového plnění v oblasti smluvního výzkumu či poskytování služeb se týká pouze okrajově.

(276) Naopak v případě, kdy taková záruka pokrývá hospodářské činnosti výzkumných institucí (například smluvní výzkum nebo poskytování služeb), aniž by byla její cena stanovena na úroveň tržní ceny, pro výzkumnou instituci představuje státní podporu, která, jak je vysvětleno výše, může být připočtena k veřejnému financování jejích nehopodářských činností obecného zájmu (nezávislý veřejný výzkum) nebo k financování jejích dalších hospodářských činností v oblasti smluvního výzkumu či poskytování služeb, nebo k financování činností spojených s převodem technologií na společnosti Axens a Prosernat⁽²⁷⁴⁾.

(277) V prvních dvou případech je nicméně nutno konstatovat, že je v dané věci i přes *a priori* neomezenou státní záruku výjimečně možné pro období 2006–2009 následně odhadnout horní mez hrubého grantového ekvivalentu účinků této záruky (poplatek za riziko, který státu nebyl uhrazen), jež navýšil (pokud byl na straně veřejné instituce IFP zachován) veřejné finanční prostředky, které již stát veřejné instituci IFP uhradil za účelem pokrytí čistých nákladů na její nezávislý veřejný výzkum, smluvní výzkum či poskytování služeb.

(278) Z toho důvodu by Komise ráda zdůraznila, že smluvní výzkum a poskytování služeb krytých státní zárukou jsou nicméně omezeny na činnosti, jež „doplňují“ hlavní činnost spojenou s nezávislým veřejným výzkumem. Konkrétně se jedná o hospodářské činnosti, které:

a) negativně neovlivňují řádný chod výzkumné instituce, její nezávislost či neutralitu;

b) jsou předmětem služeb poskytovaných za běžných tržních podmínek, a zejména za tržní cenu, nebo jsou v případě neexistence tržní ceny poskytovány za cenu odrážející veškeré její náklady (kromě dopadu záruky), které jsou navýšeny o přiměřenou marži;

⁽²⁷¹⁾ Komise poukazuje zejména na bod 4.1.b výše uvedeného sdělení o zárukách, jakož i na body 118 až 123 Pokynů Společenství ke státním podporám železničním podnikům, Úř. věst. C 184, 22.7.2008, s. 13 (dále jen „pokyny železničním podnikům“).

⁽²⁷²⁾ Viz zejména bod 120 výše uvedených Pokynů Společenství ke státním podporám železničním podnikům, bod 127 výše uvedeného rozhodnutí EDF, bod 311 výše uvedeného rozhodnutí C 56/2007.

⁽²⁷³⁾ Ačkoli termín „služby obecného hospodářského zájmu“ není ve Smlouvě definován, „v praxi Společenství existuje všeobecná shoda v tom, že se tento termín vztahuje k službám ekonomické povahy, ke kterým Společenství nebo členské státy přiřazují specifické povinnosti provozovatelů veřejných služeb podle kritéria obecného zájmu“ (Komise, Bílá kniha o službách obecného zájmu, 21. května 2003, bod 17, podtržení slov bylo přidáno).

⁽²⁷⁴⁾ Analýza slučitelnosti takového využití podpory je uvedena v bodě 7.3.2.

- c) jsou předmětem účetnictví, jež je odděleno od účetnictví týkajícího se činností spojených s nezávislým veřejným výzkumem, zejména pokud jde o příslušné náklady a financování;
- d) jsou vnitřně spjaté s hlavní činností v oblasti nezávislého veřejného výzkumu takovým způsobem, že je technicky nemožné je oddělit, zejména z důvodu využití stejných infrastruktur, stejného vybavení, materiálu nebo technologií, či z důvodu zaměstnání stejných výzkumných pracovníků, vědců, inženýrů, projektantů či techniků.
- (279) Tyto doplňující činnosti mohou spočívat v plnění smluv o výzkumu, odborných posudcích nebo technických a vědeckých konzultacích, jež případně zahrnují poskytnutí infrastruktur, vybavení v podobě materiálu nebo technologií s výrazným inovačním obsahem, které jsou financovány nebo zaváděny v rámci činností nutných pro nezávislý veřejný výzkum – jež nemá ve světě obdoby nebo se provádí jen výjimečně⁽²³⁵⁾, a s tímto výzkumem spojených, mimo služeb poskytovaných jedním nebo více srovnatelnými výzkumnými institucemi – a jejichž využití vyžaduje znalecký posudek a odborné schopnosti výzkumných pracovníků, vědců, inženýrů, projektantů či techniků zaměstnaných v první řadě výzkumnou institucí s cílem přispět k její práci v oblasti nezávislého veřejného výzkumu.
- (280) Tyto služby umožňují mimo jiné šířit vědecké poznatky mezi veřejným výzkumem a průmyslem tím, že podnikům svých zákazníků nabízí možnost přístupu k experimentálním prostředkům, k technologiím a know-how zaměstnanců veřejné instituce IFP a že této instituci umožňují získávat zpětnou vazbu od uživatelů jejich původních odborných prací, z čehož může čerpat pro budoucí zdokonalení svých činností v oblasti nezávislého veřejného výzkumu. Tyto křížové vedlejší účinky v oblasti vědeckých poznatků přináší zapojeným subjektům a Evropské unii jako celku vzájemný užitek.
- (281) Jak je uvedeno v bodě odůvodnění 266, smluvní výzkum a poskytování služeb představovaly pouze [0–5] (**) % celkového rozpočtu veřejné instituce IFP za období 2004–2009, což je velmi omezený podíl.
- (282) Fakturované služby vztahující se na každého zákazníka mimo jiné představují částku, která je většinou nižší než [...] (*) EUR obratu, takže maximální odhadovaná částka podpory zůstane většinou zanedbatelná, tedy zhruba ve výši [...] (*) EUR na smlouvu. Komise se tudíž domnívá, že je dotyčná podpora úměrná cíli obecného zájmu, kterým je šíření vědeckých poznatků v Evropské unii.
- (283) Pokud tyto doplňkové činnosti budou nadále představovat velmi omezený zlomek rozpočtu, který veřejná instituce IFP vyčlenila na své hlavní poslání nezávislého veřejného výzkumu, a vzhledem k pozitivnímu dopadu těchto doplňkových činností na cíle společného zájmu se Komise domnívá, že jejich krytí pomocí státní záruky nemůže v žádném případě změnit podmínky obchodu v takové míře, jež by byla ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU v rozporu se zájmem Evropské unie.
- (284) V rámci výročních zpráv týkajících se dotyčného opatření budou francouzské orgány povinny prokázat, že tato podmínka je v budoucnu nadále plněna. V případě pochybností ohledně doplňkového charakteru činností v oblasti smluvního výzkumu či poskytování služeb bude pochopitelně třeba neprodleně informovat Komisi a případně oznámit eventuelní státní podpory při zohlednění dopadu státní záruky.
- (285) V této souvislosti Komise bere rovněž na vědomí návrh francouzských orgánů, podle něhož by měla být do každé smlouvy – specificky pokrývající hospodářskou činnost veřejné instituce IFP, a tudíž i její činnosti v oblasti smluvního výzkumu a poskytování služeb – vložena doložka o vyloučení odpovědnosti státu tak, aby bylo případně možné uplatnit výjimku přijatého rizika a výrazně omezit možné negativní dopady záruky.
- ### 7.3.2 PODPORA VE PROSPĚCH IFP VE VÝHRADNÍCH OBLASTECH ČINNOSTI SPOLEČNOSTÍ AXENS A PROSERNAT
- #### 7.3.2.1 Základ pro posouzení slučitelnosti podpory
- (286) Vzhledem k tomu, že se jedná o opatření státní podpory, jehož cílem je podpořit práci na výzkumu a vývoji vedenou veřejnou institucí IFP, pro posouzení slučitelnosti se použijí pravidla vztahující se na státní podpory v oblasti výzkumu a vývoje.
- (287) Vzhledem k tomu, že postavení veřejné instituce IFP bylo pozměněno dne 7. července 2006, došlo k poskytnutí dotyčné neomezené státní záruky před 1. lednem 2007, kdy vstoupil v platnost výše uvedený rámec pro výzkum, vývoj a inovace. Proto, pokud se týká posouzení slučitelnosti tohoto opatření, Komise na tuto neoznámenou podporu použije – v souladu se sdělením Komise o určení pravidel použitelných na posouzení protiprávních státních podpor⁽²³⁶⁾ – Rámec Společenství pro státní podporu na výzkum a vývoj z roku 1996, jenž byl platný v okamžiku poskytnutí podpory.
- (235) Zejména vzhledem k jejich povaze „prototypů“ či „pilotních projektů“ ve smyslu bodu 2.2. písm. g) rámce pro výzkum, vývoj a inovace, jejichž výroba by byla příliš nákladná v případě, že by jich pro účely předvedení a validaci měli využívat pouze klienti veřejné instituce IFP.
- (236) Úř. věst. C 119, 22.5.2002, s. 22.

(288) Nicméně vzhledem k tomu, že krytí hospodářských činností veřejné instituce IFP prostřednictvím neomezené záruky, která byla poskytnuta na základě jejího postavení veřejné průmyslové a obchodní instituce (EPIC), má být časově neomezeno, a vzhledem k tomu, že je výjimečně možné (jak již bylo uvedeno v bodě odůvodnění 277) vyčíslit odhad maximálního dopadu záruky v této věci, Komise rovněž prozkoumá, zda je krytí činností veřejné instituce ve výhradních oblastech činnosti společností Axens a Prosernat prostřednictvím neomezené záruky slučitelné s vnitřním trhem na základě ustanovení rámce pro výzkum, vývoj a inovace ode dne jeho vstupu v platnost, dne 1. ledna 2007. V každém případě zůstávají závěry analýzy slučitelnosti beze změny, a to bez ohledu na použitý rámec.

7.3.2.2 Fáze výzkumu

(289) V rámci výše uvedeného rozhodnutí C 51/2005⁽²³⁷⁾ se Komise domnívala, že činnosti veřejné instituce IFP ve výhradních oblastech činnosti jejích dceřiných společností Axens a Prosernat a ve spolupráci s těmito společnostmi skutečně patřily do oblasti výzkumu a vývoje, vzhledem k tomu, že u každého projektu – konkrétně pokud jde o jeho komponenty, vztahy mezi nimi nebo o charakteristiky cílových postupů či výrobků – byly vymezeny problematické body, přičemž pracovní úkony, jejichž výsledky mají široký dosah a jsou patentovány, prováděli zaměstnanci (zejména výzkumní pracovníci a technici) před fází schvalování na základě metod založených na pokusech, výkladu a modelování. Komise rovněž zjistila, že činnosti stejného druhu vedené jinými hospodářskými subjekty odvětví byly obvykle klasifikovány jako výzkumné činnosti⁽²³⁸⁾. Analýza inovativních aspektů činností prováděných v oblasti výzkumu byla vypracována na základě mezinárodně uznávaných standardů manuálu Frascati⁽²³⁹⁾.

(290) Pokud jde o rok 2006, Komise ve svém výše uvedeném rozhodnutí C 51/2005⁽²⁴⁰⁾ posoudila práce prováděné v rámci smluv o výzkumu uzavřených mezi veřejnou institucí IFP a Axens na jedné straně a veřejnou institucí IFP a Prosernat na straně druhé. Komise došla k závěru, že uvedené práce spočívaly na jedné straně v aplikovaném výzkumu a na druhé straně ve studiích technické proveditelnosti prováděných před projekty aplikovaného výzkumu ve smyslu rámce pro výzkum a vývoj z roku 1996. Tato klasifikace výzkumných činností byla provedena na základě specifických příkladů a vysvětlení uvedených v manuálu Frascati, a to pro každou výzkumnou činnost prováděnou veřejnou institucí IFP a Axens na jedné straně a veřejnou institucí IFP a Prosernat na straně druhé.

(291) V rámci zpráv předložených v souladu s výše uvedeným rozhodnutím C 51/2005 francouzské orgány rozřídily projekty prováděné ve výhradních oblastech činností

společností Axens a Prosernat za období 2007, 2008 a 2009, přičemž použily obě výše uvedené kategorie ve smyslu rámce pro výzkum a vývoj z roku 1996, nebo alternativně činnosti aplikovaného výzkumu ve smyslu bodu 2.2. písm. f) a studie technické proveditelnosti předcházející aplikovanému výzkumu ve smyslu bodu 5.2 rámce pro výzkum, vývoj a inovace z roku 2006. Tyto práce spočívaly ve studii nových způsobů syntézy nebo jejich zdokonalení v měřítku nesouvisejícím s měřítkem průmyslovým. Týkaly se schválení koncepcí a spadaly do aplikovaného výzkumu ve smyslu rámce pro výzkum a vývoj z roku 1996 a rámce pro výzkum, vývoj a inovace. Roční souhrnné informace o jednotlivých projektech byly zaslány Komisi společně s výročními zprávami předloženými v rámci výše uvedeného podpory C 51/2005.

7.3.2.3 Způsobitelné náklady

(293) V rámci výše uvedeného rozhodnutí C 51/2005⁽²⁴¹⁾ (za rok 2006) a ve výročních zprávách (za roky 2007, 2008 a 2009), náklady na projekty ve výhradních oblastech činnosti společností Axens a Prosernat jsou v souladu se způsobitelnými výdaji vymezenými v příloze II rámce pro výzkum a vývoj z roku 1996, stejně jako se způsobitelnými náklady ve smyslu bodu 5.1.4 rámce pro výzkum, vývoj a inovace.

(294) Připomeňme, že náklady na výzkumné činnosti veřejné instituce IFP účtované společností Axens a Prosernat zahrnují poplatky přímo přičitatelné projektům a týkají se subdodávek, pracovních cest, pojištění a dokumentace, jakož i dodávek a drobného nehmotného majetku. Zahrnují rovněž další náklady přičitatelné projektům, které se týkají nákladů na výzkumné pracovníky, odpisů dlouhodobých hmotných a nehmotných aktiv, jakož i ostatních režijních nákladů. Tyto náklady vznikají přímo z důvodu výzkumných činností a jsou rozděleny mezi jednotlivé výzkumné projekty v poměru k době, kterou výzkumný personál strávil nad každým projektem. Náklady na horizontální výzkumné a vývojové projekty týkající se metod a zařízení použitých v jiných výzkumných a vývojových projektech jsou přičítány v poměru k nákladům na každý výzkumný a vývojový projekt.

(295) Tyto náklady odpovídají následujícím kategoriím: náklady na konzultační a rovnocenné služby, náklady na zaměstnance, náklady na nástroje, materiál, pozemky a prostory, jakož i dodatečné režijní náklady a další provozní náklady v souladu s kategoriemi způsobitelných nákladů rámce z roku 1996 a rámce pro výzkum, vývoj a inovace.

⁽²³⁷⁾ Viz bod odůvodnění 168 až 171 tohoto rozhodnutí.

⁽²³⁸⁾ Viz v tomto ohledu internetové stránky SINTEF: <http://www.sintef.no/default.aspx?id=490> ve znění ze dne 28. června 2011.

⁽²³⁹⁾ Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, 2002. „Měření vědeckých a technických činností, navržené standardní praktiky pro průzkumy výzkumného a experimentálního vývoje“.

⁽²⁴⁰⁾ Viz bod odůvodnění 168 až 171 tohoto rozhodnutí.

⁽²⁴¹⁾ Viz bod odůvodnění 168 až 171 rozhodnutí.

- (296) Pokud jde o následující roky, měly by být tyto informace rovněž uvedeny ve výročních zprávách předložených francouzskými orgány.

7.3.2.4 Intenzita podpor

- (297) Z rámce pro výzkum a vývoj z roku 1996 vyplývá, že maximální povolené intenzity pro studie technické proveditelnosti prováděné před projekty aplikovaného výzkumu činí 75 % (bod 5.4.) a pro projekty aplikovaného výzkumu 50 % (bod 5.3.).
- (298) Z rámce pro výzkum, vývoj a inovace vyplývá, že intenzita podpory vypočítaná na základě způsobilých nákladů na projekt nemůže přesáhnout 50 % v případě aplikovaného výzkumu (bod 5.1.2 b) a 65 % v případě studií prováděných před aplikovaným výzkumem vedeným ve velkých podnicích (bod 5.2. b). Připomeňme, že činnosti kryté státní zárukou se týkají pouze aplikovaného výzkumu a studií technické proveditelnosti prováděných veřejnou institucí IFP, přičemž práce na předvýrobním vývoji ve smyslu rámce pro výzkum a vývoj z roku 1996 (nebo experimentálního vývoje ve smyslu rámce pro výzkum, vývoj a inovace) jsou v plném rozsahu financovány společnostmi Axens a Prosernat z vlastních zdrojů z příjmů získaných na trzích.
- (299) Komise vypracovala tabulku č. 6 v bodě odůvodnění 300 na základě seznamů projektů, které podrobně uvádějí roční náklady podle projektů a fází výzkumu, jakož i na základě výkazu vlastních zdrojů veřejné instituce IFP.
- (300) Komise se přitom řídila konzervativním přístupem a zahrнула všechny náklady vztahující se přímo nebo nepřímo na výhradní oblasti činností Axens a Prosernat a vyloučila všechny ostatní výnosy, které nebyly poukázány společnostmi Axens a Prosernat⁽²⁴²⁾. Do této tabulky Komise z důvodu obezřetnosti rovněž zahrнула veškeré možné účinky neomezené záruky za předpokladu – přestože málo pravděpodobného –, že by je veřejná instituce IFP všechny použila na financování výzkumných činností ve výhradních oblastech činností společností Axens a Prosernat (účinky záruky, pokud jde o vztahy s dodavateli a se zákazníky, nejen dceřinými společnostmi, ale také třetími stranami).

Tabulka č. 6

Maximální odhad celkové výše celkového veřejného financování poskytnutého veřejnou institucí IFP na činnosti ve výhradních oblastech společností Axens a Prosernat v letech 2006 až 2009

(v milionech eur)				
	2006	2007	2008	2009
Roční náklady na studie technické proveditelnosti (v milionech eur)				
Oblast činností IFP/Axens	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)

⁽²⁴²⁾ Vlastní zdroje tvoří dividendy a poplatky, jakož i ostatní výnosy, jako jsou příjmy z patentů přihlášených veřejnou institucí IFP. Komise ve svém posouzení uvedla pouze odměny zaplacené společnostmi Axens a Prosernat.

(v milionech eur)

	2006	2007	2008	2009
Oblast činností IFP/Prosernat	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
Celkem	7,4	3,5	0,9	0,9

Roční náklady na práce aplikovaného výzkumu (v milionech eur)

Oblast činností IFP/Axens	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
Oblast činností IFP/Prosernat	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
Celkem	49,0	45,5	52,8	55,2

Vlastní zdroje (v milionech eur)

Částka	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
--------	-----------	-----------	-----------	-----------

Roční státní podpora (v milionech eur)

Výše veřejného financování ⁽¹⁾	11,3	6,4	7,7	11,1
Horní mez účinků záruky ve vztazích mezi veřejnou institucí a jejími dodavateli	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
Horní mez účinků záruky ve vztazích mezi veřejnou institucí a jejími zákazníky ⁽²⁾	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
— ve výhradní oblasti dceřiných společností	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
— mimo výhradní oblast dceřiných společností	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
Maximální výše veřejného financování (včetně horní meze účinků záruky)	13,1	9,8	11,3	14,7
Intenzita podpory (mimo horní meze účinků záruky)	20,0 %	13,0 %	14,3 %	19,8 %
Horní mez intenzity podpory (včetně horní meze účinků záruky)	23,2 %	20,0 %	21,0 %	26,2 %
Maximální povolená intenzita ⁽³⁾				
— ustanovení rámce pro výzkum a vývoj z roku 1996	53 %	51,8 %	50,4 %	50,4 %
— ustanovení rámce pro výzkum, vývoj a inovace	—	51,1 %	50,3 %	50,2 %

⁽¹⁾ Údaje vyplývající z výše uvedeného rozhodnutí C 51/2005 za rok 2006 a výročních zpráv předložených francouzskými orgány za roky 2007 až 2009.

⁽²⁾ Viz poslední dva řádky tabulky 5 bodu odůvodnění 236.

⁽³⁾ Vážený průměr povolených intenzit podpory pro aplikovaný výzkum a studie proveditelnosti.

- (301) Komise prověřila dodržování způsobilých intenzit podle fází výzkumu na základě ročních seznamů projektů vedených v letech 2006 až 2009, zohlednila zároveň největší možné účinky neomezené záruky spojené s postavením IFP jakožto veřejné instituce a jako doplňující prvek podpory začlenila odhad horní meze poplatku za krytí různých druhů rizika. Horní mez intenzity podpory je v každém případě i po začlenění veškerého možného dopadu záruky na vztahy mezi zákazníky a dodavateli stále hluboce pod úrovní maximální povolené intenzity. Závěrem se Komise domnívá, že intenzity podpory povolené rámcem pro výzkum a vývoj z roku 1996 a rámcem pro výzkum, vývoj a inovace jsou dodrženy.
- (302) Pokud jde o následující roky, Komise připomíná, že v souladu s výše uvedeným rozhodnutím C 51/2005 musí Francie předat Komisi výroční zprávu, aby se Komise ujistila, že jsou intenzity podpory dodrženy nejen v rámci jednotlivých fází výzkumu, ale i jednotlivých projektů. Od roku 2010 musí tato zpráva uvádět všechny projekty vedené v oblastech činností Axens a Prosernat, jež jsou tříděny podle kategorie výzkumu, přičemž kromě jejich nákladů – podle fází výzkumu – a výše financování z veřejných zdrojů a vlastních zdrojů přidělených veřejnou institucí IFP a jejími dceřinými společnostmi se upřesní také horní mez poplatku za záruku, jejíž odhad byl proveden na základě metody popsané v tomto rozhodnutí, včetně případných účinků na podmínky zadlužení veřejné instituce IFP v souladu s úvahou popsanou v bodě odůvodnění 200.
- 7.3.2.5 Kumulace podpor**
- (303) Ustanovení týkající se kumulace, ať se jedná o ustanovení bodu 5.12 rámce pro výzkum a vývoj z roku 1996 nebo bodu 8 rámce pro výzkum a vývoj a inovace, byla dodržena. Komise totiž vypočítala celkovou výši veřejného financování nezávisle na jeho původu, včetně maximálního dopadu neomezené záruky na roky 2006 až 2009.
- (304) Od roku 2010 francouzské orgány použijí stejnou metodu ve výročních zprávách předložených Komisí.
- 7.3.2.6 Motivační účinek**
- (305) Na základě rámce pro výzkum a vývoj z roku 1996 a rámce pro výzkum, vývoj a inovace musejí mít státní podpory motivační účinek, tedy musejí vést k tomu, že způsobí změnu chování příjemce podpory tak, že zvýší jeho činnost v oblasti výzkumu a vývoje (a inovace). K prokázání existence motivačního účinku v případě projektů, které získají podporu pod prahovými hodnotami podrobného přezkumu obecně stačí následující kritéria: zvýšení velikosti projektu, rozšíření jeho rozsahu, urychlení postupu projektu a růst celkové částky určené na výzkum, vývoj a inovace. Pokud bude možné prokázat výrazný účinek na alespoň jeden z těchto prvků, Komise se bude obecně domnívat, že projekt podpory má vzhledem k obvyklému jednání podniku dotyčného odvětví⁽²⁴³⁾ motivační účinek.
- (306) Komise odkazuje na analýzu popsanou v bodech odůvodnění 196 až 198 výše uvedeného rozhodnutí C 51/2005, jež se týká strategického zájmu – monitorovaného a schváleného technickými výbory – o výzkumy prováděné veřejnou institucí IFP a jejími dceřinými společnostmi v oblasti dlouhodobého zabezpečování dodávek energie, zejména pokud jde o obnovu a zvýšení produkce ropy a zemního plynu (zvýšení míry úspěšnosti při vyhledávání a míry využití ložisek, ale také využití nekonvenčních zdrojů atd.), vývoj postupů rafinace, transformační technologie, vývoj inovativních pohonných látek a účinných pohonných technologií, diverzifikaci energetických zdrojů nezbytnou pro výrobu paliva, přičemž mnohé se řadí mezi priority Evropské unie v oblasti výzkumu, energetické politiky a politiky životního prostředí.
- (307) Pokud jde o rok 2006, Komise se opět odvolává na svou analýzu uvedenou v bodě odůvodnění 199 výše zmíněného rozhodnutí C 51/2005. Veřejná instituce IFP a její dceřiné společnosti mohly podle této analýzy díky veřejné podpoře, jejíž neoddelitelnou součástí je neomezená záruka, úspěšně dokončit dodatečné výzkumné činnosti, které by jinak kvůli technologickým rizikům nebo velmi nejisté povaze návratnosti investic nebyly proveditelné.
- (308) Na základě výročních zpráv zaslaných francouzskými orgány Komise zjišťuje, že v této logice se pokračovalo v letech 2007, 2008 a 2009. V těchto zprávách francouzské orgány u jednotlivých projektů uvedly motivační účinek rozsahu dosažený díky podpoře, zejména pokud jde o rozsah projektu, rychlost postupu daného projektu a navýšení celkové částky určené na výzkum a vývoj.
- (309) Například v roce 2007 vedla skupina IFP – ve výhradní oblasti společnosti Axens – zejména stěžejní projekty [...] (*)⁽²⁴⁴⁾. [...] (*). Bez státní podpory by v uvedení těchto výrobků na trh došlo k několikaletému zpoždění: výzkumné a vývojové projekty by byly zahájeny později, jejich vývoj by byl býval pomalejší a [...] (*).
- (310) Ve výhradní oblasti společnosti Prosernat jinak státní podpora umožnila zahájit projekt [...] (*) týkající se [...] (*), vývoj a patentování originálních postupů [...] (*)⁽²⁴⁵⁾ [...] (*). [Takový projekt] (**) zahrnoval citlivé a důležité operace vyžadující velké lidské zdroje, jakož i významné technické a finanční prostředky, které by společnost jako je Prosernat nemohla sama vytvořit. Ukázalo se, že veřejná podpora poskytnutá veřejnou institucí IFP je tudíž nevyhnutelná. Pouze veřejná instituce IFP měla specializované týmy, jež byly schopny vyvinout modely potřebné pro vývoj postupů, a laboratorní vybavení, jež umožňovalo zpracování složek nebezpečných pro zdraví.

⁽²⁴³⁾ Viz bod 6 rámce pro výzkum, vývoj a inovace.

⁽²⁴⁴⁾ [...] (*).

⁽²⁴⁵⁾ [...] (*).

- (311) V roce 2008 byly díky státní podpoře ve výhradní oblasti společnosti Axens odstraněny bariéry po stránce vědecké a technické [...] (*). Kromě toho došlo rovněž k důležitému pokroku ve vývoji projektu [...] (*)⁽²⁴⁶⁾. Státní podpora umožnila veřejné instituci IFP vyvinout ve spolupráci s průmyslovými partnery postup [...] (*), který bude na trhu zpřístupněn prostřednictvím licence. Práce na vývoji takového druhu postupu zahrnují jak [...] (*), tak [...] (*).
- (312) Ve výhradní oblasti společnosti Prosernat byl navíc prováděn projekt [...] (*) týkající zachycování CO₂ ve spalínách. Zachycování/ukládání CO₂⁽²⁴⁷⁾ je jedním ze zjištěných prostředků k omezení globálního oteplování. Vzhledem ke složení spalin a k jejich nízkému tlaku si veřejná instituce IFP stanovila nové technologické výzvy. Prosernat by nebyl vzhledem k nejistotě ohledně struktury, velikosti, rozložení a právního rámce budoucího trhu technologie zachycování CO₂ schopen tento postup vyvinout z vlastních prostředků.
- (313) V roce 2009 lze jako příklad – ve výhradní oblasti společnosti Axens – uvést projekt [...] (*) o postupech [...] (*). Jeho cílem byl vývoj [...] (*) a vylepšení určitých postupů [...] (*). Díky veřejným prostředkům bylo možné prostudovat [...] (*), což umožnilo výrazně zdokonalit [...] (*). V rámci projektu bylo díky veřejnému financování [...] (*) možno prozkoumat řešení, která se výrazně odchylují od stávajících technologií [...] (*).

Stejně tak se pokračovalo v projektu [...] (*) týkajícím se katalyzátorů, které po extrapolaci umožnily diversifikaci nabídky na stále rostoucím trhu [...] (*). Bez státní podpory by vývoj katalyzátorů probíhal více po etapách a výkon by se zlepšoval pomaleji. V oblasti [...] (*) bylo možno prostřednictvím projektu [...] (*), který se týkal inovativních katalyzátorů [...] (*), díky státní podpoře prozkoumat nové metody, zatímco prostřednictvím projektu [...] (*), jehož cílem bylo prozkoumat hranice technologie (zejména změny zátěže) s cílem [...] (*) bylo možno rozšířit jeho spektrum nad rámec stávajícího výkonu.

- (314) Ve výhradní oblasti společnosti Prosernat jinak státní podpora například umožnila opět zahájení a pokračování prací na výzkumu a vývoji v oblasti [...] (*), které byly postupně ponechávány stranou. Díky veřejné podpoře tak bylo možno zamezit ztrátám technologických výtěžků minulosti a udržet si na trhu sortiment postupů [...] (*). Stejně tak se díky státní podpoře pokračovalo v projektu [...] (*) týkajícím se zachycování CO₂ [...] (*).
- (315) Komise zároveň poznamenává, že v období 2007 až 2009 pokračoval pozitivní vývoj ukazatelů úsilí vyvinutého veřejnou institucí IFP a jejími dceřinými společnostmi Axens a Prosernat v oblasti výzkumu a vývoje, na který Komise poukázala v bodě odůvodnění 200 výše uvedeného rozhodnutí C 51/2005.

Tabulka č. 7

Nárůst ukazatelů úsilí vyvinutého veřejnou institucí IFP a jejími dceřinými společnostmi Axens a Prosernat v letech 2007, 2008 a 2009

Nárůst ukazatelů	IFP/Axens			IFP/Prosernat		
	2007/2003	2008/2003	2009/2003	2007/2003	2008/2003	2009/2003
Výdaje na výzkum a vývoj ve výhradní oblasti	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)
Zaměstnanci přidělení na výzkum a vývoj ve výhradní oblasti	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)	[...] (*)

- (316) Komise mimo jiné opět dospěla ke zjištěním shrnutým v bodech odůvodnění 201 až 203 svého výše uvedeného rozhodnutí C 51/2005: podíl výdajů na výzkum a vývoj v obratu skupiny IFP je zvláště vysoký, ačkoliv se tato skupina vyvíjí v prostředí, jež podléhá četným a neustále se vyvíjejícím vnitrostátním předpisům, zejména pokud jde o normy v oblasti ochrany životního prostředí či systémy ochrany duševního vlastnictví.
- (317) Jak již bylo uvedeno v bodě odůvodnění 204 výše uvedeného rozhodnutí C 51/2005, Komise zohledňuje

rozmanitost a strukturu nabídky, jakož i fungování hospodářské soutěže⁽²⁴⁸⁾ na trhu postupů rafinace či petrochemie. V této souvislosti Komise poznamenává, že někteří konkurenti mají daleko výhodnější konkurenční postavení než skupina IFP; například společnost *UOP Limited* má na světovém trhu tržní podíl v hodnotě přibližně 57 % oproti pouze 7 % podílu skupiny IFP. Komise se také domnívá, že veřejná podpora poskytnutá výzkumným a vývojovým projektům

⁽²⁴⁶⁾ Tento postup [...] (*) umožní [...] (*). Jedná se o hlavní složku řetězu [...] (*), jejichž cílem je [...] (*). Řetěz [...] (*) navíc představuje výhodu v podobě [...] (*).

⁽²⁴⁷⁾ Zachycování při dodatečném spalování je jedním ze způsobů, díky kterému se při spalování uhlíkovdiku nebo uhlí může zabránit tomu, aby byl CO₂ uvolněn do vzduchu.

⁽²⁴⁸⁾ Komise zejména poznamenává, že cenová konkurence není hlavním argumentem pro rozlišení nabídek, které jsou na trhu dostupné, neboť zákazníci si danou technologii vybírají podle různých kritérií, z nichž některá jsou považována za kritická (například náklady na příslušnou instalaci a návratnost investice), přestože naprosto nespádají do rámce výzkumných projektů.

vedeným skupinou IFP, není svou povahou nebo svou velikostí schopna narušit dynamické pobídky trhu s technologiemi rafinace. Dále je nutno konstatovat, že obchodní partneři Evropské unie, zejména Spojené státy americké, věnují velké rozpočty na financování výzkumu v oblasti energie, které umožnily podpořit výzkumné a vývojové projekty vedené konkurenty skupiny IFP. Někteří konkurenti skupiny IFP, zejména společnost *UOP Limited*, tak získali významnou státní podporu⁽²⁴⁹⁾ nebo využívali nepřímých veřejných podpor díky partnerstvím s výzkumnými ústavy a vysokými školami.

(318) Na závěr se Komise domnívá, že státní podpora ve prospěch skupiny IFP ve výhradní oblasti jejích dceřiných společností Axens a Prosernat měla v letech 2006, 2007, 2008 a 2009 motivační účinek.

(319) Výroční zprávy, jež bude Francie Komisi předkládat do ukončení výhradních dohod mezi veřejnou institucí IFP a jejími dceřinými společnostmi Axens a Prosernat, budou muset od roku 2010 prokázat, že je vždy prověřen motivační účinek podpory.

(320) S ohledem na výše uvedené údaje Komise dospívá k závěru, že státní podpora, která byla skupině IFP poskytnuta na provozování činností ve výhradní oblasti činností jejích dceřiných společností Axens a Prosernat, včetně prvku podpory souvisejícího s účinky neomezené záruky, které využívá veřejná instituce IFP, je v souladu s ustanoveními rámce pro výzkum a vývoj z roku 1996, jakož i s ustanoveními rámce pro výzkum, vývoj a inovace s výhradou dodržování podmínek uvedených v těchto ustanoveních.

7.3.3 ZÁVĚR O SLUČITELNOSTI DOTYČNÉHO OPATŘENÍ

(321) Závěrem uvedme, že podle Komise je dotyčné opatření slučitelné s vnitřním trhem s výhradou dodržování podmínek uvedených v částech 7.3.1 a 7.3.2.

8 NESTRANNOST VE VĚCI ÚPRAVY VLASTNICTVÍ

(322) Komise by ráda zdůraznila, že nijak nezpochybnuje příslušnost veřejné instituce IFP ke státu, ani nepopírá samotné postavení právnické osoby veřejného práva.

(323) Podle článku 345 SFEU je Společenství nestranné ve věci úpravy vlastnictví v členských státech a žádné ustanovení Smlouvy nebrání tomu, aby stát držel ve vlastnictví

podniky (úplně nebo částečně). Vzhledem k této skutečnosti je nutno použít pravidla hospodářské soutěže stejným způsobem na soukromé i státní podniky. Žádný z obou těchto druhů podniků nesmí být použitím jejích pravidel zvýhodněn nebo znevýhodněn.

(324) V tomto případě nevyplývá záruka, které využívá veřejná instituce IFP, z vlastnictví, nýbrž z právního postavení podniku. Členské státy mohou svobodně zvolit právní formu podniků, musí však při své volbě dodržovat pravidla hospodářské soutěže vyplývající ze Smlouvy. Zvláště prostá skutečnost, že státní záruka je automaticky spojena se zvláštním právním postavením, nebrání tomu, aby uvedená záruka představovala státní podporu podle čl. 107 odst. 1 SFEU, pokud byly splněny všechny platné podmínky, které jsou v ní uvedeny⁽²⁵⁰⁾.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Tím, že Francie udělila veřejné instituci IFP postavení veřejné instituce průmyslové a obchodní povahy, poskytla jí počínaje dnem 7. července 2006 neomezenou veřejnou záruku (dále jen „státní záruka“) pokrývající všechny její činnosti.

2. Krytí nehospodářských činností veřejné instituce IFP státní zárukou, zejména krytí jejích činností týkajících se vzdělávání s cílem zvýšit množství a zlepšit kvalifikaci lidských zdrojů, činností nezávislého výzkumu a vývoje s cílem zvýšit objem znalostí a zlepšit chápání stávajícího know-how a činností týkajících se šíření výsledků dosažených v oblasti výzkumu, nepředstavuje státní podporu podle čl. 107 odst. 1 SFEU.

3. V případě činností týkajících se převodů technologií, které veřejná instituce IFP provádí v oblastech stanovených ve výhradní smlouvě o vývoji, uvádění na trh a užití – uzavřené s její dceřinou společností Beicip-Franlab – nepředstavuje krytí státní zárukou státní podporu podle čl. 107 odst. 1 SFEU.

4. V případě činností týkajících se převodů technologií, které veřejná instituce IFP provádí v oblastech stanovených ve výhradních smlouvách, jež byly uzavřeny s jejími dceřinými společnostmi Axens a Prosernat, uvedených v čl. 3 odst. 1 rozhodnutí Komise ze dne 16. července 2008 ohledně podpory, kterou Francie poskytla skupině IFP (dále jen „rozhodnutí C 51/2005“), krytí státní zárukou představuje státní podporu podle čl. 107 odst. 1 SFEU.

⁽²⁴⁹⁾ Komise poukazuje na bod odůvodnění 204 svého výše uvedeného rozhodnutí C 51/2005.

⁽²⁵⁰⁾ Viz zejména bod 1.5 sdělení o zárukách, který potvrzuje zásadu nestrannosti, jakož i bod 1.2, který vysvětluje, že státní záruka může vyplývat pouze z právní formy (druhá a čtvrtá odrážka tohoto bodu).

5. V případě služeb v oblasti smluvního výzkumu a služeb poskytovaných veřejnou institucí IFP, jak třetím stranám, tak dceřiným společnostem, krytí státní zárukou představuje státní podporu podle čl. 107 odst. 1 SFEU.

Článek 2

V případě změny smlouvy uzavřené mezi veřejnou institucí IFP a její dceřinou společností Beicip-Franlab, která je uvedena v čl. 1 odst. 3 tohoto rozhodnutí, oznámí Francie uvedenou smlouvu Komisi a přihlédně k možnému dopadu státní záruky za účelem posouzení případné celkové částky veřejného financování, pokud ovšem nové smluvní podmínky neumožní vyloučení existence státní podpory.

Článek 3

Krytí hospodářských činností uvedených v čl. 1 odst. 4 a 5 tohoto rozhodnutí státní zárukou v období od 7. července 2006 do 31. prosince 2009 představovalo podporu slučitelnou s vnitřním trhem.

Článek 4

Krytí hospodářských činností uvedených v čl. 1 odst. 4 tohoto rozhodnutí státní zárukou – od 1. ledna 2010 do ukončení platnosti výhradních dohod mezi veřejnou institucí IFP a jejími dceřinými společnostmi Axens a Prosernat, které jsou uvedeny v čl. 3 odst. 1 rozhodnutí C 51/2005 – představuje podporu slučitelnou s vnitřním trhem s výhradou dodržování podmínek uvedených v člancích 5 a 6 tohoto rozhodnutí.

Článek 5

1. Výroční finanční zpráva uvedená v čl. 4 odst. 2 rozhodnutí C 51/2005 obsahuje kromě prvků již uvedených v čl. 5 odst. 1 uvedeného rozhodnutí také prvky uvedené v odstavcích 2, 3 a 4 tohoto článku.

2. Výroční finanční zpráva obsahuje údaje o výši, úrokové sazbě a smluvních podmínkách pro poskytnutí půjček, které si vzala veřejná instituce IFP v průběhu daného ročního období, jakož i hrubý grantový ekvivalent případného úrokového zvýhodnění spojeného se státní zárukou, pokud se nepředloží důkaz o tom, že tyto smlouvy o úvěru jsou v souladu s běžnými tržními podmínkami, a to buď porovnáním jejich podmínek s podmínkami získanými veřejnou institucí IFP před změnou jejího postavení, nebo na základě přesnější metodiky, jež byla předem schválena Komisí.

3. Výroční finanční zpráva obsahuje údaje o hodnotě majetku a služeb, jež veřejná instituce IFP získala od dodavatelů za účelem poskytování hospodářských služeb uvedených v čl. 1 odst. 4 a 5 tohoto rozhodnutí v průběhu daného ročního

období, jakož i maximální odhad hrubého grantového ekvivalentu podpory, jež vyplývá ze skutečnosti, že dodavatelé příznivěji hodnotili riziko neplnění závazků podnikem. Toto hodnocení se provádí buď uplatněním paušální sazby ve výši 2,5 % na hodnotu provedených nákupů, nebo na základě přesnější metodiky, jež byla předem schválena Komisí.

4. Výroční finanční zpráva obsahuje údaje o hodnotě hospodářských činností uvedených v čl. 1 odst. 4 a 5 tohoto rozhodnutí, které veřejná instituce IFP realizovala v průběhu daného ročního období, jakož i maximální odhad hrubého grantového ekvivalentu podpory, jež vyplývá ze skutečnosti, že nebyl zaplacen poplatek odpovídající záruce za řádné provedení smlouvy, nebo alespoň za vynaložení maximálního úsilí, která byla příjemcům uvedených hospodářských služeb poskytnuta. Toto hodnocení se provádí buď uplatněním paušální sazby ve výši 5 % na hodnotu poskytnutých služeb, nebo na základě přesnější metodiky, jež byla předem schválena Komisí.

Článek 6

1. Celková výše veřejných finančních prostředků přidělených na činnosti veřejné instituce IFP ve výhradních oblastech činnosti společností Axens a Prosernat, včetně maximálního dopadu státní záruky, tak jak byl odhadnut v čl. 5 odst. 2, 3 a 4 tohoto rozhodnutí, musí být nižší než maximální intenzita povolená Rámcem Společenství pro státní podporu na výzkum, vývoj a inovace.

2. V případě překročení prahové hodnoty uvedené v odstavci 1 tohoto článku vrátí případně společnost Axens nebo Prosernat přebytek podpory veřejné instituci IFP.

Článek 7

Krytí hospodářských činností uvedených v čl. 1 odst. 5 prostřednictvím státní záruky ode dne 1. ledna 2010 představuje státní podporu slučitelnou s vnitřním trhem s výhradou dodržování podmínek uvedených v článku 8 tohoto rozhodnutí.

Článek 8

1. Činnosti v oblasti smluvního výzkumu a poskytování služeb, jež provádí veřejná instituce IFP – uvedené v čl. 1 odst. 5 tohoto rozhodnutí –, musí pouze doplňovat její hlavní činnost v oblasti nezávislého veřejného výzkumu.

2. Aby mohly být činnosti v oblasti smluvního výzkumu a poskytování služeb, jež provádí veřejná instituce IFP, považovány za doplňkové, je třeba, aby:

— negativně neovlivňovaly řádný chod uvedené veřejné instituce IFP, její nezávislost či neutralitu,

- na ně byly uplatňovány tržní ceny, nebo aby se na ně v případě neexistence tržní ceny uplatnila cena, ve které se kromě možného dopadu státní záruky promítnou veškeré náklady, jež jsou navýšeny o přiměřenou marži,
- byly předmětem účetnictví, jež je odděleno od účetnictví týkajícího se činnosti nezávislého veřejného výzkumu (oddělené účetnictví, pokud jde o příslušné náklady a financování), a aby zisky, které z nich vyplývají, byly plně investovány zpět do hlavní činnosti v oblasti nezávislého veřejného výzkumu,
- byly vnitřně spjaty s hlavní činností v oblasti nezávislého veřejného výzkumu uvedené veřejné instituce IFP, zejména z důvodu využití stejných infrastruktur, stejného vybavení, materiálů nebo technologií, či z důvodu zaměstnání stejných výzkumných pracovníků, vědců, inženýrů, projektantů či techniků,
- nespadaly do oblasti působnosti výhradních dohod uzavřených mezi veřejnou institucí IFP a jejími dceřinými společnostmi Axens a Prosernat, uvedených v čl. 3 odst. 1 výše uvedeného rozhodnutí C 51/2005, jejichž platnost byla případně prodloužena nebo jejichž znění bylo pozměněno v souladu s čl. 3 odst. 2 rozhodnutí C 51/2005 a v souladu s čl. 12 odst. 2 tohoto rozhodnutí,
- představovaly okrajový podíl rozpočtu, který veřejná instituce IFP vyčlenila na své činnosti v oblasti nezávislého veřejného výzkumu.

3. Francie Komisi každoročně předloží zprávu o činnostech v oblasti smluvního výzkumu a poskytování služeb, jež provádí veřejná instituce IFP, ve které je upřesněn podíl těchto činností v poměru k rozpočtu veřejné instituce IFP vyčleněnému touto institucí na její činnosti v oblasti nezávislého veřejného výzkumu.

Článek 9

1. Francouzské orgány a veřejná instituce IFP zajistí, aby při každé transakci byla ve smlouvě o financování (pro všechny nástroje, na které se smlouva vztahuje) uvedena tato zmínka:

„Emise/program/půjčka nejsou kryty žádnou přímou či nepřímou státní zárukou. V případě platební neschopnosti není stát povinen převzít finanční závazky veřejné instituce IFP při placení pohledávky“.

2. Francouzské orgány zajistí vložení obdobné doložky, kterou se vyloučí odpovědnost státu, do všech smluv týkajících se služeb v oblasti smluvního výzkumu či služeb uvedených v čl. 1 odst. 5 tohoto rozhodnutí.

3. Francouzské orgány zajistí vložení obdobné doložky, kterou se vyloučí odpovědnost veřejné instituce IFP a státu, do všech smluv, které zahrnují pohledávku a které byly uzavřeny akciovými společnostmi Axens, Beicip-Franlab a Prosernat.

4. Veřejná instituce IFP se zdrží vydání jakéhokoli druhu ručení, avalu, záruky, prohlášení o splnění závazků či doporučujícího dopisu ve prospěch akciových společností Axens, Beicip-Franlab a Prosernat, které by nebyly v souladu s běžnými tržními podmínkami.

Článek 10

Francie jednotlivě oznámí Komisi podpory, jejichž částka je vyšší než prahové hodnoty stanovené rámcem Společenství pro státní podporu na výzkum, vývoj a inovace, a to s přihlédnutím k možnému dopadu státní záruky.

Článek 11

Francie sdělí Komisi do dvou měsíců ode dne oznámení tohoto rozhodnutí opatření, která přijala pro dosažení souladu s tímto rozhodnutím.

Článek 12

1. Články 4, 5 a 6 tohoto rozhodnutí se použijí do ukončení platnosti výhradních dohod mezi veřejnou institucí IFP a jejími dceřinými společnostmi Axens a Prosernat, které jsou uvedeny v čl. 3 odst. 1 rozhodnutí C 51/2005.

2. V okamžiku, kdy francouzské orgány Komisi oznámí prodloužení platnosti či pozměnění uvedených výhradních dohod v souladu s čl. 3 odst. 2 rozhodnutí C 51/2005, zohlední při posouzení celkové výše veřejného financování dopad státní záruky.

Článek 13

Toto rozhodnutí je určeno Francouzské republice.

V Bruselu dne 29. června 2011.

Za Komisi
Joaquín ALMUNIA
místopředseda

CENY PŘEDPLATNÉHO NA ROK 2012 (bez DPH, včetně poštovního za obvyklou zásilku)

Úřední věstník EU, řady L + C, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	1 200 EUR ročně
Úřední věstník EU, řady L + C, tištěné vydání + roční DVD	22 úředních jazyků EU	1 310 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada L, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	840 EUR ročně
Úřední věstník EU, řady L + C, měsíční DVD (souhrnný)	22 úředních jazyků EU	100 EUR ročně
Dodatek k Úřednímu věstníku (řada S), DVD, jedno vydání týdně	mnohojazyčné: 23 úředních jazyků EU	200 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada C – Výběrová řízení	jazyky, kterých se týká výběrové řízení	50 EUR ročně

Předplatné *Úředního věstníku Evropské unie*, který vychází v úředních jazycích Evropské unie, je k dispozici ve 22 jazykových verzích. Zahrnuje řady L (Právní předpisy) a C (Informace a oznámení).

Každá jazyková verze má samostatné předplatné.

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 920/2005, zveřejněným v Úředním věstníku L 156 ze dne 18. června 2005, které stanoví, že orgány Evropské unie nejsou dočasně vázány povinností sepsávat všechny akty v irštině a zveřejňovat je v tomto jazyce, je Úřední věstník vydávaný v irském jazyce prodáván zvlášť.

Předplatné dodatku k Úřednímu věstníku (řada S – Dodatek k *Úřednímu věstníku Evropské unie*) zahrnuje znění ve všech 23 úředních jazycích na jednom mnohojazyčném DVD.

Předplatné *Úředního věstníku Evropské unie* opravňuje na požádání k obdržení různých příloh Úředního věstníku. Předplatitelé jsou na vydávání příloh upozorňováni prostřednictvím „oznámení čtenářům“ zveřejňovaného v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Prodej a předplatné

Předplatné různých placených periodik, jako například předplatné *Úředního věstníku Evropské unie*, lze získat u našich distributorů. Seznam distributorů se nachází na této internetové adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_cs.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nabízí přímý a bezplatný přístup k právu Evropské unie. Tyto internetové stránky umožňují nahlížet do *Úředního věstníku Evropské unie* a obsahují rovněž smlouvy, právní předpisy, judikaturu a návrhy právních předpisů.

Více informací o Evropské unii naleznete na adrese: <http://europa.eu>

